

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2018 m. spalio 9 d.
215 ir 216 posėdžiai

Stenogramos

118

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2018 m. spalio 9 d.

Rytinis posėdis Nr. 215

*Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislovo Lubio
80-ųjų gimimo metinių paminėjimas*

Seimo Pirmininko Viktoro Pranckiečio žodis	7
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Česlovo Juršėno kalba	7
Signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės kalba	10
Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. spalio 9 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	11
Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2159(2) svarstymas	12
Konstitucijos 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1540 svarstymas	13
Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-2565(2) svarstymas	13
Seimo narės A. Armonaitės kalba	13
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	14
Seimo nario J. Sabatausko kalba	14
Metropolitenų įgyvendinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2375(3) priėmimas	17
Šio įstatymo priėmimas	22
Seimo narės Irenos Haase priesaika	22
Informaciniai pranešimai	23
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2538(2) svarstymas ir priėmimas	23
Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ projekto Nr. XIIIIP-2549(3) svarstymas ir priėmimas	24
Seimo nario P. Gražulio kalba	24
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1567(2) svarstymas	25
Administracinių nusižengimų kodekso 415 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1569(2) svarstymas	26
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-868 svarstymas	27
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1025 svarstymas	28
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 510 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1162 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2524(2) svarstymas	28
Administracinių nusižengimų kodekso 345 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2310(2) svarstymas	29
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2443(2) svarstymas	29
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui „Dėl nekilnojamojo turto Kaune, E. Ožeškienės g. 41, grąžinimo Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai-Sinodui natūra“ projekto Nr. XIIIIP-2368(2) svarstymas ir priėmimas	30
Šio nutarimo priėmimas	30

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2658 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Nekrošius)	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Referendumo įstatymo Nr. IX-929 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2559 pateikimas (A. Nekrošius)	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2659 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	33
Šio nutarimo priėmimas	33
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-8 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2660 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	33
Šio nutarimo priėmimas	34
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-35 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2661 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	34
Šio nutarimo priėmimas	34
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 1, 3, 6, 9, 10, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 32, 33, 34, 35, 38 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34 ¹ , 35 ¹ straipsniais ir priedu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2577 ir Administracinių nusižengimų kodekso 332 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2578 pateikimas (K. Mažeika)	34
Priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 7 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2541, Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 12 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2542, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2543 ir Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-931 15, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2544 pateikimas (E. Misiūnas)	37
Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2515, Baudžiamojo proceso kodekso 120, 121 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 134 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2516 ir Administracinių nusižengimų kodekso 71, 420, 422, 423, 424, 427 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2517 pateikimas (E. Misiūnas)	41

Vakarinis posėdis Nr. 216

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2538(2) priėmimo tęsinys	44
Šio nutarimo priėmimas	44
Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ projekto Nr. XIIIIP-2549(3) priėmimo tęsinys	44
Šio nutarimo priėmimas	44
Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-2663 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	44
Šio nutarimo priėmimas	45

Vyriausybės pusvalandis

Švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės pranešimas dėl etatinio mokytojų darbo apmokėjimo įgyvendinimo

Švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės kalba	45
Švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	47

Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2183, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2184, Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2185, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2186, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2187, Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2188, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59, 59 ¹ , 172 ir 173 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2189, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2190, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2192, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4, 29 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2193 ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2194 pateikimas (I. Šimonytė)	51
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-13 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2664 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	55
Šio nutarimo priėmimas	56
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2665(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	56
Šio nutarimo priėmimas	57
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2666(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	57
Šio nutarimo priėmimas	57
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 20 d. nutarimo Nr. XIII-483 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2662 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	58
Šio nutarimo priėmimas	58
Vyriausiosios rinkimų komisijos nario priesaika	58
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16, 19, 27, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1377 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2610 pateikimas (G. Burokienė)	58
Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1699 pateikimas (A. Širinskienė)	59
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-738 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2603 pateikimas (A. Kubilienė)	60
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos įsteigimo ir jos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIP-786(2) pateikimas (R. J. Dagys)	60
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2550 pateikimas (R. Karbauskis)	64
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2478 pateikimas (D. Kepenis)	66
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Ernesto Jasaičio peticijos“ projektas Nr. PNP-62 (P. Čimbaras)	68
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viltanos Šakenytės peticijos“ (projektas Nr. PNP-63) priėmimas (P. Čimbaras)	69
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Klemenso Alsio peticijos“ (projektas Nr. PNP-64) priėmimas (P. Čimbaras)	69
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	71

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
 - LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
 - LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
 - LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
 - LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
 - MSNG – Mišri Seimo narių grupė
 - TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
 - TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“
-
- A – alternatyvus teisės aktas
 - ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
 - GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
 - VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 215 STENOGRAMA

2018 m. spalio 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji kolegos, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. spalio 9 d. posėdį. (*Gongas*)

10.00 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislovo Lubio 80-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiami kolegos, pradedame minėjimą, skirtą Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputato, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislovo Lubio 80-osioms gimimo metinėms. Kartu su mumis, Seimo nariais, minėjime dalyvauja signataro artimieji, Nepriklausomybės Akto signatarai, garbingi svečiai. Kalbėdami apie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą, pereinamojo laikotarpio Vyriausybės Ministrą Pirmininką Bronislovą Lubį, prisimename jo filantropinę ir visuomeninę veiklą, kuri jo gimtojo miesto Plungės ir namais tapusios Jonavos žmonėms buvo šviesa ir viltis. Patyręs tėvo tremtį jis puikiai suprato nepriklausomybės kainą ir dalį savo gyvenimo skyrė politikai, matydamas prasmę ir galimybę prisidėti prie Lietuvos kūrimo. Bronislovas Lubys istorijos puslapiuose liks kaip iškili ir aktyvi asmenybė. Pagerbkime jo asmenybę.

Tylos minutė

Ačiū. Pasidalinti mintimis apie Nepriklausomybės Akto signatarą Bronislovą Lubį kviečiu Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatą, Nepriklausomybės Akto signatarą, Seimo Pirmininką Česlovą Juršėną.

Č. JURŠĖNAS. Gerbiamasis Pirmininke, malonūs kolegos Seimo nariai, brangūs Bronislovo Lubio artimieji. Šiandien minime Bronislovo Lubio 80-metį. Tai vienas žymiausių Lietuvos žmonių, atgimusios Lietuvos žmonių, vienas svarbiausių Lietuvos virsmo epochos veikėjų. Gyvenimo vėjai ar tas, kuris gal yra virš mūsų, taip parėdė, kad 2010–2011 metais mes netekome tos virsmo epochos milžinų – poeto, Tautos šauklio Justino Marcinkevičiaus, pasaulinio garso matematiko Jono Kubiliaus, pirmojo antrojoje Lietuvos Respublikoje, tautos rinkto Prezidento Algirdo Brazausko ir Kovo 11-osios Akto signataro, pramonės magnato, mecenato Bronislovo Lubio.

Koks jo gyvenimo kelias, atvedęs jį į antrosios Lietuvos Respublikos aukštumas? Viskas prasidėjo Žemaitijoje, Plungėje (jisai gimė Stefanijos ir Apolinaro Lubių šeimoje), kur pokario metais mokėsi ir baigė vidurinę mokyklą, sakyčiau, pirmąjį savo gyvenimo universitetą.

Kam pokario metai buvo lengvi? Bronislovui Lubiui jie buvo ypač sunkūs: tėvas – tremtyje Šiaurėje, mama – su dviem vaikais. O Broniukas buvo vyresnis, taigi turėjo stengtis už du, tris. Ji-sai motinai pagelbėjo visokeriopai, globojo jaunesnįjį broliuką. Kartu su mokslais jam teko rūpintis namų ūkiu, o neretai kur nors uždarbiauti.

Šiek tiek paaugęs tvirtai suręstas Bronius vasaras leisdavo plytinėje. Kitas uždarbis – honoraras už žinutes rajono laikraštyje, jas reguliariai rašė gabus, darbštus moksleivis. O studijų Kau-no politechnikos institute metais naktimis traukdavo į stotį prekių krauti.

Šitoks dvigubas krūvis užgrūdino jaunąjį Bronių ir fiziškai, ir dvasiškai. Reikšmės turėjo ir dalyvavimas meno saviveikloje (tautinių šokių būrelyje), aktyvus sportavimas. Bronius, beje, buvo Lietuvos moksleivių spartakiados rankinio čempionas su Plungės vidurinės mokyklos komanda, o vėliau net pirmavo visoje Tarybų Sąjungoje vandens turizmo sporto srityje.

Baigęs mokslus 1963 metais Bronislovas Lubys galėjo imtis didelių darbų. Tas pirmas darbas ir vienintelis darbas – chemijos įmonėje „Azotas“ (vėliau – „Achema“). Svarbi išimtis – veikla Aukščiausiojoje Taryboje ir Vyriausybėje 1990–1993 metais.

„Azote“ Bronislovas Lubys tolydžio augo: nuo inžinieriaus iki vyriausiojo inžinieriaus, didžiulės įmonės vadovo. Tai pasiekė savo įtemptu darbu, net poilsio sąskaita. Jis buvo darbštus, atkaklus, užsispyręs kaip žemaitis. Gilindamasis į gamybos procesus matė taisytinių, tobulintinių dalykų. Vien išradimų jo sąskaitoje – 80. Jis ėmė dėstyti gimtajame institute ir kartu užsiėmė mokslo tiriamuoju darbu. Jam buvo suteiktas mokslų daktaro laipsnis, pripažintas docento vardas, skirta respublikinė premija, tapo Lietuvos nusipelnusiu inžinieriumi.

Būtų nesąžininga sakyti, kad Bronislovui Lubiui viskas ėjosi kaip sviestu patepta. Pirmą avariją – asmeniniame gyvenime: anksti vedęs, dar studijų metais, anksti ir išsiskyrė. Vienam reikėjo auginti dukrą. Tiesa, padėdavo motina Stefanija. Bet didžiausia nelaimė – 1989 metų „Azoto“ avarija, pareikalavusi žmonių aukų ir užteršusi aplinką ne tik Jonavos rajone. Man teko su tuomečiu vicepremjėru Juozu Šėriu lankytis „Azote“ iškart po avarijos. Matėme susirūpinusį įmonės vadovą, bet susikaupusį ir, svarbiausia, veikiantį, kaip paaiškėjo, nestandartinėje situacijoje, kai nei tarybiniai specialistai, nei telefonu surasti amerikoniai nedavė aiškių rekomendacijų, kaip reikia neutralizuoti avarijos pasekmes.

Neveikti juk nebuvo galima! O Bronislovas Lubys buvo veiksmo žmogus. Kai reikėjo, rizikavo net savo gyvybe ir sveikata. Per keletą dienų pavyko apsitvarkyti ir išvengti didesnių pasekmių tiek gamyklai, tiek dirbantiems, tiek visiems jonaviškiams.

Dirbdamas tarp žmonių, su žmonėmis Bronislovas Lubys buvo didelio kolektyvo narys, nuo kurio kuo toliau, tuo labiau priklausė kitų likimas. Jis nuosekliai gerino darbo sąlygas (ką tik kalbėjau apie chemijos gamyklos pavojus), nuoširdžiai rūpinosi darbuotojų poilsiu, sveikata. Nuo didžiausios Jonavos gamyklos priklausė tūkstančių jonavičių gyvenimas.

Ir dar vieną dalyką noriu priminti. Gabų vadovą pastebėjo Maskva ir kvietė dirbti į centrą, į TSRS platybes, bet Bronislovas Lubys atsisakė, jam buvo brangi Lietuva. Todėl visai suprantama, kai subrendo laikas Lietuvai, jos žmonėms patiems spręsti savo likimą, kurti istoriją, jonavičiai vienu iš savo atstovų į LTSR (tada – dar LTSR) Aukščiausiąją Tarybą išrinko „Azoto“ generalinį direktorių, savarankiškosios LKP narį, istorinio XX suvažiavimo delegatą Bronislovą Lubi. Kitas jonavičių deputatas – sąjūdininkas, rezistentas Gediminas Ilgūnas.

Nors būsimasis deputatas antrajame rinkimų rate turėjo įveikti kitą „Azoto“ darbuotoją ir sąjūdininką, tai nereiškė, kad Bronislovas Lubys buvo prieš Sąjūdį. Atvirkščiai, kai Sąjūdžio banda pasiekė Jonavą, būtent „Azoto“ vadovas skyrė salę sąjūdininkų susirinkimui. Kai vietos Sąjūdis surengė pirmąjį didžiulį mitingą, Bronislovas Lubys pasakė kalbą, kuri buvo šiltai sutikta gausybės susirinkusiųjų. Kai reikėjo diskutuoti su tuometiniais žaliaisiais, kritiškai nusiteikusiais chemijos pramonės Lietuvoje atžvilgiu, Bronislovas Lubys niekad nevensgė diskusijų ir mokėjo apginti savo tiesą.

Gerbiamieji, čia galima būtų dėti tašką, nes baigėsi pirmasis, tarybinis, 50-mečio inžinieriaus mokslų daktaro gyvenimo ir veiklos etapas. Čia galime (gal ir būtina) savęs ir kitų paklausti: ar tarybinis pramonininkas Bronislovas Lubys tuomet tarnavo Lietuvai? Atsakau: „Taip!“, „Azoto“ gaminama produkcija buvo reikalinga Lietuvai ir jos ūkiui (šiuo atveju nekalbu, kokiomis formomis organizuotam). „Azotas“ buvo reikalingas tūkstančiams jonaviškių, turėjusių darbą, gerą uždarbį, tinkamas gamybos sąlygas, nuolat plečiamas poilsio ir sveikatinimo galimybes. Vyriausiasis inžinierius, direktorius, generalinis direktorius visad buvo tarp žmonių, lengvai pasiekiamas, jei kam atsitikdavo bėda. Jo rūpinimasis žmonėmis, visais aplinkiniais buvo natūralus, išplaukiantis iš jo gyvenimiškos filosofijos.

Antra vertus, o kiek įmonių direktorių buvo tarp būsimų signatarų? Tik vienas kitas. Žemės ūkio vadovų, tiesa, buvo daugiau. O kiek jų 1990 m. vasario 24 d. balotiravosi į Aukščiausiąją Tarybą? Kelios dešimtys.

Per pirmuosius nuo 1926 metų laisvus rinkimus į Tautos atstovybę Lietuvos žmonės sugebėjo tinkamai pasirinkti. Ir tarp išrinktųjų pelnytai atsirado Bronislovas Lubys.

O Kovo 11-ąją mes, 124 Aukščiausiosios Tarybos deputatai, vieningai balsavome už nepriklausomos valstybės atstatymą (dabar sakome – atkūrimą). Po to turėjome imtis daugybės kūrybinių darbų – ir politikoje, ir ekonomikoje, ir tarptautiniuose reikaluose.

Pirmiausia susiskirstėme į komisijas. Bronislovas Lubys natūraliai pasirinko Ekonomikos komisiją, kuriai ėmė vadovauti profesorius Kazimieras Antanavičius, jau turėjęs pilną portfelių ekonomikos pertvarkymo projektų. Atsiradus frakcijoms, Bronislovas Lubys pasirinko liberalus (pabrėšiu – jis nebuvo nei libertaras, nei socialistas). Dar reikia vaizdo pilnumo dėlei pridurti, kad Aukščiausioji Taryba nebuvo suprojektuota kaip profesionalių Tautos atstovų bendrija, Aukščiausioji Taryba nebuvo Seimas vertinant dabartine samprata. Daugelis (ir Bronislovas Lubys) neatsakė turėtų užsiėmimų. Tai buvo ir plusas, ir minusas. Plusas, nes nuolat galėjai būti su žmonėmis, kurie tave kėlė į deputatus, galėjai greitai pasitikrinti, kokia rinkėjų reakcija į naujos, savos valdžios sprendimus. Bet norint sąžiningai atlikti abejas, senąsias ir naujas, pareigas, reikėjo smarkiai pasistengti – kai kam vos ne kasdien važiuoti šimtus kilometrų. Taip pasirinko Bronislovas Lubys, bet jo darbštumas, kruopštumas, o ir sveikata leido jam sėkmingai dirbti ir Jona voje, ir Vilniuje.

Tiesa, jis nebuvo tas deputatas, kuris nuolat šokinėtų prie šoninio mikrofono, bet tais kausimais, kurie jam atrodė svarbūs arba kur matė darant, jo supratimu, neteisingai, nevykusiai, jis siūlydavo, protestuodavo, kritikuodavo. Jo kalbas pagyvindavo neįžeidus humoras. Dėl principinių dalykų, ypač dėl ekonominių ir socialinių, jis argumentuotai ginčydavosi. Neretai jam pavykdavo įrodyti savo teisybę, bet ne visada.

Gerbiamieji, sutrumpintos Aukščiausiosios Tarybos kadencijos pabaigoje (mes buvome išrinkti penkeriems metams) Bronislovas Lubys po premjero Gedimino Vagnoriaus nuvertimo sutiko būti vicepremjeru Aleksandro Abišalos Vyriausybėje. Tai tetruko keletą mėnesių. Po 1992 metų LDDP pergalės rinkimuose į Seimą laikinasis Prezidentas Algirdas Brazauskas gerą savo pažįstamą (ir daug kur bendražygį) pakvietė tapti premjeru – bent jau iki Prezidento išrinkimo 1993 metų pradžioje. Bronislovas Lubys, kiek žinau, turėjo savo planų. Į 1992 metų Seimo rinkimus jis nėjo, nors ir buvo kviečiamas, bet į Algirdo Brazausko siūlymą nenorėjo numoti ranka. Premjerą Bronislovą Lubį užgriuvo įvairių problemų lavina. Dėl vienos Lietuvos Respublikos politikos srities iš esmės ginčų nebuvo – tai užsienio politikos tęstinumas. Buvo tam tikra baimė, ar laikysis Rusija buvusios tarybinės kariuomenės išvedimo iš Lietuvos terminų. O dėl vidaus politikos, ypač ūkio reformų, klausukų buvo nemažai. BVP krito, infliacija augo. Šias tendencijas Bronislovo Lubio Vyriausybė stengėsi suvaldyti, bent sustabdyti. Ne mažiau svarbu buvo pakoreguoti ekonomines reformas, kai kurias jų pakeisti kaip prastas.

Naujasis Seimas, Prezidentas ir Vyriausybė intensyviai ieškojo optimalių sprendimų. Tuo tarpu dešinioji opozicija šiuose veiksniuose įžiūrėjo jei ne klastą ir norą sugrįžti atgal, tai bent jau, jų nuomone, gerų, jei ne nuostabių, reformų stabdymą, gadinimą. Bronislovui Lubiui ar jo Vyriausybės ministrams atėjus į Seimo tribūną tekdavo atlaikyti aršias atakas, kitąkart ir įžeidinėjimus. Žinoma, Bronislovas Lubys, seniai išmokęs kalbėtis su piktais žmonėmis, kantriai, vėlgi su humoru Seimo nariams aiškino realią Lietuvos padėtį ir galimybes vieną ar kitą dalyką pataisyti.

Per darbus ir ginčus greitai atėjo Prezidento rinkimai, kuriuos ryškia persvara jau pirmajame ture laimėjo Algirdas Brazauskas. Vėl reikėjo formuoti Vyriausybę, vėl Prezidentas kvietė Bronislovą Lubį užimti premjero postą. Bet šįsyk pramonininkas pasakė grįšias į Jonavą. Ten, jam atrodė, veikti buvo svarbiau. Galima manyti, kad tam tikros įtakos šiam apsisprendimui turėjo ir kai kurių mano kolegų iš LDDP noras politinėje šachmatų lentoje stumdyti premjerą ir ministrus kaip pėstininkus.

Taigi nuo 1993 metų pavasario Bronislovas Lubys visa galva pasinėrė į „Azoto“ reikalus. Reikėjo restruktūrizacijos ir modernizacijos atsižvelgiant į pasaulinės rinkos poreikius. Dar aštresnis klausimas buvo privatizacija. „Azoto“ žmonės buvo prigašdinti „prichvatizacijos“ atvejų didžiuosiuose miestuose ir į „Azotą“ vis užsukančių „prichvatizacijos“ šauklių – vadinamųjų

berniukų. Todėl, grįžus Bronislovui Lubiui namo, bemaž kolektyviai ir profsąjungų atstovams siūlant buvo nutarta patiems priešakyje su generaliniu direktoriumi imtis privatizacijos jau už pinigų, o ne už čekius. Kai tai įvyko, ne menkesnis uždavinys buvo didžiosios įmonės pertvarkymas. Be kita ko, teko atleisti nemažai žmonių – žinoma, su padoriomis kompensacijomis. Verta prisiminti, kad mažinant darbuotojų skaičių buvo imtasi neordinarinės priemonės – šeimų pagal principą – viena pusė turi išeiti. Per tai nukentėjo ir pats Bronislovas Lubys – teko atsisveikinti su naująja, antrąja, žmona Lyda.

Susitvarkius su visais šiais neatidėliotinais klausimais, Bronislovui Lubiui iškilo kitokių reikalų: kaip stiprinti nacionalinio kapitalo įmones, kaip įsitvirtinti persitvarkančiame Lietuvos ūkyje. Tada ir apsispręsta ne tik plėsti ir modernizuoti „Azotą“ (nuo 1994 metų – „Achema“), bet plėstis horizontaliai į naujas ūkio šakas. Taip buvo pasukta į Klaipėdą, į jūrų uostą. Atsirado KLASCO – sava įmonė savai Jonavos produkcijai eksportuoti. Pamažu radosi, stojosi ant tvirtų savo kojų Bronislovo Lubio verslo imperija. Koncerno vadovas buvo išrinktas Lietuvos pramonininkų konfederacijos lyderiu. Bronislovas Lubys tapo žinomu ir įtakingu Lietuvos ūkio ir visuomenės veikėju. Bet kuriame forume jo žodis buvo svarus. Politinė valdžia dažnai įsiklausydavo į verslo milžino – naujųjų laikų Vileišio siūlymus. Tačiau kai kada Bronislovas Lubys būdavo net įskaudintas, sakysim, SGD terminalo atveju, kai buvo atsisakyta Lietuvos privataus kapitalo dalyvavimo šiame projekte. Kaip man dėstė pats „Achemos“ koncerno vadovas, tai būtų buvę ir greičiau, ir pigiau. Žinoma, naudos būtų turėjusi ir „Achema“.

Nebūtų, gerbiamieji, viso pramonės milžino Bronislovo Lubio paveikslo, jei nepaminėčiau jo kaip mecenato veiklos. Jis savo lėšomis (ir nemažomis) parėmė ne vieno paminklo atsiradimą (Jonavoje, Klaipėdoje, Druskininkuose, Plungėje), senų rūmų restauravimą, bažnyčių statybą. Atskirai norėčiau paminėti daugelio knygų leidimo parėmimą (pažymėčiau ir man brangios enciklopedijos „Lietuva“ išleidimą). O kai buvo nedraudžiama, Bronislovas Lubys rėmė ir partijų veiklą. Tik jisai neišskirdavo kurios nors vienos, taip sakant, *grajino* keliais fortepijonais. Žinoma, didelis, daugiaplanis jo rūpestis buvo gimtoji Plungė, kur jisai atgulė amžinojo poilsio. Atgulė per anksti, dar pilnas įvairių gražių, Lietuvai naudingų planų.

Gerbiamieji, ruošdamas šią prakalbą, ilgai ieškojau vieno žodžio, vieno epiteto Bronislovo Lubio asmenybei apibrėžti. Tikiuosi, kad radau. Tai lotyniškas posakis *homo faber* – žmogus meistras, vertybių kūrėjas. Jisai išties veikė kaip profesionalų profesionalas, sukūręs daug vertybių Jonavoje, Klaipėdoje ir visoje Lietuvoje. Pagarba jam – Lietuvos didžiavyriui. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame signatarui Česlovui Juršėnui.

Į tribūną kviečiu Signatarų klubo prezidentę Birutę Valionytę.

B. VALIONYTĖ. Gerbiamas Seimo Pirmininke, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai ir Aukščiausiosios Tarybos deputatai, visi čia susirinkusieji, signataro Bronislovo Lubio artimieji! Šiandien minime Bronislovo Lubio 80 metų jubiliejų. Žinoma, kad mes netekome ypač svarbios istorinės asmenybės – ypač daug nuveikusios ir palikusios Lietuvai labai didelį ir ryškų pėdsaką. Tai yra itin svarbu, nes būtent ant tokių žmonių, ant tokių bronislovų lubių laikosi Lietuvos ekonomika. Ekonomika tai yra mūsų pamatas, gerovės pamatas. Bronislovas šitą labai gerai, puikiai suprato ir visą savo energiją ir sveikatą dėjo būtent tam.

Aš prisimenu, kai vieną kartą jis atėjo, šalia manęs atsisėdo Aukščiausiojoje Taryboje, kaip tiktai buvo privatizuojama „Achema“, ir man sako: aš maniau, kad aš išprotėsiu, kai man per naktį reikėjo *suveikti* šitiek milijonų tam, kad iškart išpirkčiau, užmokėčiau, bet man pavyko; mano butas, žinai, kiek kainuoja? – juokas. O turto, kaip žinome, tada daugiau ir nebuvo. Taigi tai yra žmogus, kuris viską statė tam, kad Lietuvos valstybė greičiau stotųsi.

Šiandieną mums labai svarbu tai, kad mes minime Bronislovą čia, aukščiausioje lietuvių Tautos atstovybėje, kad mes jį prisimename. Jo atminimas iš tikrųjų gyvas ne tik mūsų atminty, ne tik pramonininkų, bet aš manau, kad jis labai gyvas plungiškių atminty ir, be jokios abejonės, artimųjų atminty. Šiandieną su mumis, mes turime pasidžiaugti, yra abi Bronislovo Lubio dukros. Tai Jūratė, kuri užaugino du puikius sūnus, jie yra čia su mumis, ir Viktorija – visiškai jauna, graži ir žavi panelė. Aš labai norėčiau pakviesti dabar ponią Jūratę ir panelę Viktoriją čia, priešais

mus. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas jums dovanoja kovo 11-ąją gimusios Viltės Augūnaitės ištartų žodžių „Kovo 11-oji“ ir balso, ir garso paveikslą.

Mielos damos, pradėčiau nuo Jūratės. Jūrate, užauginai du puikius sūnus, bet jie yra paženklininti senelio, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, vardu. Tegul jie neša šitą našą ant pečių, jinai nėra lengva, bet aš tikiuosi, kad tu, kaip mama, padarysi viską, kad ir proanūkiai tą našą neštų. Ačiū. (*Plojimai*)

Viktorija, esi labai jauna ir turbūt ši atsistojusi salė pačiai yra kažkas tokio nepakartojamo, įspūdingo. Prisimink, kad tu esi Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislovo Lubio dukra, ir šitą našą linkiu nešti labai garbingai, iškelus aukštai. Sėkmės pačiai! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjams, dėkojame Nepriklausomybės Akto signataro Bronislovo Lubio artimiesiems, dėkoju visiems, dalyvavusiems šiame minėjime, skirtame Nepriklausomybės Akto signatarui Bronislovui Lubiui atminti. Skelbiu minėjimą baigtą.

Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 97 Seimo nariai. Visų užsiregistravusių ir kitų kolegų vardu norėčiau įteikti gėlių Seimo nariams, švenčiantiems savo jubiliejus, A. Anušauskui ir M. Mackevičiui. (*Plojimai*)

10.28 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. spalio 9 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Seniūnų sueiga darbotvarkę peržiūrėjo ir patvirtino. E. Gentvilas dėl darbotvarkės. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Sveiki, kolegos! Mes frakcijoje pasitarėme ir siūlome iš darbotvarkės išbraukti klausimą, projektą Nr. XIII P-2550, tai yra Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“. Darbotvarkės 2-10 klausimas, atrodo.

PIRMININKAS. K. Mažeika, prašau.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Frakcijos vardu prašyčiau iš ketvirtadienio darbotvarkės į šiandienos prie rezervinių klausimų įkelti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo projektą su lydimuoju. Kartu derinome ir su ministerija, suskaičiavome, gruodžio mėnesį planuojama kreiptis dėl pažeidimo procedūros į Europos Teisingumo Teismą, todėl kad išvengtume tų didžiųjų baudų ir turėtume pakankamai laiko apsvarstyti įstatymą, prašyčiau, kad pridėtume prie rezervinių.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš manau, dar mums reikia šiek tiek laiko pasiaiškinti, ar šunys gerai suvoks, kad dieną galima loti 10 minučių, o naktį tik 5 minutes, ir ar jie pažins laikrodį, kada ta diena iš nakties pasikeičia, todėl siūlau išbraukti iš darbotvarkės Triukšmo valdymo įstatymo pataisas, klausimus 2-4.1 ir 2-4.2. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, turime apsispręsti. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš dar dėl darbotvarkės. Kodėl naujos Seimo narės priesaika ne iš karto, kad galėtų dėl visų balsuoti, o truputį vėliau?

PIRMININKAS. Konstitucinio Teismo pirmininkas turi parsiskirti iš komandiruotės.

K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos... Nedirba?

PIRMININKAS. Veikia, veikia.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš liberalų vardu noriu paprašyti, kad būtų išbrauktas klausimas dėl šunų lojimo ir pakeistas, pavyzdžiui, skruzdėlyčių urzgėjimo įstatymu ar dar kokia nors nesąmone, kurią iš tikrųjų būtų galima sugalvoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, daugiau pasiūlymų nėra. Apsispręsimė ir balsuosime dėl 2-4 klausimo, dėl pasiūlymo išbraukti iš darbotvarkės. Kas pritaria? Tie, kurie pritaria J. Razmos pasiūlymui, balsuoja už. (*Balsai salėje: „Už ką balsuojame?“*) Dėl klausimų 2-4.1 ir 2-4.2, dėl triukšmo, dėl šunų triukšmo.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 77, prieš – 14, susilaikė 14. Pritarta, kad išbrauktume pasiūlymą. Toliau dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų tvirtinimo. Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu buvo pasiūlymas išbraukti 2-10 klausimą. Taip pat balsuojame. Pritariantieji, kad išbrauktume, balsuoja už.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 45, prieš – 43, susilaikė 19 Seimo narių. Pasiūlymui nepritarta.

Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu buvo pasiūlymas dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniais projekto Nr. XIIIIP-2577, kad jis būtų įtrauktas į darbotvarkę su lydimuoju projektu Nr. XIIIIP-2578. Pritariantys pasiūlymui balsuoja už.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 56, prieš – 11, susilaikė 40. Pasiūlymui pritarta.

Visai darbotvarkai galime pritarti bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Balsuojame? Balsuojame.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 71, prieš – 5, susilaikė 34 Seimo nariai. Darbotvarkė patvirtinta. Ir bendru sutarimu leiskite pasveikinti A. Anušauską jau atvykusį. (*Plojimai*)

10.36 val.

Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2159(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2159. Pranešėja – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė. Svarstymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, džiaugiuosi galėdama pristatyti komiteto išvadą dėl Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo. Tai yra Konstitucijos pataisos, kurias mes kaip komitetas svarstėme ir Seimo nariai teikė, dėl individualaus konstitucinio skundo. Komitetas pritarė projektui ir... Atsiprašau, nes yra du projektai, ir tiesiog pasiėmiau ne to projekto išvadą. Tai gi mes pritariame projektui Nr. XIIIIP-2159, pritariame 8 balsais už, tai yra visais komiteto balsais, ir tikimės taip pat ir jūsų pritarimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu Konstitucijos komisijos pirmininką P. Valiūną pristatyti Konstitucijos komisijos išvadą.

P. VALIŪNAS (LVŽSF). Laba diena. Šių metų birželio 6 dieną šis projektas buvo svarstomas Konstitucijos komisijoje. Dalyvavo 7 nariai... Ai, 7 buvo už, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Dalyvauti diskusijoje kolegose Seimo nariai neužsirašė.

Motyvai. Seimo narė A. Armonaitė – motyvai už.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, aš iš tikrųjų labai palaikau šį įstatymo projektą, kurį kviečiu palaikyti ir opozicijos atstovus, nes manau, kad šiuo metu vykdoma Konstitucijos priežiūra tikrai būtų praturtinta, jeigu ir žmonėms būtų suteikta galimybė teikti individualų konstitucinį skundą. Visų pirma, tai padėtų apginti individo teises ir laisves, į kurias kartais yra kėsiamasi.

Ir antras labai svarbus dalykas, mes daugybę bylų ir ginčų išspręstume Lietuvoje. Kai kam yra labai brangu pereiti visas teises procedūras ir kreiptis į Europos Žmogaus Teisių Teismą. Jeigu mes turėtume individualų konstitucinį skundą, tai yra jeigu žmogus galėtų kreiptis į Konstitucinį Teismą, jam būtų galimybė apginti savo žmogaus teises Lietuvoje, Lietuvos teisinėje sistemoje, ir nereikėtų procedūros kreiptis į Europos Žmogaus Teisių Teismą. Dėl to aš iš tikrųjų siūlau palaikyti šį projektą, aš manau, kad tai yra reikalingas ir teisingas žmogaus teisių požiūriu sprendimas, ir tikiuosi jo sėkmės. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1540. (*Balsai salėje*) Gerai. Labai kategoriškas reikalavimas ir aš negaliu į jį neatsižvelgti. Balsuojame dėl projekto Nr. XIIIIP-2159 po svarstymo.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 94, prieš – 1, susilaikė 7 Seimo nariai. Po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-2159 pritarta.

10.42 val.

Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1540 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1540. Pranešėja – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė. Svarstymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kaip matote, Seime buvo registruoti du projektai, kuriais reguliuojamas individualus konstitucinis skundas. Vienam iš projektų, kuriam komitetas pritarė, mes ką tik pritarėme. Antrajam projektui, kurį komitetas svarstė rugsėjo 19 dieną, komitetas nepritarė ir siūlo Seimui atmesti. Siūlo atmesti vėlgi iš esmės bendru sutarimu – 7 balsavus už.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Nuomonės už, prieš nėra. Balsuojame po svarstymo. Kas už tai, kad atmestume šį projektą, kaip siūlo Teisės ir teisėtvarkos komitetas?

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 104, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Projektas vienbalsiai atmestas.

10.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIIIIP-2565(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIIIIP-2565. Pranešėja – taip pat Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė. Svarstymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kaip žinote, darbo grupė, skirta referendumo dėl dvigubos pilietybės klausimams spręsti, savo darbą baigė ir įregistravo nutarimo projektą. Šį nutarimo projektą dėl privalomojo referendumo paskelbimo (juo būtų keičiamas Konstitucijos 12 straipsnis) Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė spalio 3 dieną. Įvertinome Teisės departamento pastabas, apsvaistėme Seimo narių iniciatyvas, kurios buvo įregistruotos, ir pritarėme iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam projektui. Balsavimas: 5 – už ir 4 susilaikė.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau diskusija. Diskutuoti užsirašė Seimo narė A. Armonaitė. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

A. ARMONAITĖ (LSF). Sveiki, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų reikėtų, ko gero, pasakyti, jog džiugu, kad dėl daugybinės pilietybės Seime ir apskritai Lietuvos politiniame lauke mes turime konsensusą. Labai daug politikų, sprendimų priėmėjų palaiko šią labai svarbią pasaulio lietuviams iniciatyvą. Tačiau aš noriu ir keletą kritinių momentų pasakyti. Jie, man atrodo, yra labai svarbūs svarstant šį nutarimą.

Iš tiesų kelia nerimą tai, kad jame yra numatyta nuostata organizuoti referendumą dvi dienas su dviejų savaitių pertrauka. Nėra Europos Sąjungoje valstybės (aš bent tokios neradau), kuri organizuotų referendumą su dviejų savaitių pertrauka. Aš suprantu, kad daugeliui politikų, kurie sprendžia dėl šito referendumo, labai svarbus pozityvus ir teigiamas referendumo rezultatas, bet mes, kaip įstatymų leidėjai ir kaip sprendimų priėmėjai, turime organizuoti viską taip, jog nebūtų jokių galimybių nulemti referendumo rezultata. Yra žmonių, kurie nepritars, ir mes negalime taisyklių konstruoti taip, kad jos nulemtų vienokį ar kitokį referendumo rezultata.

Dar daugiau. Norėčiau pasakyti, kad dvi savaites organizuojamas referendumas, arba, tiksliau, dvi dienas su dviejų savaitių pertrauka organizuojamas referendumas pažeidžia referendumo nepertraukiamumo principą. Apie tai kalba konstitucinės teisės ekspertai, apie tai kalba profesorius V. Sinkevičius ir į tai mes privalome įsiklausyti.

Aš esu už daugybinę pilietybę. Iš tikrųjų labai daug tenka bendrauti su užsienio lietuviams, tenka bendrauti su žmonėmis Lietuvoje, kodėl tai yra svarbu, bet jeigu pradėdame konstruoti taisykles, kurios nulems labai konkretų referendumo rezultata, mes elgiamės nedemokratiškai. Aš iki šiol nežinau, kaip bus tas dvi savaites sustabdyta rinkimų agitacija. Į tai nėra atsakyta. Nėra atsakyta, kaip dvi savaites bus užtikrintas slaptumas ir kur bus saugomi biuleteniai. Tai yra praktiški klausimai, kurie sukels problemų tas dvi savaites, kai mes lauksime Prezidento rinkimų antrojo turo. Pagaliau iš kur mes žinome, kad bus Prezidento rinkimų antrasis turas. Jeigu gerai prisimeniu, 2009 metais Prezidentė D. Grybauskaitė buvo išrinkta per pirmąjį Prezidento rinkimų turą.

Taigi pradėsime svarstymo stadiją. Joje bus mano pasiūlymas rengti referendumą dvi dienas, tai yra šeštadienį ir sekmadienį – gegužės 11–12 dienomis, bet neturėti tos dviejų savaitių pertraukos, kuri kelia tiek Konstitucijos problemų, tiek demokratijos problemų, tiek objektyvumo ir nešališkumo problemų.

Nepaisant to, kad labai palaikau referendumą, manau, kad konstruodami taisykles taip, kaip dabar jos yra konstruojamos, mes prarandame brangaus laiko. Mes jau dabar galėtume viską padaryti pagal taisykles, kurios nekelia abejonių dėl konstitucingumo, ir pradėti agitaciją. Kiekvienas galėtų agituoti už savo poziciją, už savo atstovaujama nuomonę. Svarstymo stadijoje kviečiu palaikyti mano pasiūlymą ir nedaryti klaidos.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys Ž. Pavilionis. Ruošiasi J. Sabatauskas.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Mes visi suprantame šio klausimo svarbą ir visi suprantame, kiek mažai liko laiko referendumui gerai pasiruošti. Aš tiesiog siūlau visiems kolegoms, kurie gali turėti daugybę teisinių ir politinių klausimų, savo asmeninių ir grupinių interesų, pamiršti juos ir šiandien užbraukti brūkšnį, vieningai balsuoti, nes laiko nebėlika, ir sutelkti visus savo draugus ir kaimynus, kad tas referendumas laimėtų. Už mūsų sienų, čia, už kelių metrų, susitelkę visi pasaulio lietuvių lyderiai, mūsų bendra komisija jau seniai laukia šio sprendimo. Izraelyje toks sprendimas padaromas tik žmogui atvykus į oro uostą. Daugybė Europos Sąjungos šalių jau turi šias visas galimybes. Mes trypciojame 28 metus. Aš tiesiog labai prašau pagalvoti apie bendrą valstybės interesą, užmiršti savo skirtumus, užmiršti savo ambicijas, užmiršti savo politinius žaidimus ir balsuoti vieningai už. Ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, svarstome nutarimą dėl referendumo paskelbimo. Referendumo, kai tauta turėtų spręsti, ar pakeisti Konstitucijos 12 straipsnio nuostatą, kuri įteisintų, kaip ir prieš tai kalbėjusi kolegė sakė, daugybinės pilietybės atvejį, tai yra kad Lietuvos Respublikos pilietis galėtų kartu turėti ir kitos valstybės pilietybę. Tie, kurie kalba apie dvigubą pilietybę, nutyli arba klysta, kai sako dviguba, nes nei Konstitucijos pataisoje, nei toliau, kituose įstatymuose, kurie bus kaip įgyvendinantys tą Konstitucijos pataisą, nėra draudžiama tam asmeniui turėti be Lietuvos dar ir antrą, trečią ar dešimtą pilietybę. Vadinasi, kalbame apie daugybinę pilietybę.

Esmė ta, kad mes turime paklausti Tautos kaip suvereno, nes tik jiniai gali dėl pirmojo Konstitucijos skirsnio pasisakyti – dėl jo pakeitimo, ar reikia Lietuvai šitos pataisos, ar ne. Tai nereiškia, kad mes turime verstis kūlversčiu ir daryti bet ką, kad tik tas referendumas įvyktų ir būtų teigiamas. Taip, norėtūsi, kad jis įvyktų, taip, norėtūsi, kad būtų priimtas sprendimas, tačiau ne bet kokiomis priemonėmis. Ir štai kodėl aš nepritariu tam, kad balsavimas turėtų dviejų savaitių pertrauką. Tai akivaizdus balsavimo nepertraukiamumo pažeidimas, toje pačioje darbo grupėje buvo keista žiūrėti ir stebėti, kai buvo pritarta to paties profesoriaus V. Sinkevičiaus siūlomai formuluotei dėl turinio pakeitimo, tačiau visiškai buvo nepaisoma jo perspėjimų, kad čia bus pažeidžiamas balsavimo nepertraukiamumo principas.

Argumentai tokie – taigi mes kreipsimės į Konstitucinę Teismą. Kas bus, kai mes kreipsimės į Konstitucinę Teismą ir Konstitucinis Teismas pasakys, taip, yra pažeidžiama Konstitucija, pažeidžiamas jos principas, tai yra balsavimo nepertraukiamumo principas? Vadinasi, mums vėl reikės taisyti tą nutarimą, mes gaišime laiką, o svarbiausia, kad bus pasiūsta aiški žinutė visai tautai – Seimas priima antikonstitucinius nutarimus. Ir tai gali pasėti dar didesnę nepritarimo sėklą. Mes to norime? Turbūt, kad nenorime! Tačiau pagrindinis dalykas yra ne trūks plyš koks nors vienas sprendimas, bet pagrindinis dalykas, kad spręstų tauta. Visi kiti niuansai, kurie susiję, kaip buvo prieš tai kalbėta, dėl biuletenių saugojimo, kad nebūtų pažeidimų ir taip toliau, nes sukels didelį lėšų poreikį, tačiau nebus jokios garantijos, kad nebus padaryta nė vieno pažeidimo, kuris paskui gali sukelti būtent neigiamą reakciją dėl to paties referendumo teisėtumo. Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu komiteto pirmininkę A. Širinskienę į tribūną, svarstysime pasiūlymus. Pasiūlymą. Suteiksime žodį A. Armonaitė pristatyti savo siūlymą.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Iš tikrųjų mano pasiūlymas kalba apie tai, jog, užuot organizavę referendumą dvi dienas su dviejų savaitių pertrauka, mes jį organizuotume taip, kaip buvo

organizuojamas referendumas dėl narystės Europos Sąjungoje – dvi dienas, šeštadienį ir sekmadienį, tai būtų 2019 m. gegužės 11–12 d.

Argumentai, kodėl aš teikiu tokį pasiūlymą, yra tokie: darbo grupėje, kuri svarstė dvigubos pilietybės, daugybinės pilietybės klausimus, konstitucinės teisės ekspertai išsakė didelių, nevienareikšmiškų abejonių dėl referendumo organizavimo su dviejų savaitių pertrauka. Toks referendumo organizavimas užprogramuoja naujas technines problemas, tokias kaip agitacijos laiko kontrolė. Kažkas dvi savaites turėtų uždrausti agituoti dėl referendumo. Rinkėjai, kurie ateitų po dviejų savaitių, turėtų jau kitokią informaciją negu tie, kurie ateitų anksčiau. Ir dvi savaites reikėtų užtikrinti slaptumą, reikėtų kažkur labai saugiai laikyti biuletenius, galbūt su šunimis ir policija. Sunku tai įsivaizduoti.

Dabar dar daugiau – tai pažeidžia referendumo nepertraukiamumo principą. Mes tikrai neprisidėtume prie Europos konstitucingumo istorijos ir sutvirtinimo, jeigu organizuotume referendumą su dviejų savaitių pertrauka.

Aš norėčiau pasakyti, kad darbo grupėje buvo po lygiai balsų, ir tik pirmininko lėmė, jog šitas pasiūlymas su dviejų savaitių pertrauka yra teikiamas Seimui. Todėl aš prašau Seimo spręsti atskirai ir siūlau organizuoti referendumą dvi dienas – šeštadienį...

PIRMININKAS. Laikas.

A. ARMONAITĖ (LSF). ...ir sekmadienį, be dviejų savaitių pertraukos.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas iš tiesų labai ilgai svarstė šį klausimą ir atkreipė dėmesį, kad tiek reklamos klausimai, tiek biuletenių saugojimo klausimai buvo aptarti darbo grupėje. Reklamos klausimus sprendžia naujasis Referendumo įstatymo projektas, kuris netrukus bus pristatytas. Lygiai taip pat darbo grupėje buvo daug diskutuojama dėl to, kaip bus saugomi biuleteniai. Lietuvos policija tikrai davė sutikimą ir leis biuletenius per tą laikotarpį neatidarytose dėžėse saugoti policijos komisariatuose. Aš manau, mes tikrai pasitikime Lietuvos policija ir manome, kad neabejotinai ji užtikrins biuletenių saugumą, ir šiuo atveju tikrai nelieka galimybės manipuliuoti.

Komitete buvo aptartas referendumo nepertraukiamumo principas. Iš tikrųjų, taip, darbo grupėje vienas net ne darbo grupės narys, o konstitucinės teisės ekspertas turėjo tokią nuomonę, todėl ir darbo grupėje, ir vėliau komitete mes kalbėjome apie tai, kad, taip, be abejo, siekdamas išsklaidyti to vieno konstitucinės teisės eksperto abejones, Seimas tikrai turi visas galimybes su nutarimu kreiptis į Konstitucinį Teismą ir skubos tvarka gauti atsakymą dėl konstitucingumo.

Ir galiausiai vėl į ką atkreipėme dėmesį tiek darbo grupėje, tiek komitete, tai, VRK duomenimis, ta papildoma diena per antrąjį Prezidento rinkimų turą papildomai atveda apie 8 % naujų rinkėjų. Vadinasi, 8 % daugiau, tikėtina, žmonių, Lietuvos piliečių, galės dalyvauti referendume. Remdamasis tais motyvais, Teisės ir teisėtvarkos komitetas nepritarė Seimo narės pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Motyvai už – Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Komiteto argumentai išties yra niekiniai, atmetant šį siūlymą, visiškai nepagrįsti jokiais teisiniais argumentais. Ką reiškia: „perduosime visas urnas policijai“? O kodėl ne STT, VSD arba kokiems nors kariniams daliniams? Ar iš tikrųjų referendumo organizavimas, iš anksto žinant, kad nusižengiama Konstitucijos principams, numatomas kreipimasis į Konstitucinį Teismą, kai Konstitucinio Teismo sprendimas... aš manau, žmonėms, susipažinusiems bent minimaliai su teise, yra iš anksto suprantamas ir žinomas. Taip, bus patvirtinta, kad neatitinka konstitucinių principų.

Manau, kaip ir balsavimus ne tik dėl referendumo, bet ir dėl visų kitų rinkimų, kur žmonės renkasi, organizuoja Vyriausioji rinkimų komisija. Vietinės komisijos vietose ir turi būti atsakingos už viską – už visą organizavimą, neperkeldamos savo atsakomybės už saugumą kur nors kitur už balsavimo vietų ribų. Aš manau, kad yra svarbus precedentas. Matyti, kad iš tikrųjų nėra nei apgalvota, nei aptarta. Todėl rimtai siūlau pagalvoti ir apsispręsti būtent dėl šio siūlymo – jam pritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų prieš pataisą neužsirašė Seimo narių. Apsispręsimе balsuodami. Seimo nariai, kurie pritaria Seimo narės A. Armonaitės pasiūlymui, balsuoja už, kurie pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 43, prieš – 39, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarta.

Motyvai dėl viso po svarstymo. Seimo narys A. Vinkus – motyvai už.

A. VINKUS (*LSDDF*). Kiek laiko duodate? Gerbiamieji Seimo nariai, kaip ir mano kolega komisijos narys gerbiamas Ž. Pavilionis agitavo balsuoti už, aš taip pat kviečiu visus balsuoti už. Ir ką tik esu atėjęs iš Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos posėdžio, kuris vyksta, ir siunčiami jums visiems linkėjimai, prašoma visų Seimo narių būti vieningiems ir parodyti tautai, kad tokiu svarbiu klausimu mes mokame parodyti vienybę. Todėl kviečiu visus Seimo narius aktyviai rengtis ir prisidėti prie piliečių kvietimo ateiti į referendumą. Tai daryti reikia visiems sunderinus nuomones ir pozicijas. Veikti reikia greitai, atsakingai ir kryptingai. Manau, kad nebėra šeimos, kuri nebūtų susidūrusi su emigracijos sukeltomis pasekmėmis, todėl tauta turi būti vieninga, o ne suskaldyta per referendumą. Tik taip mes išlaikysime užsienyje gyvenančių lietuvių ryšį su Lietuva ir sudarysime galimybę visada į ją grįžti. Balsuojant dvi dienas bus sudarytos palankios sąlygos daugumai piliečių dalyvauti referendume, nes sprendimui priimti reikia daugumos. Juo labiau esame balsavę referendume dvi dienas. Manau, kad pilietybės išsaugojimas yra toks pat svarbus Lietuvos išlikimo klausimas kaip ir stojimas į Europos Sąjungą. Todėl kviečiu visus vieningai balsuoti už darbo grupės pateiktą projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielieji kolegos, man atrodo, kad mes visi, bent jau tikrai absoliuti dauguma, pritariame pačiai dvigubos pilietybės idėjai, tačiau reikia atkreipti dėmesį, kad ne bet kokiais metodais ir būtent ne tiems metodams, kurie diskredituoja pačią idėją. Aš čia pabandyčiau sudėlioti tuos argumentus, kuriuos jau girdėjome, gal kai kuriuos papildysiu, kodėl visgi kelia nerimą toks metodas, kuris šiandien yra pasiūlytas valdančiosios daugumos.

Pirmas dalykas, paminėtas ir pateikimo metu, ir svarstymo metu, kad yra tarpas tarp referendumo datų ir tas tarpas pažeidžia referendumo nepertraukiamumo principą, tai yra reikalavimą iš karto skaičiuoti balsus.

Antra. Klausimas yra, kur saugiai dvi savaites laikyti biuletenius? Kilus bent menkiausioms abejonėms dėl saugumo, patikimumo būtų diskredituotas viso referendumo balsų teisėtumas.

Trečia. Pažeidžiamas asmenų lygybės principas. Vadinasi, balsuojantieji dviem savaitėmis anksčiau turės vienokios informacijos, dviem savaitėmis vėliau – jau turės kitos, papildomos informacijos. Tai pažeidžia asmenų lygybės principą.

Ketvirta. Europos Sąjungoje, mano žiniomis, nėra tokio iššęsto referendumo praktikos. Taigi mes įvedame naują keistą praktiką. Klausimas, ar pasiteisinančią praktiką.

Penkta. Nėra aišku, kaip būtų vykdoma agitacija tarp tų referendumo datų, ką šiandien girdėjome, kad dar yra pateikiamas naujas įstatymas, kuris tai reglamentuos. Gal vis dėlto reikėtų išsiaiškinti ir tik tada priimti šį sprendimą.

Ir šešta, kas, man atrodo, yra labai labai svarbu, nuo ko ir pradėjau, kad tokiomis priemonėmis mes diskredituojame visą idėją, galbūt net specialiai tai yra daroma, kompromituojant visą referendumo idėją. Taigi kviečiu susilaikyti ir turėti labai aiškius atsakymus į šiuos iškeltus klausimus.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti po svarstymo. Pritariantys projektui balsuoja už.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 68, prieš – 3, susilaikė 34 Seimo nariai. Po svarstymo pritarta.

A. Vinkus – replika po balsavimo.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiami Seimo nariai, dėkodamas už priėmimą, už teigiamą sprendimą noriu perduoti Pasaulio lietuvių bendruomenės žodžius, kad Pasaulio lietuvių bendruomenė, dabar posėdžiaujanti, remia Lietuvos Respublikos Seimo ir Vyriausybės pastangas kuo greičiau spręsti klausimą dėl gimimu įgytos pilietybės išsaugojimo, prašo telkti ir šviesti visuomenę Lietuvoje ir visame pasaulyje dėl šio svarbaus tautai klausimo įgyvendinimo, o pati Pasaulio lietuvių bendruomenė prisidės visais įmanomais būdais prie bendrų valstybės vadovų pastangų, turiu omeny ir prezidentūrą.

PIRMININKAS. A. Armonaitė – replika po balsavimo.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėl vedimo tvarkos. Mes girdėjome labai aiškų pažadą, kad priėmus šį nutarimą bus kreipiamasi į Konstitucinį Teismą. Aš turiu klausimą tiems, kas žino tą informaci-

ją, kada Seimas kreipsis į Konstitucinį Teismą? Kaip žinome, Konstitucinis Teismas tokius skundus nagrinėja tris ar keturis mėnesius, mes galime prarasti brangaus laiko, užuot agitavę aiškintis Konstituciniame Teisme, kada tai bus padaryta.

PIRMININKAS. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kolegos, puikiai žinote, kad galimybė kreiptis į Konstitucinį Teismą Seimui atsiranda tada, kai teisės aktai yra priimami, tikrai ne svarstymo stadijoje. Šiuo atveju mes baigėme svarstymo etapą ir dėl priėmimo tikrai bus įregistruotas Seimo nutarimo projektas. Kaip žinote, tokiu atveju yra svarstoma skubos tvarka. Jeigu prisimenate, gerbiama Aušrine, buvote darbo grupėje ir greičiausiai girdėjote, pas mus buvo konstitucinės teisės ekspertų, taip pat buvo ir Konstitucinio Teismo kanclerė, jų nuomone, skubos tvarka greičiausiai reikštų keletą mėnesių.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji komiteto pirmininke, tas ketinimas gal atrodytų realesnis, jeigu jūs jau būtumėte įregistravusi nutarimo projektą dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą ir visi matytume tuos argumentus, kuriuos ten surašote. O šiaip mes nuogaštaujame, kad, imantis visokių manipuliacijų dėl referendumo organizavimo – priimant naują įstatymą, numatant jo organizavimą per dvi dienas su dviejų savaitių pertrauka, tai tikrai nuteiks žmones tam, kad čia yra kažkas netikro, norima kažką prastumti ir daromos specialios procedūros. Kad nebūtų taip, kaip Rumunijoje, kai dėl svarbių klausimų atėjo 20 % žmonių.

11.11 val.

Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2375(3) (priėmimas)

PIRMININKAS. Svarstome 1 rezervinį klausimą – Lietuvos Respublikos metropoliteno įgyvendinimo įstatymas. Pranešėjas – J. Razma. Priėmimas.

1 straipsnis. Dėl jo yra pasiūlymų. Yra daug pasiūlymų. Gerbiami kolegos, gal galime sutarti, kad dėl pasiūlymų mes turime po 29 pritariančius, kad jie būtų svarstomi, dėl visų pasiūlymų? Galime bendru sutarimu taip pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 1 straipsnio yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Vyriausybė išsakė formalių pastabų dėl šio straipsnio 2 dalies, dėl savivaldybės institucijų apibrėžimo. Komitetas pritarė Vyriausybės pastaboms ir pateikė redakciją, kur tie formalieji dalykai, mūsų manymu, sutvarkomi.

PIRMININKAS. Dėl pirmo pasiūlymo motyvai. Motyvai už – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Ne, dėl viso aš.

PIRMININKAS. Dėl viso. J. Olekas – motyvai už dėl pasiūlymo.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Dėl viso.

PIRMININKAS. Dėl viso. A. Skardžius – motyvai už dėl pasiūlymo. Dėl viso. Motyvai prieš – P. Urbšys dėl pasiūlymo. Dėl viso. A. Anušauskas? Dėl viso. Aišku, ir toliau išsitrynė.

Tuomet, kolegos, turime... Komitetas siūlo pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymui. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Ačiū, pritarta.

Vyriausybės antras pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Antras pasiūlymas yra taip pat formalus pobūdžio – dėl sąvokos „bėginis transportas“. Komitetas, atsižvelgdamas į tas pastabas, siūlo pataisyti į „geležinkelio transportą“.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar užsirašėte dėl viso, ar vėl dėl pasiūlymo? Dabar eina pasiūlymai. Tie, kurie nori kalbėti dėl pasiūlymų, motyvuoti, prašau rašyti, tie, kurie dėl viso įstatymo, palaukite. Ar galime pritarti šiam pasiūlymui bendru sutarimu, kaip siūlo Vyriausybė ir komitetas? Ačiū, pritarta.

Dėl viso 1 straipsnio dėl motyvų niekas neužsirašė. Bendru sutarimu galėtume pritarti ir visam 1 straipsniui? Galime pritarti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jau 2-ajam.

PIRMININKAS. Dėl 1 straipsnio du pasiūlymai ir su tais dviem pasiūlymais, priimtais bendru sutarimu, galime pritarti visam 1 straipsniui. Ačiū, pritarta.

2 straipsnis. Yra taip pat Vyriausybės pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tada atsiprašau. Aš maniau, kad prieš tai kalbėjome jau dėl šio pasiūlymo. Būtent šiame 2 straipsnyje yra kaip tik Vyriausybės pastabų. Mes komitete tikslinome sąvokas: vietoj „bėginio transporto“ vartojame sąvoką „geležinkelio transportas“, kai rašome metropoliteno apibrėžimą. Ankstesnis pasiūlymas... Aš maniau, kad iš karto buvo abu pasiūlymai Vyriausybės apimti.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui? Dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime. Ačiū, prirta. Visam 2 straipsniui su pasiūlymu galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, prirta.

3 straipsnis. Dėl 3 straipsnio taip pat yra Vyriausybės pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vyriausybė kelia problemą, kad nėra apibrėžta, kaip valstybė galėtų dalyvauti metropoliteno koncesijoje. Kadangi komitetas po to pritarė mano pasiūlymui ir žodį „valstybė“ išbraukė, lieka, kad projekte dalyvauja tik savivaldybė, tokiu būdu ir į Vyriausybės pastabą yra atsižvelgiama – tiesiog yra išbraukiama valstybė kaip dalyvis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto pasiūlymui, kuriuo jis atsižvelgė į Vyriausybės siūlymą? Bendru sutarimu. Dėl motyvų niekas neužsirašė dėl šios pataisos. Siūlau pritarti visam 3 straipsniui su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu. Pritariame. Ačiū.

Dėl 4 straipsnio taip pat yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymų. Pirmas pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Man atrodo, kad čia abu pasiūlymus galima nagrinėti kaip susijusius. Jiems abiem komitetas...

PIRMININKAS. Visi trys? Trys yra Vyriausybės pasiūlymai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Trys pasiūlymai iš tikrųjų. Trečias galbūt yra šiek tiek kaip ir atskiras. Tada trumpai paminėsiu visus.

Pirmieji pasiūlymai dėl valstybinės svarbos projekto apibrėžimo šiame įstatyme. Dėl to komitetas siūlo tikslinti 4 straipsnio 2 dalį. Čia nedideli formalūs pataisymai siūlomi. O trečiu pasiūlymu Vyriausybė kelia klausimą, kad sprendžiant dėl dalyvavimo metropoliteno sistemos kūrimo projekte savivaldybėms būtina įvertinti savo finansines galimybes. Siekiant atsižvelgti į šį Vyriausybės pasiūlymą, yra komiteto siūlymas papildyti 4 straipsnį nauja 3 dalimi. Ten ir formuluojama, kad būtų įvertintos galimybės įvykdyti priimtus finansinius išpareigojimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti šiems komiteto suredaguotiems Vyriausybės siūlymams bendru sutarimu? Pritarta.

Ačiū. Dėl viso 4 straipsnio dėl motyvų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, prirta.

Dėl 5 straipsnio taip pat yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Prašau pakomentuoti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vyriausybė vėl išsako keletą formalių pastabų dėl šio įstatymo suderinamumo su Investicijų įstatymu, dėl jame vartojamų sąvokų. Atsižvelgęs į pastabas, kurioms komitetas siūlo pritarti, komitetas siūlo 2 punkto patikslintą redakciją. Čia tik formalūs pakeitimai, nieko iš esmės nekeičiantys.

PIRMININKAS. Su tokia komiteto redakcija Vyriausybės pasiūlymams (visiems, suprantu, nes susiję) galime pritarti? (*Balsai salėje*) Galime pritarti. Ačiū.

Yra Seimo nario J. Razmos pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mano pasiūlymo esmė. Projekto įgyvendinimo bendrovės, kaip dalyviai, pačios pasirenka, kaip finansuoti savo investicijas. Tačiau yra aiškiai pabrėžiama, kad be Seimo sutikimo projektui įgyvendinti negalėtų būtų skiriamos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšos. Kitaip sakant, jos gali būti skiriamos, jeigu Seimas tam pritartų. Taip pat pabrėžiama, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, ar savivaldybių tarybos neturėtų teisės įpareigoti savo kontroliuojamų įmonių, kad jos skirtų resursus tokiems projektams. Komitetas dar patikslino mano pasiūlymą ir su tuo patikslinimu siūloma pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Galime šiam pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė, pritarti bendru sutarimu? Ačiū, prirta.

Kitas. Dėl viso šio 5 straipsnio dėl motyvų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, prirta.

6 straipsnis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl 6 straipsnio yra Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabų. Komitetas pažymi, kad, pritarus mano pasiūlymui, kartu būtų ir į jas iš esmės atsižvelgiama. Mano tolesnis siūlymas, kad tiesiog reikia parašyti formaliai, kad ši koncesijos sutartis dėl metropoliteno projekto būtų sudaroma Koncesijų įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis, o ne taip, kaip buvo pirminiame projekte, kai buvo parašyta, kad gali būti sudaroma ilgesniam nei 25 metų laikotarpiui. Jeigu tokių galimybių apskritai būtų, jos turi būti Koncesijų įstatyme dėl tokių didesnių projektų, todėl siūloma duoti bendrą nuorodą į šį įstatymą. Komitetas mano pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Galime pritari bendru sutarimu šiai J. Razmos pasiūlymo redakcijai? Ačiū, pritarta.

Toliau Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Lietuvos Respublikos Vyriausybė iš esmės pateikia pastabų ir siūlo tą patį, ką ir aš pasiūliau, todėl, priėmus mano pasiūlymą, atsižvelgiama ir į Vyriausybės pastabas.

PIRMININKAS. Ir su tokia redakcija galime pritari šioms pasiūlymams bendru sutarimu? Galime. Visam 6 straipsniui galime pritari bendru sutarimu su šiais pasiūlymais? Pritarta.

7 straipsnis. Yra Specialiųjų tyrimų tarnybos nuomonė. Komitetas pritarė. Toliau eina Seimo nario J. Razmos pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų mano pasiūlymas greičiausiai ir buvo grįstas STT pastabomis, pasiūlyta, kaip jas būtų galima įgyvendinti. Kaip anksčiau minėjau, yra siūloma, kad valstybė būtų išbraukiama kaip metropoliteno projekto dalyvis, liktų tik savivaldybė, ir dar sustiprinama, kad investuoti gali tik įsigijusi steigiamos akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų.

PIRMININKAS. Ačiū. Tokiam pasiūlymui galime pritari bendru sutarimu? Pritarta.

Kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymai. Gal pakomentuosite?

J. RAZMA (TS-LKDF). Vyriausybė taip pat išsakė pastabų. Tos pastabos šiek tiek kartojamos, kas ir kaip gali dalyvauti projektus įgyvendinant. Komitetas toms pastaboms pritarė ir mano, kad tos pastabos iš esmės bus įgyvendintos pagal mano pasiūlymus.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė Vyriausybės pasiūlymams ir pasiūlė savo redakciją.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pritarė mano pasiūlymams.

PIRMININKAS. Mes galime pritari šioms pasiūlymams bendru sutarimu? Galime ir visam 7 straipsniui pritari bendru sutarimu? Pritarta.

8 straipsnis. Taip pat yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vyriausybės pasiūlymas – prašo duoti nuorodą į Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą, Žemės gelmių įstatymą. Komitetas tai suformuluoja. Taip pat yra Vyriausybės pastabų dėl požeminės metropoliteno dalies, kad statybai nebūtų taikomas reikalavimas valdyti žemės sklypą nuosavybės teise ten, kur eina požeminė dalis. Visa tai komitetas priima ir konkrečiai realizuoja jūsų matomo 8 straipsnio patikslintame išdėstyme.

PIRMININKAS. Ar galime pritari komiteto pasiūlytai redakcijai? Pataisai? Bendru sutarimu pritarta. Visam tada 8 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Pritarta.

Toliau 9 straipsnis. Taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vyriausybės yra keletas formalijų pastabų, gal jas visas iš karto matykime.

PIRMININKAS. Gerai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jos visos iš esmės skirtos 9 straipsnio 2 daliai. Ir dėl sertifikatų, ir dėl to, kaip nustatomi eismo saugumo reikalavimai. Čia yra formalios pastabos, kas turi ką reglamentuoti. Komitetas Vyriausybės pastaboms pritarė ir pateikė patikslintą 9 straipsnio 2 dalies redakciją. Jai siūlau Seimui pritari.

PIRMININKAS. Mes bendru sutarimu komiteto redaguotiems pasiūlymams galime pritari? Pritariame. Ir visam 9 straipsniui taip pat galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10 straipsnis. Taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia šiek tiek kartojamos tos pastabos, kur ne savivaldybės, o savivaldybės institucijos turi nustatyti viešųjų metropoliteno transporto paslaugų organizavimą. Čia redakcinės pastabos, joms komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Visiems šioms pasiūlymams, suredaguotiems komiteto, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta. Ir visam 10 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11 straipsnis. Taip pat yra pasiūlymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Komitetas išnagrinėjo Vyriausybės pastabas dėl 11 straipsnio ir siūlo išvis išbraukti šį straipsnį, nes straipsnis buvo skirtas tam, kad būtų parašyta, kad metropolitenos sistemos gali būti panaudotos civilinės saugos sistemoje. Vyriausybė mano, kad to čia atskirai įrašyti nereikia. Yra atskiras Civilinės saugos įstatymas ir ten jis viską turi sureguliuoti. Siūloma išbraukti šį straipsnį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto pasiūlymas yra toks: „Siūlytina preambulėje palikti konstatuojamąsias nuostatas.“ Yra atsižvelgta preambulėje į šį pasiūlymą? Atsižvelgta. Ačiū. Ir tada 11 straipsnio šioms pastaboms, šiai pataisai galime pritarti, koks yra komiteto siūlymas? Ir galime pritarti visam 11 straipsniui bendru sutarimu.

12 straipsnis. Taip pat yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymų.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Taip, čia yra pasiūlymai, ką turi reglamentuoti Vyriausybė ir susisieki-
mo ministras. Komitetas, atsižvelgęs į pasiūlymus, nustatė, siūlo nustatyti realistišką datą dėl po-
įstatyminių aktų priėmimo, tai būtų kitų metų balandžio 30 diena. Tai vienas momentas. Ir dėl
įstatymo įgyvendinimo atitinkamai viskas yra suformuluota.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto pasiūlytai redakcijai galime pritarti bendru sutarimu, patai-
soms? Pritarta. Ir visam 12 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėkoju
pranešėjui. Motyvai dėl viso.

Motyvai už – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kaip tik šiandien važiauvau į darbą beveik 40
minučių, ir viena iš problemų – užsikimšusios, tebeužsikimšusios Vilniaus gatvės. Manau, kad
šitas įstatymas nėra tas įstatymas, kuris iš karto tą problemą sprendžia, bet sudaro galimybę vil-
niečiams pasirinkti ir pasinaudoti tokiu būdu. Lankydamasis daugelyje miestų, panašaus dydžio
ir net mažesnių negu Vilnius, tikrai mačiau gražiai sutvarkytų metropolitenų ir jais puikiai besi-
naudojančių miestiečių, turinčių galimybę gyventi švaresniame ir saugesniame mieste.

Kita vertus, Vyriausybė paprašė, ir mes sutikome, kad nebūtų kalbama apie civilinės saugos
galimybes, bet metropolitenos erdvės tikrai, esant reikalui, gali būti panaudojamos ir civilinės sau-
gos problemoms spręsti. Manau, kad šiuo projektu, kuriame yra sureglamentuoti ir metropolite-
no finansavimo dalykai, iš tikrųjų sudaromos visos galimybės pasinaudoti šia transporto rūšimi.
Jeigu pastebėjote, būsimi kandidatai į Vilniaus miesto merus kaip pagrindinę problemą iškelia
transporto problemą, ne už vieno nugaros matėme ir tramvajų, ir kitokių priemonių. Aš manau,
mūsų sprendimas, kad Vilniuje gali būti ir metropolitenas, tikrai galėtų padėti šią problemą sprę-
sti. Todėl kviečiu kolegas pritarti pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, keletą metų man teko darbuotis Kultūros paveldo ko-
misijoje, mes svarstėme metropolitenos klausimą. Suprantu, kad gal Vilniaus miestui ir reikia nau-
jos transporto priemonės, bet labai bijau ir noriu kolegas ne tai kad įspėti, bet priminti kolegoms
mūsų unikalų senamiestį, jo, kaip unikalios Europos senamiesčio, vertę, aš manau, kad su metro-
politeno atėjimu tam tikroms kultūros vertybėms ir kultūriniais sluoksniams gali būti padaryta
nepataisoma žala.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš manau, kad čia vienas iš tų įstatymų, už kuriuos
galima balsuoti visiems: ir tiems, kurie už metropoliteną, ir tiems, kurie abejoja, nes nieko mes
kol kas nepriimame. Mes priimame galimybę ieškoti šio klausimo sprendimo, o konkretūs spren-
dimai bus priimami čia, Seime. Matant patį projektą, ir paveldo, ir kiti klausimai – viskas čia bus
sprendžiama. Aš pats kadaise buvau gana skeptiškas šiuo klausimu, bet, manau, būtų neišmin-
tinga atmesti galimybę sužinoti, ar galimas metropolitenas Vilniuje.

Čia lygiai taip pat, kaip mes anksčiau atmetėme galimybę sužinoti, ar mes turime skalūnų
naftos ir dujų, ne dėl kokio nors eksploatavimo, bet atsisakėme net galimybės sužinoti. Mes tie-

siog atrišame rankas Vyriausybei žiūrėti, studijuoti ir, jeigu tas projektas, jų nuomone, bus realus, ateis su konkrečiais siūlymais, kur mes priėmėme dabar pataisas, Seimas čia ir nuspręs. Tada visos tos baimės bus arba atmestos, arba patvirtintos. Todėl, manau, čia būtent toks projektas, kuris leidžia Seimui dalyvauti, o Seimas bet kuriuo atveju dalyvaus – ar patinka, ar nepatinka, nes vargu ar koks nors Seimas nusišalintų nuo metropolitenos statybų, nes čia nemenka statyba. Taigi tikrai galime priimti šį įstatymo projektą, ir tada atsirastų galimybė išsiaiškinti galimybes.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Tiesą sakant, niekada nekeičiau savo nuomonės ir šiuo klausimu. Manau, kad tikrai sprendžiant miesto ar miestų transporto problemas yra kitų, gerokai efektyvesnių būdų. Tiesą sakant, nepaisant valdžios sprendimų pastaraisiais metais, galbūt daug kas iš vairuojančių pastebėjo, ypač šiais metais, žmonės savaip išsprendė problemą, pasirinko elektrinę transportą – riedžius, elektrinius paspirtukus – ir keliavo iš naujų rajonų be didelių investicijų, be milijardinių sąnaudų, pasirinkdami visiškai patogų, efektyvų ir greitą transportą. Todėl šiuo atveju, žinoma, tos įstatymo pataisos, kurios buvo pateiktos J. Razmos, ir Vyriausybės kai kurie pasiūlymai įstatymą padaro tokį, apie kurį būtų galima kalbėti, svarstyti. Tačiau nežinau, kodėl čia visi kalba apie Vilnių. Ten parašyta – savivaldybės. Vadinas, kur čia arčiausiai? Kaune irgi lygiai tuo pačiu įstatymu gali naudotis ir statyti metropoliteną. Klaipėda. Aš sakyčiau, logikos netgi daugiau būtų – iš Klaipėdos į Palangą, nors visi puikiai supranta, kad alternatyvos visada yra pigesnės, efektyvesnės. Todėl šiuo atveju tikrai aš nepritariau ir nepritariu tokiam projektui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Norėčiau pažvelgti į ką tik kalbėjusį kolegą, kaip jis važiuotų į Seimą su paspirtuku, tarkim, spalio, lapkričio mėnesiais. Jau nekalbu apie žiemą. Bet mes, rimtai kalbant, jau tris kadencijas diskutuojame apie tai – apie darnią miesto plėtrą. Kam teko dirbti dar sovietmečiu Vilniaus savivaldybėje (kitai vadinosi ši institucija tuo metu), puikiai žino, kiek buvo gauta premijų įvairiausių už tai, už naujų rajonų išvystymą, bet nebuvo galvojama apie miesto darnią plėtrą, apie infrastruktūrą, apie tai, kad prabėgs 20–30 metų ir bus *užkištas* ne tik Senamiestis, pats miestas bus *užtankintas*.

Ką matome? Griaunami menkaverčiai vienbučiai, dvibučiai pastatai, vietoj jų statomi dangoraižiai, miesto plėtra yra būtent *užtankinti* dabartinę esamą teritoriją. O kaip įsivaizduoti transporto srautus? Tai be darnios miesto plėtros, be aiškios vizijos, kaip suprojektuoti naujus rajonus be komunikacijos tarp jų, neįmanoma. Todėl ta nauja erdvė po jau užgrūstu, *užtankintu* mūsų Vilniumi kitaip neįmanoma. Turbūt reikia ieškoti požeminių, antžeminių erdvių, ieškoti naujų sprendimo būdų, nesvarbu, kuri kompanija, ar prancūzų tramvajai, ar japonų metropolitenas, čia statys, ar vokiečių, ar britų. Tai visai nesvarbu. Štai kur vyksta visa kova. Tris kadencijas kova vyko vien dėl to, kad bus tramvajus Vilniuje. Tramvajui, kaip matote, erdvės nebeliko. Sveikinu visus su šiuo ryžtingu žingsniu, net ir buvusius didžiausius oponentus, ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų pasirodžius pirminiam projektui buvau bene vienas iš didžiausių skeptikų ir kritikų šio projekto, bet komitetas ir visi valdantieji kažkaip stebuklingai priėmė absoliučiai visus mano pasiūlymus. Nelabai prisimenu kito tokio atvejo. Man atrodo, kad dabar atsiranda visi reikiami saugikliai, kad nebūtų neskaidriai į tokius metropolitenų projektus nukreipiami viešieji finansai. Tai bus neįmanoma be Seimo konkretaus sprendimo. Žinoma, dabar tas Metropolitenos įstatymas yra labiau teorinis, pasakantis, kad apskritai Lietuvoje gali būti įgyvendinamas metropolitenos projektas, jeigu atsiras privačių entuziastų ir jeigu to imsis konkrečios savivaldybės, nes anksčiau buvo norima iniciatoriumi padaryti kone Vyriausybę. Dabar aš kviečiu pritari tokiam projektui, kuris, kaip sakiau, yra gana teorinis ir kokių nors finansinių grėsmių, man atrodo, nesukelia.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų J. Razma čia teisingai pasakė argumentą, tik aš jį apskūčiau atgal. Ką mes darome priimdami tokius teorinius įstatymus? Jeigu yra konkretus projektas, svarstome tą konkretų projektą, nes jeigu svarstome teorinius įstatymus, ką čia kas

fantazuoja, tai aš siūlau tada irgi parengti skubiai ir svarstyti įstatymą apie Lietuvos kosminio laivo skrydį į Marsą. Teoriškai irgi galima. Kodėl ne? Galėtume pasigirti pasaulyje, kad mes leidžiame ir tokius dalykus. Aš siūlau nežaisti žaidimo.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 62, prieš – 6, susilaikė 31. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-2375(3)) priimtas. (*Gongas*) Skelbiu pertrauką iki... (*Balsai salėje*) P. Gražulis, prašau.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Labai noriu pasakyti trumpą repliką. Tikrai sveikinu Seimo narius. Gal tai yra ir šiek tiek utopija, bet ne dažnai utopija tampa realybe. Neužkirskime kelio. O gal atsiras tas investuotojas, kuris norės pastatyti Vilniuje metro, sudarykime galimybes. Tikrai užteko išminties ir proto Seimo nariams. O tie žmonės jau gal 50 metų dirba prie šio projekto, jau jie suseno, bet vis tiek vilties neprarado – štai ką parodo užsispyrimas! Jie pasiekė savo, jie pasiekė, kad bent įstatymas būtų priimtas, o aš manau, kad po 50 metų tikrai metro Vilniuje bus.

PIRMININKAS. Ačiū. Palauksime ir pažiūrėsime, kas bus po 50 metų, o grįžti į posėdį po pertraukos kviečiu 12 valandą.

Dabar pertrauka.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Vyriausioji rinkimų komisija spalio 4 dieną Seimo nare patvirtino Ireną Haase. Seimo statutus numato, kad Seimo narių priesaikas priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Kviečiu Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininką D. Žalimą atlikti prisaikdinimo procedūrą.

12.00 val.

Seimo narės Irenos Haase priesaika

D. ŽALIMAS. Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Vyriausioji rinkimų komisija, kaip buvo minėta, 2018 m. spalio 4 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-110 „Dėl 2018 m. rugsėjo 16 d. naujų rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą vienmandatėje Zonavų rinkimų apygardoje Nr. 64 galutinių rezultatų patvirtinimo“. Jame nusprendė nustatyti, kad pagal balsavimų rezultatus daugiausiai rinkėjų balsų gavusi I. Haase išrinkta Lietuvos Respublikos Seimo nare.

Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas internete, kaip reikalaujama, 2018 m. spalio 5 d. Taigi jis įsigaliojo. Išrinktoji Seimo narė gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo narės priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse yra nustatyta: „Išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.“

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas. Ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžio ištartimas ir priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai ir teisiškai reikšmingas.

Duodamas priesaiką, išrinktas Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką, šis tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priesaiką priėmusiam Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo nario priesaiką, Seimo salėje visi stovi.

Pradedame priėmimo procedūrą. Prašome stoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę I. Haase.

I. HAASE. Aš, Irena Haase, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Haase prisiekė 2018 m. spalio 9 d. Seimo posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu prisiekusiąją Seimo narę. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kol vyksta sveikinimai, pranešu, kad toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

12.06 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Malonūs kolegos, tęsiame posėdį. Leiskite pagarsinti man Lietuvos Respublikos Seimo narės I. Haase, kuri ką tik prisiekė ir kurią maloniai sveikiname, prašymą priimti į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją. Prašyme skelbiama: „Prašau priimti mane, Seimo narę Ireną Haase, į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją.“ Seimo narė pasirašo ir tam pritaria frakcijos seniūnas G. Landsbergis.

Kitus Seimo nutarimus dėl gerbiamosios mūsų kolegės darbo komitetuose, komisijose mes priimsime šio plenarinio posėdžio metu, tad juos tada ir paskelbsime. O dabar tęsime darbą toliau.

12.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2538(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu mūsų darbotvarkės 1-7 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2538(2). Kviečiu G. Burokienę. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada. Svarstymas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas vakar svarstė nutarimo projektą. Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Seimo nutarimo projektui Nr. XIIIIP-2538(2) ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Svarstymo stadija. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Ar gerbiamas kandidatas nori kalbėti? Ne, nenori.

Motyvai. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Po svarstymo galime bendru sutarimu pritarti? Galime pritarti.

Priėmimas. Norinčių kalbėti taip pat nėra? Nėra.

Gerbiami kolegos, mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletėnį. Galime jam pritarti? Galime pritarti ir jį tvirtiname.

Taip pat noriu pagarsinti balsų skaiėiavimo grupę: A. Butkeviėius, J. Varkalys, I. Rozova, K. Starkeviėius, G. Steponaviėius, Z. Streikus, D. Šakalienė ir O. Valiukeviėiūtė. Gerbiami kolegos, rytinio posėdžio pabaigoje, pabaigus šio rytinio posėdžio darbotvarkės klausimus, skelbsime slapto balsavimo procedūrą.

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ projektas Nr. XIIIIP-2549(3) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ projektas Nr. XIIIIP-2549(3). Svarstymas. Kvieėiu Kultūros komiteto pranešėją, komiteto pirmininką R. Karbauskį. Prašau paskelbti komiteto išvadą.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Nutarimas vieno straipsnio – paskirti M. Martišių Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku. Komitete buvo svarstyta, nutarta 4 balsais už (...) balsavime, prieš – 2 priimti šį sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui. Diskusija. Kvieėiu P. Gražulį. Prašom, kolega.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš manau, skiriant Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku žmogų, yra galimybė pakalbėti apie tai, apie ką dažnai kalbame privaėiai, bet bijome kalbėti viešai – apie žiniasklaidos ligas, kad žiniasklaida yra užvaldyta, kad žiniasklaida serga.

Per dešimt D. Grybauskaitės prezidentavimo metų žiniasklaidos laisvės indeksas iš 9 vietos tarp Europos Sąjungos šalių nukrito gal jau žemiau negu į 36 vietą. Akivaizdžiai matome, kad žiniasklaida tarnauja ne tik verslui ir verslo užvaldytoms politinėms partijoms. Aš noriu paminėti vieną faktą, skandalingą faktą, apie kurį žiniasklaida kažkodėl beveik nerašė, o parašė visiškai priešingai. Kai konservatoriai kreipėsi į Konstitucinį Teismą, ar pakoreguotas privaėių fondų įstatymas neprieštarauja Konstitucijai, kai Konstitucinio Teismo teisėjos sesuo, būdama advokatė ir atstovaujanti privatiems fondams, buvo paskirta rengti ikiteismines Konstitucinio Teismo išvadas ir kai S. Jakeliūnas tai paviešino, tik tada ši Konstitucinio Teismo teisėja buvo atstatydinta. Ir ką padarė žiniasklaida? Ogi žiniasklaida apkaltino S. Jakeliūną, o ne tai, kad teisėja supainiojo viešuosius ir privaėius interesus, kad ji turėtų faktiškai atsistatydinti iš užimamų pareigų. Skandalas apverstas aukštyn kojomis. Pamaštykime, kas būtų demokratinėje valstybėje? Manau, toks teisėjas tikrai negalėtų dirbti, Konstitucinio Teismo teisėjas negalėtų toliau eiti pareigų.

Mielieji, mes galime paminėti ir tai, kad Vyriausybės posėdyje buvo kalbama apie žiniasklaidą, apie tai, apie ką jūs kalbate privaėiai. Ir štai koks buvo padarytas muilo burbulas, skandalas, liberaliosios visuomenės suorganizuotas piketas, o ji taip pat yra kaip atrama užvaldytai žiniasklaidai. Visuomenė tuos dalykus, procesus mato, mato tuos procesus ir politikai, bet, deja, nieko nežada daryti ir keisti. Šitas modelis tikrai nepasiteisino. Šitas kolega buvo šitos komisijos vicepirmininkas, matė viską, kas vyksta viešojoje erdvėje, ir, deja, mes jo balso negirdėjome, kad jis sakytų Seimo nariams, galų gale Kultūros komitetui, kad reikia iš esmės reformuoti žiniasklaidą, reikia ją išlaisvinti, ji nelaisva, žiniasklaida yra užvaldyta.

Gerbiamieji Seimo nariai, jūs praregėkite, žiniasklaida yra užvaldyta. Vakar aš žiūriu Lietuvos televizijos „Panoramą“, akivaizdžiai pusė „Panamos“ laidos skirta „Jonavos grūdams“. Lyg šiandien Agrokoncernas turėtų 25 % „Jonavos grūdų“ akcijų. Man labai keista, man atrodo, greitai K. Starkeviėių išmes iš Konservatorių frakcijos, nes jis vienintelis viską sudėliojo į savo vietas, kad čia nėra jokios problemos, kad reikia apskritai keisti situaciją, maisto produktų, grūdų saugojimo rezervo situaciją, kad reikia išskaidyti po regionus, nes taip būtų ir saugiau, ir galbūt skaidriau. O štai ministras kažkaip... nesuprantama buvo žemės ūkio ministro kalba. Todėl aš siūlau, kreipiuosi į jus, ypaė į Kultūros komitetą, kuriam ir yra pavesta atsakomybė tvarkyti tą žiniasklai-

dos esamą situaciją, nejaugi mes gyvensime tokioje baimėje, kokioje gyvenome sovietmečiu? Ir nejaugi negalime pažvelgti tiesiai į akis ir pasakyti, kad šita sistema yra nugyventa, kad ji žiniasklaidą susargdino? Ir akivaizdžiai matome – dar kartą kartoju, kad žiniasklaida ne visuomenei tarnauja. Be abejonės, paviešinus VSD tyrimus, mes pamatėme, kad žiniasklaidos grupė „MG Baltic“ tarnavo... sukūrė partiją, kuri tarnautų jos verslo interesams, o Lietuvos visuomeninis transliuotojas buvo tik priedas prie žiniasklaidos grupės „MG Baltic“. Ar ne akivaizdu, kai nėra alternatyvos, kai nėra nuomonės, kai į vieną laidą kviečiamas oponentas, o prieš oponentą – dešimt pašnekovų, kad jį suniekintų, pažemintų, sutryptų...

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, laikas.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...nes jis neatitinka šitos sistemos. Todėl aš negaliu balsuoti už naują vadovą, nes jis tikrai nepakeis situacijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau dalyvauti diskusijoje niekas neužsirašė. Motyvai po svarstymo. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu ar reikia balsuoti? Tiesa, nebalsuojame, kolegos. Atsiprašau, nebalsuojame, nes bus slaptas balsavimas.

V. Bakas – nuomonė už.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš palaikyčiau šį kandidatą ir dėl tokios priežasties: tikrai tai – žmogus, kuris kol kas vienintelis iš institucijų, kurios, kaip nustatė NSGK, buvo pažeidžiamos. Jų iš viso buvo 13: dešimt ministerijų ir trys institucijos. Jis vis dėlto išdrįso kelti tą klausimą, ar pažeidžiamas vadovas gali vadovauti tokiai komisijai. Mano žiniomis, keldamas tą klausimą, jis nebuvo tikras, ar sulauks paramos viduje, sulauks paramos tarp mūsų. Nepaisant to, žmogus parodė stuburą ir pabandė.

Taigi ponui kolegai P. Gražuliui, kuris kalbėjo, aš noriu pasakyti, kad mes tokių atvejų daug neturime, kai visgi žmogus – tarnautojas, atstovas – parodo savo vertybines nuostatas, nebijo eiti prieš srovę. Aš manyčiau, mes tokius žmones turime palaikyti, paremti, palinkėti sėkmės, todėl tikrai balsuosiu už ir kviečiu tai daryti kolegas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Priėmimas. Norintys išsakyti motyvus per priėmimą. Tuoj, minutę, įjungsimė. Niekas dar neužsirašė. Niekas neužsirašė. Neveikia aparatūra, bet... P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Labai trumpai prie šoninio mikrofono. Gerbiamas Vytautai Bakai, tikrai tos informacijos nežinojau, kad šitas žmogus išdrįso priešintis sistemai ir matė jos ydas, todėl sveikinu, kad yra tokių žmonių, ir visiškai keičiu savo poziciją – aš balsuosiu ir palaikysiu šitą žmogų. Taip, džiugu, kad Lietuvoje atsiranda tokių principingų žmonių, ir atsiprašau, kad aš tos informacijos nežinojau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenį dėl Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ projekto. Galime jį patvirtinti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Komisija buvo jau paskelbta, ir slapto balsavimo procedūrą skelbsime rytinio posėdžio pabaigoje.

12.19 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1567(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1567(2). Noriu priminti, kad yra sujungti projektai Nr. XIIIIP-1567 ir Nr. XIIIIP-1568. Svarstymas. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą pagarsins J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė du Saugaus eismo automobilių keliais įstatymų projektus ir nusprendė šiek tiek patobulinti, sujungti juos, ir pritarti. Bendra išvada teikiama jūsų teismui. Tai jungtinis projektas iš dviejų įstatymų projektų – Nr. XIIIIP-1567 ir Nr. XIIIIP...

PIRMININKĖ. Projektas Nr. XIIIIP-1568.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Tų projektų esmė buvo tokia, kad vienas projektas kalba apie naujų arba pradedančiųjų vairuotojų galimų padarytų pažeidimų, teisės aktų pažeidimų, arba įvyk-

dytų eismo įvykių, dėl kurių pripažinta kaltė... jiems pratęsimas laikotarpis naujo pažymėjimo išdavimo po trejų metų, po dvejų metų, jeigu tų pažeidimų neturi, jiems išduodamas pažymėjimas, jeigu yra, jie turės pirmiausia dar papildomai pasimokyti šiek tiek. Ir kitas atvejis dėl iš Asmenų registro išbrauktų asmenų. Jeigu tai juridinis asmuo, arba asmenims, kurie yra mirę, nustatomas tam tikras laikotarpis, per kurį turi... transporto priemonėms atsirasti, užregistruoti tas naujas valdytojas. Tam skiriama 14 dienų. Priešingu atveju sustabdomas leidimas dalyvauti eisme. Bet tai reiškia, kad per metus laiko jie turės galimybę susitvarkyti tuos formalumus. Taigi komitetas pritarė: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkojame už labai išsamų paaiškinimą ir komiteto išvados pristatymą. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra.

Motyvai. Pasiūlymų taip pat nebuvo gauta. Prašom, kolegos, išsakyti motyvus. Tuoj įjungsiu. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, čia šiuo metu yra tokia spraga įstatyme, kuomet asmenys, išlaikę ir naujai gavę leidimą vairuoti transporto priemonę, turi tą laikiną leidimą kelis metus ir to laikino leidimo pabaigoje padaro pažeidimus. Dėl įvairių biurokratinių ir teisinių procedūrų jų išgaliojimas užtrunka. Tų dvejų metų pabaigoje jau gauna nuolatinį leidimą, nors iš tikrųjų nėra pasibaigęs svarstymas ir visos biurokratinės procedūros dėl to pažeidimo, kurį jie padarė anksčiau, prieš baigiantis tų dvejų metų laikotarpiui, todėl yra nustatomas dar papildomas vienerių metų laikotarpis tam, kad visi pažeidimai, kurie padaryti net ir tų dvejų metų pabaigoje, išgaliotų, įsiteisėtų. Juos padarę asmenys iš tikrųjų turėtų perlaikyti mokymus, pereiti papildomas procedūras. Tokiu būdu tą įstatymo skylę būtų užkaišyta. Čia grynai įstatymo lankos sutvarkymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Nuomonė prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad tai yra lobistinis įstatymas. Jį proteguoja įvairiausios mokyklos, kurios rengia vairuotojus, kad gautų pažymėjimus. Tokiu atveju, manau, jeigu padarė pažeidimą... sutinku su pratęsimu, tarkime, viršijo greitį, nepraleido pėsčiojo ar padarė kitą pažeidimą, tokiu atveju turėtų gal papildomai sumokėti baudą į valstybės biudžetą, o ne mokymo įstaigoms, kurios galbūt broką ir pagamino. Kodėl mes skatiname mokyklas ir kodėl joms nuolat bandome papildyti kišenes?

Man atrodo, tai yra lobistinis įstatymas, todėl aš negaliu pritarti. Jeigu būtų papildoma bauda skiriama... sutikčiau ir kad laikas būtų pratęsimas, o ne kokioms nors mokykloms turi sumokėti papildomus mokesčius. O lankys ar nelankys kursas, man atrodo, tikrai nelankys, svarbu, kad pinigais paėmė, išduos, kad lankė kursas, ir viskas. Manau, kad reikėtų tobulinti šitą įstatymą.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, apsispręskime ir balsuokime dėl šio svarstyto įstatymo projekto. Prašome balsuoti.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 45, prieš – 4, susilaikė 38. Pritarta po svarstymo.

12.25 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 415 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1569(2) (svarstymas)

Kviečiu J. Sabatauską pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto... dėl lydimojo – Administracinių nusižengimų kodekso 415 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1569(2). Prašom, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kadangi šitas projektas yra lydymasis, reikėjo daryti pakeitimus tų straipsnių, pagal kuriuos asmenys baudžiami už vairavimą automobilių, kurių leidimas sustabdytas. Komitetas pritarė patobulintam komiteto variantui 8 balsais už, nė vienam nesant prieš ir susilaikius.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pranešėjui. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Galime pritarti bendru sutarimu lydymajam Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektui? Dėkoju, pritarta.

12.26 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-868 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-868. Kviečiu J. Sabatauską pateikti komiteto išvadą.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarcos komitetas, svarstydamas šį projektą, sulaukė Vyriausybės išvados. Vyriausybės išvada yra neigiama. Todėl komitetas, įvertinęs tą išvadą, siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti dėl šių priežasčių, kurias aš dabar išvardinsiu. 2016 metais pėsčiųjų... Pasakysiu, kad šiuo įstatymo projektu norėta uždrausti naudotis mobiliaisiais įrenginiais pėsčiųjų perėjoje. 2016 metais pėsčiųjų perėjoje dėl pėsčiųjų kaltės įvyko 37 eismo įvykiai, per kuriuos vienas žmogus žuvo, 36 asmenys sužeisti. Nagrinėjant įvykių priežastis ir aplinkybes, nenustatyta pasikartojančių atvejų, kad eismo įvykio tyrimo medžiagoje būtų minima aplinkybė, kad galėjo kilti dėl to, kad naudojosi mobiliojo ryšio priemonėmis. Tokių duomenų nepateikta ir įstatymo projekto aiškinamajame rašte, todėl įstatymo projektu siūlomas naujas draudimas pėstiesiems negali būti pagrįstas eismo įvykių tyrimo analizės duomenimis.

Antra priežastis. Siūlomas įtvirtinti draudimas susijęs tik su vienu iš daugelio veiksnių, vengtinų einant per važiuojamąją kelio dalį, o įstatymo aiškinamajame rašte nėra pagrįsta, kodėl pavojingu laikomas išskirtinai tik numatomo teisinio reguliavimo priemonėje nurodytas veiksmas.

Trečia priežastis. Pagal siūlomą reguliavimą draudžiama tik einant per perėją per kelią, tačiau, vadinasi, einant per važiuojamąją dalį ne perėjoje, bus galima naudotis, darytina tokia išvada. Vyriausybės išvadoje taip pat pažymėta, kad Vyriausybė ruošiasi numatyti žymiai platesnes, bendresnes nuostatas, kad pėstieji, kirsdami važiuojamąją kelio dalį, turėtų vengti naudotis mobiliojo ryšio priemonėmis, taip pat atlikti kitus veiksmus, kurie atitrauktų jų dėmesį nuo aplinkos ir eismo situacijos kelyje ir trukdytų įvertinti atstumą iki artėjančios transporto priemonės. Kaip minėjau, Vyriausybė bent jau parašė raštu, kad toks siūlymas bus įvertintas Eismo taisyklėse. Taigi komitetas 8 balsais už siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti, nė vienam nesant prieš ir susilaikius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, komitetas siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti. Už tokį komiteto pasiūlymą nori kalbėti kolegos? M. Majauskas reikalauja kalbėti ir jam suteikiame galimybę.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Man atrodo, svarbu išsakyti argumentus, nes tokioje draudimų kultūroje yra retas atvejis, kai iš tikrųjų Seimas atmeta siūlymą įvesti papildomą draudimą. Man atrodo, yra labai aiškios priežastys, kodėl.

Pirma, ne tik telefonas gali blaškyti dėmesį. Čia mes diskriminuojame, sakome, kad tik telefonas. Antras dalykas, kurį girdėjome, kad pėstieji gali kirsti kelią ne tik perėjoje. O čia vis dėlto siūloma tik perėjoje uždrausti naudotis telefonais.

Kitas dalykas, kad pavojų gali kelti išsiblaškymas ne tik kertant kelią, bet ir einant šalia važiuojamosios dalies. Vėlgi čia į tai visiškai neatsižvelgiama. Taip pat reikia išsivaizduoti, kad pėsčiojo, kuris saugiai įeina į perėją, praleidimas jau yra vairuotojo atsakomybė. Gal vis dėlto reikėtų kalbėti, kad jis prieš įžengdamas į perėją turėtų įsitikinti saugumu, ko ir dabar reikalaujama, o vėliau tai jau vis dėlto yra vairuotojo atsakomybė.

Taip pat turėkime omenyje, kad vairuotojų išsiblaškymas gali sukelti daug didesnių pasekmių nei pėsčiojo, ir čia jų abiejų sulyginimas vėlgi neturėtų būti atliekamas ir daromas. Taip pat asmenys gali naudotis įvairiomis GPS priemonėmis, kad žinotų, kur eiti, todėl uždrausti jiems jomis naudotis, man atrodo, nebūtų atsakinga.

Žinoma, tokios priemonės galėtų sukurti įvairių pretekstą kelių gaideliams apkaltinti pėsčiajį, po įvykio sakyti, kad, žiūrėkite, jis iš tikrųjų naudojosi telefonu. Vis dėlto galbūt reikėtų apsiriboti rekomendacijomis, o ne tokiais griežtais draudimais.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Norinčių kalbėti prieš siūlomą išvadą nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju. Minėtas įstatymo projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

12.32 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1025 (svarstymas)

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1025. Vėlgi kviečiu J. Sabatauską, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį projektą ir taip pat sulaukė Vyriausybės išvados, kuri buvo neigiama dėl šio projekto. Komitetas, atsižvelgdamas į Teisės departamento ir papildomo Kaimo reikalų komiteto siūlymą ir Vyriausybės išvadas, siūlo projektą atmesti, nes galiojančiame įstatyme jau yra numatyta policijos teisė kontroliuoti transporto priemonių techninę būklę. Tai bendresnė norma, nėra itin detalai surašyta, todėl tas detalus rašymas yra iš esmės perteklinis.

Kita vertus, policija nėra pavaldi Susisiekimo ministerijai, todėl ši ministerija negalėtų suteikti teisės policijai ir įgaliotiems policijos pareigūnams atlikti keliais važiuojančių ir akivaizdžiai techninių reikalavimų neatitinkančių transporto priemonių kontrolę, tai yra jas stabdyti, atnaujinti ir panaikinti leidimus važiuoti. Policijos įstatyme (...) numatyta, kad policijos veiklą įstatymų nustatyta tvarka kontroliuoja vidaus reikalų ministras ir įgalios institucijos ir kad policijos generalinis komisaras yra tiesiogiai pavaldus vidaus reikalų ministrui ir atskaitingas Respublikos Prezidentui. Taip pat ši nuostata neatitinka teisinio įstatymo viršenybės principo, tai yra nei ministerija, nei jos įgaliota institucija savo teisės aktu, kuris yra įstatymų lydymasis teisės aktas, negali suteikti policijai kokių nors papildomų įgaliojimų. Tai turi būti numatyta įstatyme.

Komitetas už tokį sprendimą balsavo 8 balsais už, nebuvo nė vieno prieš, taip pat niekas nesulaikė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už siūlymą atmesti nori kalbėti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man atrodo, neįvardinama viena iš priežasčių, kodėl toks įstatymo pakeitimas nėra reikalingas. Pagrindinė bėda, su kuria susiduriame, yra ta, kad važinėja techniškai netvarkingos transporto priemonės, kad vyksta korupcija toje vietoje, kur yra išduodami ir kai yra išduodami leidimai. Techninės apžiūros patikrinimas nėra pakankamai skaidrus. Mes, matydami kai kurias transporto priemones, tikrai negalime pasitikėti ir žinoti, kad jos tikrai yra techniškai tvarkingos, nes dažnai net ir pasižiūrėjus galima matyti aiškius defektus. Čia, man atrodo, įpareigojimas tikrinti policijai visko neišspręstų, mes turėtume peržiūrėti, kaip yra išduodami tie leidimai, ir užtikrinti, kad tai būtų daroma skaidriai, kad nebūtų vietos korupcijai, kad iš tikrųjų transporto priemonės, kurios nėra techniškai tvarkingos, negalėtų gauti leidimo būti eismo dalyviais. Tai čia ne policijos reikalas, o sistemos sutvarkymas tam, kad transporto priemonės, kurios nėra techniškai tvarkingos, negalėtų gauti to leidimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamam M. Majauskui už išsamius argumentus. Ar galime bendru sutarimu atmesti įstatymo projektą, pritarti komiteto išvadai? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu. Dėkoju.

12.35 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 510¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1162 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2524(2) (svarstymas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 510¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1162 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2524(2). Svarstymas. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Ponia A. Ši-

rinskienė. Kurgi mūsų darbščioji kolegė? Nėra. Gal galėtų A. Nekrošius ar J. Sabatauskas? S. Šedbaras visada pasiruošęs pateikti komiteto išvadą. Ačiū, kad pakeisite ponią A. Širinskienę.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra nesudėtingas teisės akto projektas, dėl jo pastabų neturėjo nei Teisės departamentas, nei Europos teisės departamentas, todėl spalio 3 dieną komitete visais 9 balsais už buvo pritarta šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Motyvai. Kadangi pasiūlymų taip pat nėra, tai jų ir neaptariame. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Seniai balsavome, balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2524(2).

Balsavo 80 Seimo narių: už – 79, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

12.37 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 345 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2310(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 345 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2310(2). Svarstymas. Išvadą – A. Širinskienė. Jos dar nėra. S. Šedbaras? Ačiū, gerbiamas Stasy, pagarsinkite Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį projektą rugsėjo 26 dieną, atsižvelgė į visas gautas pastabas, taip pat ir į Žemės ūkio ministerijos, ir visais 8 balsais už pritarė patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra, pasiūlymų negauta. Motyvai. Įjungime monitorių – norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Balsuojame. Jeigu yra pageidavimas balsuoti, prašau, kolegos, balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2310(2).

Balsavo 80 Seimo narių: už – 77, prieš – 1, susilaikė 2. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2310(2) pritarta.

12.39 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2443(2) (svarstymas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2443(2). Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją gerbiamą Z. Streikų. Prašome pagarsinti komiteto išvadą.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir nusprendė pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkoju už pateiktą komiteto išvadą. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvai. J. Razma – už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, trumpai. Manau, kad čia pasiūlymai daugiau tokio techninio pobūdžio ir jie gali būti naudingi tiesiog mums ateityje racionaliau dirbant, nes jeigu dabar susiesime tuos įstatyme numatytus įvairius finansavimo dydžius su vidutiniu statistiniu darbo užmokesčiu, nebereikės keitinėti įstatymo, kai dėl infliacijos pasikeičia tam tikri finansiniai srautai. Jeigu paliekame išraišką eurai, praeina kiek laiko, jau tada, žiūrėk, ir yra pagrindas tikslinti įstatymą. Manau, teisingas būtent toks sprendimas, kai tie ribiniai dydžiai yra susiejami su vidutiniu atlyginimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitos nuomonės prieš niekas nenori sakyti. Galime bendru sutarimu pritarti? Balsuojame?

Balsuojame už įstatymo projektą – Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo atitinkamo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2443. Svarstymo stadija.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 77, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

12.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui „Dėl nekilnojamojo turto Kaune, E. Ožėškienės g. 41, gražinimo Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai-Sinodui natūra“ projektas Nr. XIIIIP-2368(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui „Dėl nekilnojamojo turto Kaune, E. Ožėškienės g. 41, gražinimo Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčiai-Sinodui natūra“ projektas Nr. XIIIIP-2368(2). Svarstymas. Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją P. Urbšį. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, komitetas bendru sutarimu pritarė siūlomam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamam pranešėjui už trumpą ir aiškų komiteto išvados perskaitymą. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Motyvai. P. Urbšys. Prašau, kolega.

P. URBŠYS (MSNG). Aš norėčiau priminti Seimo nariams, kad būtent šitas nutarimas yra susijęs su istorinės tiesos atkūrimu religinei bendruomenei, kuri yra tikrai prisidėjusi prie mūsų valstybingumo kūrimo, prie mūsų kultūros ir švietimo. Aš tikiu, kad šitas mūsų sprendimas parodys pagarbą tai bendruomenei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, balsuojame. Seimo nutarimas dėl pritarimo.

Balsavo 82 Seimo nariai. Vienbalsiai 82 Seimo nariai pritarė teiktam Seimo nutarimui.

Gerbiami kolegos, kadangi vienbalsiai pritarta, Seimo Pirmininkas siūlo taikyti ypatingą skubą ir šiandien priimti šį nutarimą. Galime tam pritarti? Galime pritarti. Vienas straipsnis.

Gerbiamieji kolegos, motyvai dėl viso Seimo nutarimo. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios-Sinodo susitarimui.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: už – 80, prieš ir susilaikiusių nėra. Skelbiu Seimo nutarimą (projektas Nr. XIIIIP-2368(2) priimtą. (*Gongas*)

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2658 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2658. A. Nekrošius. Prašau. Pateikimas.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau jums pristatyti įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2559. Jis nebuvo įtrauktas į rudens sesijos darbų programą. Tai Referendumo įstatymo Nr. IX-929 pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu leisti pristatyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis kolega. Jūsų paklausti niekas nenori. Motyvai po pateikimo. Norinčių kalbėti nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame.

Svarstymas. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Priėmimas, kad papildytume sesijos darbų programą. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: už – 73, prieš nėra, susilaikė 7. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2658), kad papildytume sesijos darbų programą, priimtas. (*Gongas*)

12.48 val.

Referendumo įstatymo Nr. IX-929 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2559 (pateikimas)

Gerbiamasis A. Nekrošius pasirengęs pateikti Referendumo įstatymo Nr. IX-929 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2559. Prašau, gerbiamasis kolega.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju. Šis įstatymo projektas yra darbo grupės pasirengimo referendumui dėl dvigubos pilietybės klausimams spręsti bendro darbo rezultatas. Šis Referendumo įstatymas ilgą laiką nebuvo iš esmės peržiūrėtas, daugelis įstatymo nuostatų paseno ir nebeatitiko susiklosčiusios rinkimų referendumo organizavimo praktikos. Referendumo įstatymo projektas yra tik šio viso siūlymo – rinkimų įstatymų pakeitimo paketo – dalis, todėl būtina suvienodinti visas rinkimų organizavimo procedūras, sąlygas ir patikslinti kai kurias nuostatas.

Šio įstatymo projekto tikslas yra iš esmės patikslinti įstatyme vartojamas sąvokas, nuostatas dėl referendumo organizavimo procedūrų, agitacijos, praplėsti balsavimo vietų užsienyje skaičių, tam pritaria Vyriausioji rinkimų komisija, taip pat nustatyti darbo užmokesčio mokėjimą balsavimo komisijų nariams, pailginti balsavimams skirtą laiką nuo 7 valandos ryto iki 22 valandos vakaro ir patikslinti nuostatas dėl balsavimo skaičiavimo. Būtų tiek trumpai. Kviečiu gerbiamus kolegas palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti devyni Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Baura. Ruošiasi M. Majauskas.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, per pastaruosius keletą metų, organizuojant įvairių lygių rinkimus – ar tai savivaldos, ar tai Seimo, ar tai Europos Parlamento, ar Prezidento, susiduriama su didžiule problema, tai yra formuojant apylinkių, apygardų rinkimų komisijas. Ir viena iš jų – dėl kokybinės tų komisijų narių sudėties ir būtent dėl neadekvataus atlyginimo. Ar darbo grupėje jūs šitą klausimą bandėte žiūrėti, nes tai yra labai svarbu?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Iš esmės darbo grupė tokio tikslo, pirminio tikslo, neturėjo, peržiūrėjome tik patį įstatymą, ką galėtume patobulinti, ir VRK teikė siūlymus. Mes iš esmės sprendžiamo nepriekaištingos reputacijos klausimą, kas galėtų dalyvauti.

Ir kitas dalykas – tai pačių darbo sutarčių suformavimas. Mūsų siūlymas yra, kad Referendumo komisijos pirmininkas turėtų teisę sudaryti darbo sutartis su darbuotojais VRK vardu. Jei-gu tokį siūlymą turėtumėte, teikite, manau, bus galima pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Nematau. A. Sysas. Ruošiasi P. Urbšys.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Pirmininko pavaduotojau, du klausimai – vienas toks stambesnis ir rimtesnis, kitas paprastesnis. Pirmas dėl Teisės departamento pirmos pastabos, kad Referendumo įstatymas turėtų būti konstitucinis įstatymas ir turėtų būti visiškai kitokia tvarka ir pateikimo, ir priėmimo.

Antras. To paties klausiau, kai buvo pristatomas įstatymų paketas. Kaip jūs įsivaizduojate, atsisakius pašto paslaugų, visą medžiagą nešios komisijos nariai, kurie ir taip sunkiai surenkami, nes jų užmokestis už darbą yra toks *mizernas* ir mažas, kad kartais labai sunku surinkti net norinčius, kurie eitų į komisijas. Kaip jūs spręsite šitą klausimą? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Jums leidus, pradėsiu nuo antrojo. Buvo toks siūlymas, pasitarus su Vyriausiąja rinkimų komisija, kad būtų galima... tarkim, pašto paslaugos yra gana brangios, ir buvo pamąstymas, kad galbūt galėtų tą darbą atlikti patys darbuotojai. Ar tie krūviai būtų adekvatūs, ar neadekvatūs – tai Vyriausiajai rinkimų komisijai vertinti. Jie tam iš esmės pritarė ir manau, kad jie įvertino tą visą krūvį. Aš palikčiau apsispręsti pačiam Seimui, tiesiog teikite kokius nors pasiūlymus.

O dėl pirmojo klausimo, jeigu toks noras būtų, manau, kad būtų galima tai įgyvendinti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Urbšys. Ruošiasi J. Olekas.

P. URBŠYS (MSNG). Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga labai aktyviai dalyvavo referendume, vadinamajame žemės referendume. Šiame referendume buvo vienas iš klausimų, kuris susijęs su tuo, kad sumanymą keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją turi teisę pateikti Seimui ne mažiau kaip 100 tūkst. rinkėjų. Dabar Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga iš vieno savonario, kuris buvo praeitoje kadencijoje, padaugėjo į skaitlingiausią frakciją ir įgijo tą politinę

jėga. Kodėl jūs nepabandėte nors tą nuostatą priderinti Referendumo įstatymo 5 straipsnyje – konsultaciniai (patariamieji) referendumai, nes dabar ar privalomajam referendumui, ar konsultaciniam yra tie patys 300 tūkst. Ar jūs pritarumėte siūlymui, jeigu būtų įregistruota, kad būtent konsultaciniam (patariamajam) referendumui būtų nustatyta 150 tūkst.?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Mes, kaip minėjau, darbo grupėje tokios užduoties neturėjome. Manau, bet koks Seimo narių ar Seimo narių grupės siūlymas sveikintinas, ir galėtų Valstybės valdyimo ir savivaldybių komitetas apsvarstyti ir teikti tolesniam procesui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas. Ruošiasi J. Razma.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, aš noriu pasitikslinti. Teisės departamento 4.2 pastebėjimas, kad visuose rinkimų įstatymuose yra apribota galimybė naudotis tarnybine padėtimi, vykdamas agitaciją. Dabar jūsų teikiamame naujos redakcijos projekte to dalyko nėra. Kokios čia ribos? Ar mums, Seimo nariams, yra didesnė galimybė, ar, sakykim, nenoriu ižveisti, pavyzdžiui, mokyklų vadovams, agituoti pačioje įstaigoje? Gal galėtumėte plačiau paaiškinti tą situaciją? Ačiū už atsakymą.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju. Aš nepamenu, ar buvo tokia nuostata, todėl plačiau pakomentuoti negalėčiau. Bet jeigu tai yra neįrašyta, manau, kad būtų galima įrašyti. Tikrai teikčiau tokį siūlymą kartu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi J. Sabatauskas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjas, ar ne paradoksaliai atrodys, kai mes štai netrukus paskelbsime referendumą dėl dvigubos pilietybės pagal vieną įstatymą, o toliau, nuo 2019 m. sausio 1 d., jei taip būtų priimta, kaip jūs teikiate, jau vykdytume pagal naują įstatymą. Aš neprišimenu tokio precedento, kad kokius nors rinkimus ar referendumus organizuotume pagal du skirtingus įstatymus per vidurį juos pakeisdami. Kas čia taip verčia skubėti? Kodėl šito įstatymo negalima priimti po šio referendumo?

Ir ar aš nežvelgiau, bet jame, man atrodo, nėra tos dviejų dienų su dviejų savaitių pertrauka referendumo organizavimo galimybės.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Norėčiau pasakyti, kad šis įstatymo projektas nėra taikomas kažkokiam referendumui. Darbo grupė peržiūrėjo visą Referendumo įstatymą ir tiesiog pateikė pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Atsakė į jūsų klausimą. J. Sabatauskas. Kolega, klauskite. Ruošiasi V. Gailius.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Pirmas nusistebėjimas dėl atsakymo į gretimai sėdinčio kolegos klausimą, kaip jūs atsakėte, – jeigu norėsime, galėsime priimti ir konstitucinį. Atsiprašau, Konstitucinis įstatymas skelbia, kad Referendumo įstatymas turi būti konstitucinis įstatymas. Vadinasi, visos įstatymo leidybos procedūros turi būti kitokios negu dėl paprasto įstatymo ir čia ne nuo norų priklauso. Mes dabar svarstome naujos redakcijos įstatymo projektą, vadinasi, jis jau turi eiti kaip konstitucinis įstatymas.

Kitas dalykas, 2014 m. liepos 11 d. Konstitucinis Teismas paskelbė nutarimą dėl referendumo organizavimo. Jame išsakė daug pastabų, tiksliau sakant, pripažino, kad Referendumo įstatyme yra prieštaravimų, kurių jūs, teikdamas šį projektą, netaisote, nieko netaisote.

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kodėl jūs elgiatės taip antiįstatymiškai?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Kiekvieną siūlymą ar naują kokią nors iniciatyvą gali turėti ir Seimo nariai, ir Seimo narių grupės. Jeigu jūs matote kokių nors spragų arba galimų pasiūlymų, mielai teikite. (*Balsai salėje. J. Sabatauskas: „Naujos redakcijos įstatymą teikia...“*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinis klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, jūs iš esmės neatsakėte į Teisės departamento ir J. Razmos keliamą klausimą dėl datų nesuderinamumo. Iš tikrųjų Seimui reikės šiuo klausimu dirbti atskirai.

Taip pat Seimo Teisės departamentas atkreipė dėmesį į įstatymo 14 straipsnyje nurodomą Seimo ekspertų grupę, ką darbo grupė turėjo omenyje į įstatymą įtraukdama nuostatą „Seimo ekspertų grupė“, nėra aišku.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Ekspertų grupė, dėl kurios vietos jūs čia klausiate?

V. GAILIUS (LSF). 14 straipsnio 2 dalis – sudaroma Seimo ekspertų grupė. Kam ji yra sudaroma ir tos grupės sudarymo tikslai tame įstatyme neaptarti.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Šiuo metu negaliu atsakyti, tuoj pažiūrėsiu.

PIRMININKĖ. Išsiaiškinsite svarstymo metu. Dėkoju, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į jums užduotus klausimus. Motyvai. Prieš – M. Majauskas. M. Majausko nematau salėje. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš jau kreipiuosi ir į valdančiuosius. Tikrai pasistenkime nejuokinti mūsų piliečių tokiais projektų teikimais. Kai teisininkai aiškiai pasako, kad tai turi būti konstitucinis įstatymas, taip ir turėtų būti daroma. Kai yra poreikis atsižvelgti į Konstitucinio Teismo išsakytus visus priekaištus dėl dabartinio įstatymo, to nepadaryta. Kaip aš minėjau, yra peršamas naujas įstatymas, kuris išgaliojant viduryje jau numatomo skelbti referendumo, ir jam būtų taikomos... nuo tam tikro proceso dalies. Iš tikrųjų čia jau darosi juokingi dalykai ir kviečiu stabdyti tokias iniciatyvas, gerbti teisę. Iniciatoriams būtų proga pagalvoti, kaip tokį projektą teikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų daugiau niekas nenori išsakyti. Gerbiami kolegos, balsuojame po pateikimo dėl Referendumo įstatymo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 55, prieš – 13, susilaikė 19. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime tam pritarti? Siūloma svarstyti lapkričio 6 dieną. Pritariame bendru sutarimu.

13.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2659 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, kol atvyks ministras E. Misiūnas pateikti įstatymų projektus, prašyčiau jūsų leisti pateikti 2 rezervinį klausimą. Tai būtų Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2659. Gerbiamieji kolegos, leiskite man tai padaryti, pateikti.

Jūs prisimenate, kad mes išsirinkome du vicepirmininkus. Seimo statuto 27 straipsnis kaip tik ir numato, kad Seimo Pirmininkas, jo pavaduotojai ir Seimo opozicijos lyderis, kurio labai laukiame, yra Seimo valdybos nariai. Todėl teikiamas Seimo nutarimas J. Liesį, R. Žemaitaitį, kurie yra išrinkti Seimo Pirmininko pavaduotojais, patvirtinti Seimo valdybos nariais. Norinčių klausti nėra. Po pateikimo galime... Motyvų niekas nenori išsakyti. (*Balsai salėje*) Nėra. Galime bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

Svarstymas. Dalyvaujančių diskusijoje taip pat nėra. Motyvų niekas nenori išsakyti. Bendru sutarimu po svarstymo pritariame.

Priėmimas. Norinčių kalbėti nėra.

Balsuojame, kad patvirtintume Seimo nutarimą dėl Seimo valdybos sudėties papildymo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 6. Seimo nutarimas dėl valdybos sudėties pakeitimo priimtas. (*Gongas*)

13.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-8 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2660 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo dėl Seniūnų sueigos pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-2660. Vėlgi mūsų Statuto 28 straipsnis numato prievolę, kad Seimo nariai, kurie yra valdybos nariai, frakcijų atstovai, sudarytų Seniūnų sueigą. Šiuo atveju išrinkti valdybos nariai ir vicepirmi-

ninkai J. Liesys ir R. Žemaitaitis papildytų Seniūnų sueigą. Galime tam pritarti? Pritariame bendru sutarimu po pateikimo.

Svarstymas. Galime bendru sutarimu pritarti? Pritariame.

Priėmimas. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame, kad papildytume Seniūnų sueigos sudėtį. Seniūnų sueigoje dabar jau bus 23 Seniūnų sueigos nariai.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 76, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-35 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2661 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Gerbiamieji kolegos, kol frakcijos bando suderinti, tą vykdome dėl rezervinio 4 – dėl komitetų ir komitetų sudėties pavaduojančiųjų, rezervinis 7 klausimas – nutarimo „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2661. Tai darbotvarkės rezervinis 7 klausimas. Leiskite jį pateikti. Yra siūloma, kad I. Haase, mūsų naujoji kolegė, dirbtų Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijoje. Toks yra frakcijos pritarimas. Išbraukiamas V. Kernagis. Norinčių paklausti nėra.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama ponija Baškiene, yra septyni Seimo vicepirmininkai. Dabar ir turėtų iš tribūnos kažkas pateikti nutarimų projektus, pavyzdžiui, jūs. Vietoj jūsų kas nors iš likusių Seimo vicepirmininkų turėtų pirmininkauti.

PIRMININKĖ. Ačiū.

E. GENTVILAS (*LSF*). Bet dabar mes nepajutome, kad pagausėjo Seimo vicepirmininkų. Viena R. Baškienė dirba, dirba ir dirba.

PIRMININKĖ. Ačiū.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mano manymu, net šiek tiek pažeisdama Statutą, nes nutarimo projektai turi būti pateikti iš centrinės tribūnos.

PIRMININKĖ. Iš tribūnos. Taupydama laiką aš bandžiau tai padaryti. Atkreipiame dėmesį į jūsų pastabas – kitus Seimo nutarimus tikrai pateiks mano mielieji kolegos vicepirmininkai. O šią leiskite pabaigti. Po pateikimo galime bendru sutarimu pritarti? Galime.

Svarstymas. Galime bendru sutarimu.

Priėmimas. Balsuojame, kad pakeistume Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudėtį.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 79 Seimo nariai. Už balsavo 79 ir vienbalsiai pritarė Seimo nutarimui, kad I. Haase dirbtų Savižudybių ir smurto prevencijos komisijoje. (*Gongas*)

13.08 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 1, 3, 6, 9, 10, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 32, 33, 34, 35, 38 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹, 35¹ straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2577, Administracinių nusizengimų kodekso 332 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2578 (*pateikimas*)

Gerbiamieji kolegos, yra pasiūlymas, tam pasiūlymui Seimas pritarė, kad įrašytume į darbotvarkę 2-11 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-2577. Tvirtindami darbotvarkę, mes tai padarėme. No-

riu jūsų prašyti leisti, kad K. Mažeika galėtų pateikti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Prašau, gerbiamas kolega. Tiksriausiai jūs pateiksite ir lydimąjį Administracinių nusižengimų kodekso 332 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2578. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, prisimenate, kai visai neseniai aplinkos ministras pristatė panašų įstatymo projektą, kuris mums visiems netiko, buvo tam tikrų nesutarimų, nes buvo išskirtinai įrašytos ne tik būtent direktyvos nuostatos. Šiuo įstatymo projektu mes kartu su kolega J. Jaručiu prisiėmėme atsakomybę, atsižvelgdami į tai, kad greisiai tikrai didelės būtent Europos Teisingumo Teismo baudos, ir norėdami padėti ministerijai šiuo atveju, kad būtų įgyvendintos tos direktyvos nuostatos ir kad būtent viskas, kas yra šiame įstatymo projekte, yra išskirtinai direktyvos perkėlimas į mūsų teisės aktus.

Jeigu trumpai kalbėtume apie tai, kas galėtų grėsti, tai išties panašu, kad jau visai netrukus, gruodžio mėnesį, galėtų būti vienkartinė bauda, kuri siektų apie 700 tūkst. eurų, ir už kiekvieną pažeidimo dieną maždaug nuo 5 tūkst. iki 50 tūkst. eurų bauda. Analogišką pavyzdį turėjo Belgija, jai teko sumokėti 10 mln. eurų. Problema gana rimta.

Kalbant apie patį projektą, kuo jis naudingas šiuo atveju mūsų visiems gyventojams, tai kalbama būtent apie geriamojo vandens ir nuotekų sistemų prijungimą. Buvo pakankamai diskusijų, tačiau matant situaciją, kokia yra šiandien, na, trūksta motyvacijos ir žmonėms, ir finansinių išteklių savivaldybėms. Būtent joms šiuo atveju ir yra numatoma pagalba, todėl ir siekiame, kad ta direktyva būtų perkelta ir taip įprasmintos būtent šios direktyvos nuostatos. Jeigu bus klausimų, tikrai mielai atsakysiu.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs sakėte, kad bus teikiama pagalba. Noriu pasitikslinti, kieno lėšomis privačioje valdoje bus nutiesiami tinklai? Kas už tuos tinklus apmokės?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Ta diskusija jau buvo ir praeitą kartą, teko man pasidomėti asmeniškai. Iš dalies bus Europos Sąjungos lėšos, iš dalies Finansų ministerijos skirtos lėšos ir iš dalies savivaldybės lėšos, kad nebūtų išpučiami biudžetai, kas šiandien ir iki šiol buvo daroma. Neatsižvelgiant į protingumo ir ekonominio naudingumo principus, yra nutiesti didžiuliai brangūs magistraliniai, vadinkim, vamzdynai, tiesiami į vieną, dvi sodybas, nors tikrai būtų ekonomiškai, apsimokėtų, kas ir yra numatyta, būtent vietiniai valymo įrenginiai vienai, dviem sodyboms. Tai yra, na, vertinant pagal protingumo principus. Iš tiesų į tai yra atsižvelgta.

J. OLEKAS (LSDPF). Nelabai, man atrodo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi E. Gentvilas.

J. OLEKAS (LSDPF). Nelabai.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Jūs teisingai pristatydamas pasakėte, kad buvo teiktas Aplinkos ministerijos projektas ir dabar jūs, Seimo nariai, gelbėdami situaciją, parengėte kitą projektą ir teikiate. Mes, Kaimo reikalų komitetas, taip pat turime daug atvejų, kai Aplinkos ministerijos teikiama projektai nesulaukia pritarimo, vyksta daug ginčų ir nebūna pasiekiamas teigiamas rezultatas. Matyti, kad kažkas yra su Aplinkos ministerija, kad jiniai per mažai bendrauja su Seimo nariais. Tiesiog norėčiau paklausti, kaip šią problemą spręsti? Ar dabar neatsitiks taip: jūs gelbėjate situaciją, tačiau kas nors paprašys Vyriausybės išvados ir ta Vyriausybės išvada vėl neaiški, kokia bus.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą ir pamąstymus. Iš tiesų rengiant šį projektą ypač ministerija rodė didelę iniciatyvą ir bendraudama būtent su Seimo nariais, ir įvertindama tą problematiką, tas praeitą kartą išsakytas abejones, kai buvo pristatoma. Buvo išbrauktos tos abejonių keliančios eilutės ir nuostatos. Galiu pasakyti, dėl Vyriausybės išvados buvo bendras sutarimas. Jie tiesiogiai bendravo, tiesiogiai padėjo parengti mums šį projektą, atsižvelgė į visų Seimo narių lūkesčius ir nuogąstavimus. Jeigu pažūrėtumėte į Teisės departamento pastabas, tai jos yra daugiau techninio pobūdžio, kokių nors didelių prieštaravimų nėra, todėl būtų tikrai didelis prašymas, kartu pasimokant ir iš tos situacijos, kad ateityje, kaip jūs teisingai pastebėjote, reikia didesnio ir aktyvesnio bendravimo būtent iš ministerijos pusės.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi J. Varžgalys.

E. GENTVILAS (LSF). Jau beveik dvejus metus dirba jūsų Vyriausybė. Pateikia projektą, tą projektą atmeta Seimas ir su valdančiųjų balsais. Galima tai traktuoti kaip pačių valdančiųjų nepasitikėjimą savo aplinkos ministru. Tačiau kas atsitinka po to? Vyriausybė su savo projektu neįlindo per duris, tai dabar lenda per langą, pasitelkusi du Seimo narius – poną J. Jarutį ir poną K. Mažeiką. Aš suprantu, kad vis tiek čia ministerija pridėjo ranką, ne vien jūsų tas sudėtingas projektas parengtas.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Taip.

E. GENTVILAS (LSF). Tai kokioje situacijoje jaučiamės mes, kaip opozicija? Kvailio vietoje. Vyriausybė pridirbo nesąmonių, nesugebėjo net savų įtikinti, buvo atmetas aplinkos ministro projektas, dabar, kaip sakau, lenda per langą. Tai jūs turite parodyti esminius skirtumus – tiek to, kad jau jūs teikiate, ne Vyriausybė, nors buvo Vyriausybės išipareigojimas. Parodykite esminius skirtumus, kodėl mes po dviejų savaitių privalome balsuoti už šitą projektą.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Kolega, ačiū už klausimą. Manau, kad nemažai ką jau ir atsakiau, bet esminis skirtumas, kas netiko ir valdantiejiems – mums, būtent nuostata dėl karšto vandens ruošimo viešųjų sutarčių, kad perkeliama viskas į vandens tiekimo, vadinkime, savivaldybių pavaldžias įstaigas. Tai ir buvo pagrindinis iššūkis, tai ir buvo pagrindinė sąlyga, iškelta ministerijai, kad mes sutinkame su ta sąlyga, jeigu bus išbrauktas šis, mums visuotinai nepriimtinas, ką parodė balsavimas Seime, visuotinai nepriimtinas siūlymas. Šita vieta yra eliminuota. Kalbant su kitais kolegomis, visa kita turbūt logiška ir išdiskutuota ir Europos Sąjungos lygmeniu, ir iki tol buvo diskutuota per direktyvos parengimo stadijas. Visa kita mums, turbūt kaip ir jums, yra priimtina.

E. GENTVILAS (LSF). Bet ministerija dabar sutiko išbraukti karšto vandens ruošimo funkciją?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Be abejo, tai buvo galbūt kai kurių žmonių tam tikras noras ar įtaka, kažkoks poveikis, kur buvo laiku pastebėta, laiku eliminuota ir, ačiū Dievui, tai padarytai Seimo salėje.

PIRMININKĖ. Ačiū, išsiaiškino. J. Varžgalys. Paskutinis kolega klausia.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš tik noriu paantrinti K. Mažeikai, tas klausimas buvo stumiamas jau ne pirmą kadenciją, kalbant apie karštą vandenį, jis buvo išbrauktas. Noriu padėkoti komiteto pirmininkui ir visam komitetui, kad vis dėlto suprato, ką mes čia būtume pridirbę. O aš Kęstučio dabar noriu paklausti dėl tų prisijungimų: kalbame apie baudas, apie viską, bet per tiek metų tose savivaldybėse, kurios į tą reikalą rimtai žiūrėjo, vandenų įmonių vadovai, kurie rimtai žiūrėjo, tų dalykų nėra. Prisijungimas siekia 90–95 %. Ar jums neatrodo, kad ne visos savivaldybės rimtai į tai žiūrėjo?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Išties situacija Lietuvos mastu ir atskirų savivaldybių yra labai įvairi. Tikrai reikia pasidžiaugti tų savivaldybių indėliu ir atsakingu darbu, kad jos pasiekė tuos rodiklius be didesnių baudų, kuriomis šiandien grasinama. Bet galiu tik pasakyti, kad būtent šios direktyvos perkėlimas ir padės ekonomiškiau ir efektyviau naudoti tiek Europos Sąjungos, tiek savivaldybių, tiek Finansų ministerijos lėšas, dėl to, manau, tas rezultatas turėtų būti pasiekiamas būtent maksimalus, kokio mums ir reikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamasis kolega, jūs atsakėte į jums užduotus klausimus. Dėkoju už pateikimą.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai. J. Jarutis – už.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū kolegai už pristatymą. Iš tikrųjų jau turbūt apie 15 ar 18 metų mes investuojame į vandentvarką per įvairius projektus ir dar, kol nebuvo me Europos Sąjungos nariai, jau per tam tikrus fondus, per SAPARD, gaudavome lėšų vandentvarkai tvarkyti. Taip, mes buvome išipareigoję iki 2014 metų, jeigu gerai pamenu, pasiekti 95 % centralizuoto vandens ir nuotekų tvarkymo prisijungimą. Bet, kaip ir kolegos minėjo, ne visiems tai pavyko. Dabar galėtų grėsti tam tikros baudos, šitos mūsų įstatymo pataisos suteikia galimybę bent jau išvengti tų baudų, o mes visi, ypač kurie dirbo savivaldybėse, per daug metų investavome į didesnes ir mažesnes gyvenvietes, tikėdamiesi, kad gyventojai investuos savo lėšas. Bet yra tam tikra inercija, tam tikras abejojimas, tai dabar ta galimybė, kai gali iš kelių šaltinių ir savivaldybė, ir vandens ūkio įmonės, ir Europos Sąjungos parama būti daroma, kai iki pat įvado, aš manau, ši

situacija pagerėtų. Bet taip pat turėčiau pasakyti, kad turėtų tam tikros institucijos, pavyzdžiui, aplinkosaugos ir kitos, žiūrėti ir vertinti tam tikrą situaciją, nes tarša... galima būtų ir administracinėmis priemonėmis paskatinti žmones prisijungti. Kviečiu balsuoti už šį projektą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonė prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų galime pasidžiaugti, kad šis projektas yra geresnis, negu buvo pateikusi Vyriausybė, ir mes galėjome išvengti tokių nemalonių situacijų, apie kurias kalbėjo pranešėjas, kad kažkas bandė prastumti šilumininkų interesus.

O dabar dėl paties įstatymo. Aš manau, čia yra dar vienas klausimas neišspręstas, kad tie žmonės, kurie savo lėšomis sumokėjo už įvadus privačiuose sklypuose, jaus tam tikrą nuoskaudą, nes gudručiai, kurie nemokėjo, šiandien gauna ištiestą valstybės paramą, sakykim, ar biudžeto, ar savivaldybių, ar europinius pinigus. Manau, kad šią vietą reikėtų labai rimtai pasižiūrėti, kad tokios dviprasmybės nebūtų. Tie, kurie sąžiningai prisijungė, užmokėjo savo lėšomis, o kaimynai, kurie to nedarė, dabar gauna paramą. Manau, kad ši problema vis dėlto lieka neišspręsta. Matyt, reikia koncentruoti valstybines lėšas stambesnėse gyvenvietėse, o galbūt atokiose pereiti prie, kaip minėjo pranešėjas, individualių nuotekų surinkimo sistemų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Tik labai trumpai, kolega. Kaip jaustis žmonėms? Manau, tai pirmiausia labai gerai, nes tie, kurie prisijungė, galėjo gerti švarų, kokybišką vandenį, taip pat jaustis atsakingais už gamtą, kai buvo sutvarkytos nuotekos. Aš manau...

PIRMININKĖ. Jau čia motyvai.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). ...tiems žmonėms tik ačiū reikia pasakyti.

PIRMININKĖ. Ačiū už papildomai išsakytus motyvus, nors... Gerbiami kolegos, balsuojame po pateikimo. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo projektas. Ir lydymasis taip pat.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 72, prieš nėra, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta.

Leiskite pasiūlyti komitetus. Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomi – Kaimo reikalų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ir siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. O dėl Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Ir siūloma svarstyti taip pat lapkričio 15 dieną kartu. Galime tam pritarti? Galime. Dėkoju.

13.24 val.

Priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 7 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2541, Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 12 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2542, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2543, Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-931 15, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2544 (pateikimas)

Gerbiamas ministre, ačiū, jūs atvykote. E. Misiūnas. Kviečiu jus į tribūną. Ministras norėtų pateikti projektą Nr. XIIIIP-2541 ir su juo susijusius įstatymų projektus. Ar?.. (*Balsai salėje*) Prašom, ministre.

Tada suderinkime. Tai būtų Priešgaisrinės saugos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2541 ir Civilinės saugos? Taip?

E. MISIŪNAS. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, laba diena, gerbiami Seimo nariai. Noriu pristatyti trumpai Priešgaisrinės saugos įstatymą ir kitus lydimojus teisės aktus. Labai džiaugiuosi iš principo pristatydamas šiuos teisės aktų pakeitimus dėl to, kad tai susiję su mūsų sistemos institucijų pertvarka. Kaip puikiai žinote, pertvarka buvo padaryta ir policijos sistemoje, valstybės sienos apsaugos įstaigose, taip pat dabar norime baigti ir priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo sistemos pertvarką. Taigi įstatymo projekto tikslas yra užtikrinti ekonomiškumo, glausnumo, efektyvumo principų įgyvendinimą, optimizuojant Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos organizacinę struktūrą, reorganizuojant 14 PAGD pavaldžių biudžetinių įstaigų – priešgaisrinių gelbėjimo valdybų, jas prijungiant prie PAGD ir

paliekant tris pavaldžias įstaigas: Gaisrinių tyrimų centrą, Bendrąjį pagalbos centrą ir Ugniagesių gelbėtojų mokyklą. Visi dabar susiję pakeitimai faktiškai tiesiogiai susiję su mūsų reorganizacija. Apie keletą detaliau.

Priešgaisrinės saugos įstatyme numatyta pakeisti, siūloma apibrėžti PAGD pavaldžių įstaigų pavaldumą bei statusą, nurodant, kad priešgaisrinę saugą PAGD priskirtose teritorijose užtikrina PAGD teritoriniai struktūriniai padaliniai, tai yra PAGD priešgaisrinės gelbėjimo valdybos. Taip pat projekte siūloma, kad PAGD priešgaisrinių gelbėjimo valdybų vadovams ir jų pavaduotojams taikomas Vidaus tarnybos statusas dėl rotacijos. Civilinės saugos įstatyme taip pat numatyta, kad ne PAGD, kaip buvo anksčiau, PAGD teritoriniai padaliniai... valdybos, dabar numatoma, kad PAGD teritoriniai padaliniai derina tam tikrus planus.

Administracinių nusižengimų kodekse pagal tą pačią nuostatą yra braukiamos sąvokos, kurios dabar nereikalingos, suteikiama ten, kur buvo PAGD paminėtas. Civilinės pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatyme vėlgi numatyta, kad atlieka ne teritoriniai padaliniai, bet Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas. Tai yra toks techninis įstatymo pakeitimas ir norėčiau, kad jūs pritartumėte po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Ar teisingai supratome, jūs pateikėte du įstatymų projektus – Priešgaisrinės ir Civilinės saugos, taip?

E. MISIŪNAS. Ir Administracinių nusižengimų.

PIRMININKĖ. Ir lydimąjį Administracinių nusižengimų.

E. MISIŪNAS. Ir Civilinių...

PIRMININKĖ. Ir Civilinių pirotechnikos priemonių, tai susiję įstatymų projektai. Gerbiami kolegos, suteiksime galimybę paklausti dėl pateiktų minėtų įstatymų projektų.

Pirmasis klausia V. Rinkevičius. Ruošiasi V. Ažuolas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš turiu klausimų dėl dviejų projektų. Ar dabar man iš karto, ar atskirai reikės klausti, ar tik vieną galiu klausti?

PIRMININKĖ. Pasistenkite suspėti dėl abiejų paklausti.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėl pirmo. Aišku, centralizaciją vykdome nuosekliai, ar tai duos naudos, ar ne, tikėkimės, galbūt dėl valstybės valdymo ir institucijų darbo. Kartu prie valstybės priešgaisrinės apsaugos yra savivaldybių priešgaisrinės tarnybos, kurios neišvengiamai yra bendros sistemos dalis, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos. Jos kaip ir lieka podukros vietoje, ta Priešgaisrinės apsaugos tarnyba, departamentas kaip pamotė, o jos tiesiog ir modernizavimo, ir kitu požiūriu merdi. Kai kur savivaldybės daugiau dėmesio skiria tam, bet jų vietą reikia rasti ir daugiau dėmesio skirti, kad jos toje bendroje sistemoje neiškristų iš konteksto. Dabar jos kaip ir liko podukros vietoje.

PIRMININKĖ. Kolega, suspėkite per minutę. Ačiū.

E. MISIŪNAS. Ačiū jums už labai gerą klausimą. Netgi gal ir pritarčiau jūsų išsakytam požiūriui, bet šis pateiktas įstatymo projektas, kaip jūs puikiai suprantate, niekaip nesusijęs su savivaldybių ugniagesiais. Esama situacija tikrai kelia rūpestį ir jūs puikiai žinote, kad šios Vyriausybės prioritetas yra savivaldybių ugniagesiai. Mes tą biudžetą didiname – kaip ir pernai, taip ir šiemet, yra numatyta. Aš visuose susitikimuose, kur dalyvauju ir susitinku su merais, visada merams primenu, kad štai buvo papildomai skirtas finansavimas, kad merai turi tokią papildomą funkciją. Tikrai yra savivaldybių, kurios puikiai tvarkosi: ir atnaujinta technika, ir puikiai įrengtos patalpos, bet galbūt reikia valstybės lygiu diskutuoti, ar apskritai tokių pajėgų reikia, ar, pavyzdžiui, tokias visas pajėgas prijungti prie statutinio departamento, kad visos būtų vieno lygio. Tada mes suprantame, kokie yra finansiniai iššūkiai ir ar tikrai tai yra racionalu, nes savivaldybės, turėdamos sau įgaliojimus, matydamos poreikius, gali priimti tikrai gerus sprendimus. Kai kurios savivaldybės tokius sprendimus yra priėmusios.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi A. Dumbrava.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Mano iš dviejų klausimų. Iš tikrųjų kaip po šios pertvarkos pagerės žmonių saugumas, gaisrų gesinimas ir visa kita? Po šios pertvarkos.

Kitas. 16 straipsnyje yra keičiama, trumpai sakant, turės sudaryti sutartis su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu pavojingų objektų savininkai ir visi kiti. Ką norima tuo pa-

sakyti? Jeigu aš sutarties nebūsiu sudaręs, negesins mano objekto ar kaip? Aiškiau šiek tiek paaiškinkite.

E. MISIŪNAS. Labai geras techninis klausimas. Ačiū jums už klausimą. Pirmiausia norėčiau atsakyti. Visos sutaupytos lėšos, o pagal reformą suskaičiuota, kad mes padarę reformą sutaupytime apie 2 mln. eurų, bus skirtos papildomai ugniagesių darbo užmokesčiui kelti. Jos nebus investuotos kur kitur, bet būtent darbo užmokesčiui. Jau suskaičiuota, kiek procentų galės pakilti darbo užmokestis. Be abejo, racionalus grūdas yra tas, kad vis dėlto centralizuojant valdymą galima sutaupyti, nors pati funkcija, funkcijos kokybė niekaip nenukentės, tik pagerės.

Dėl antro klausimo. Matote, anksčiau buvo sudarytos sutartys su PAGD teritoriniais padaliniais, tai yra turima omenyje su valdybomis. Panaikinus valdybas, atsiranda pavadinimas PAGD, tai yra departamentas. Tik turima omenyje, kad reikėtų perrašyti pačią sutartį techniškai, kad dabar yra ne, sakykime, Panevėžio ar Klaipėdos priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, bet yra PAGD su teritoriniu padaliniu. Čia techninis dalykas. Tai nereiškia, kad reikės iš naujo eiti sudaryti sutartį, dar ką nors. Tai tik pavadinimo keitimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi J. Olekas.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, 12 dalis, iš Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento funkcijų išbraukta – teikia savivaldybės priešgaisrinėms tarnyboms metodinę pagalbą. Kodėl išbraukėte? Ar nebus jinai teikiama, ar galbūt bus kokia kita funkcija?

Antras trumpas klausimas dėl finansavimo statutinių priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos. Policija giriasi dėl uniformų, dėl naujų automobilių, o ugniagesiai gelbėtojai lyg ir tuo negali pasigirti. Kokios gali būti perspektyvos jiems ir ką galime pažadėti? Ačiū.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Dėl funkcijos. Pati funkcija neišbraukiama, išbraukiamas funkcijoje likęs pavadinimas, kad teikia konsultacijas būtent Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento valdybos. Dabar lieka ne valdybos, bet departamento teritoriniai padaliniai. Iš principo funkcija ta pati lieka, tik patikslinamas pavadinimas pagal visą teisės akto logiką.

Atsakysiu į antrą klausimą. Ateis biudžetas, patvirtintas Vyriausybės, jūs pamatysite, kad vėlgi prioritetą yra ugniagesiai. Ugniagesiams yra skiriamas papildomas finansavimas. Numatytas faktiškai didžiausias finansavimas darbo užmokesčiui didinti, įrangai įsigyti. Aš manau, vadovai, gavę papildomą finansavimą, sutaupę vidutiniškai po 2 mln., tikrai turės galimybių ir ap rūpinti ugniagesius tinkama technika, ir, be abejo, pakelti darbo užmokestį iki tinkamo lygio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas. Ruošiasi S. Jovaiša.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, man atrodo, jūs visiškai susipainiojote. 7 straipsnyje apie jokių pavadinimų keitimą nėra rašoma. Tiesiog 12 dalis, kurią minėjo kolega, išbraukiama, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas savivaldybių priešgaisrinėms tarnyboms metodinės pagalbos neteiks. Buvo funkcija teikti metodinę pagalbą, dabar išbraukta ir jokiame kitame padalinyje, niekur kitur ta metodinė pagalba neatsiranda.

Antras dalykas. Jūs atsakydamas į vieną klausimą sakėte, kad sutaupyti 2 mln. eurų bus skirti tik darbo užmokesčiui ir tam tikra procento dalimi. O dabar atsakydamas kolegai sakėte, kad ir aprangai, ir kitkam. Tai kam bus skirta – ar tik darbo užmokesčiui, ar ir aprangai, ir kokiai nors technikai?

Mano galutinis klausimas, kiek iš tų 2 mln. sutaupytų lėšų bus skirta savivaldybių priešgaisrinėms tarnyboms, kiek jos pajus, nes mes kalbame apie paramą regionams ir jos vis niekaip nematome?

E. MISIŪNAS. Ačiū jums už klausimą. Labai gaila, kad neatidžiai klausėte mūsų diskusijos, nes buvo pasakyta, kad iš biudžeto, padidinto biudžeto, bus skiriama ir įrangai, ir aprangai, o sutaupyti 2 mln., kurie šiuo atveju į biudžetą nėra įskaiciuoti, na, kaip 2019 metų projektas, yra numatyti tik darbo užmokesčiui didinti. Jūs neišgirdote kai kurių aspektų.

O dėl... Tikrai atsiverčiau įstatymo 12 punktą, matau, kad teikia savivaldybių priešgaisrinėms tarnyboms metodinę pagalbą. Tas punktas išbrauktas. Negalėčiau atsakyti šiuo atveju. Galbūt ir nėra poreikio tokią funkciją teikti arba tą funkciją perrašome kitur. Tikrai negalėčiau šiuo metu atsakyti.

PIRMININKĖ. Svarstymo metu, manau, išsiaiškinsime.

E. MISIŪNAS. Į komitetą, taip, ateis ekspertai, specialistai ir atsakys.

PIRMININKĖ. Sergejau Jovaiša, prašau klausti. Ruošiasi J. Jarutis.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, aš dėl to paties dar truputį. Visai neseniai mačiau filmuotą medžiagą, kaip gaisrininkai vargsta su ta apranga. Ten iš viso reikia ją į sąvartyną mesti ir tiesiog pasigailėti jų. Kas dabar tą sužiūrės, jeigu mes einame centralizacijos link? Jau tada nesužiūrėdavo. Jūs sakote, bus tų papildomų lėšų. Kas iš tikrųjų nustatys, kam ir kiek reikia, nes su tokia uniforma jie... Čia Vyriausybei gal yra geras dalykas, jie streikuoti neateis su tokia uniforma, nes gėda į gatves išeiti. Kaip vis dėlto tuos dalykus spėsitė, nes visiškai nepatrauklu bus tapti priešgaisrinės apsaugos darbuotoju, jeigu jis bus priverstas dirbti tokiomis sunkiomis sąlygomis?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad yra patvirtintas ugniagesio aprangos standartas, kuriame yra numatyta viskas nuo–iki, kas turėtų būti. Jeigu kalbėtume detaliau, tai statutiniai ugniagesiai, kurie priklauso departamentui, aprūpinti puikiausia apranga, turi ir kvėpavimo aparatus, turi ir uniformą, su kuria reikia eiti gesinti gaisrų, tikrai gerą.

Jeigu kalbėtume apie savivaldybių ugniagesius, taip, ten yra iššūkių, ne visos komandos turi standartą atitinkančią aprangą, bet vėlgi tikrai mes didiname savivaldybių ugniagesių biudžetą. Pernai buvo skirta papildomai, jeigu aš gerai atsimenu, apie 3–4 mln., po Seimo derybų buvo pridėtas dar 1 mln. Šiomet vėl yra numatyta papildomai. Savivaldybių ugniagesiai realiai, taip buvo prieš keliolika metų, kad netgi negaudavo tokio finansavimo tai funkcijai užtikrinti, tai pernai 30 mln. iš PAGD yra skirta savivaldybių ugniagesiams. Jeigu dar pačios savivaldybės prisidėtų, tai, manau, bent jau minimalios kokybės galima būtų tikėtis. Šiomet vėlgi šiek tiek didiname, manau, to standarto mes sieksime, bet jis yra toks patvirtintas, jis toks nustatytas ir statutiniai PAGD ugniagesiai jį atitinka. Mes kalbame tik apie kai kurias savivaldybių komandas, bet mes tai žinome, tikrai stengiamės, kad taip nebūtų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi keturi įstatymų projektai, tai leisime paklausti J. Jaručiui. Prašau, kolega.

J. JARUTIS (LVŽSF). Pone ministre, keletą kartų klausiau, bet iš tikrųjų mes lyg ir neišgirdome atsakymo, sakėte, sutaupysite apie 1 mln. eurų pertvarkę savo įstaigas. Vis dėlto kam tie atlyginimai didės, ar didės statutiniams finansavimas šalia to, ką jūs minėjote prieš tai, kad savivaldybėms didėja, ar didės deleguotos funkcijos finansavimas savivaldybių priešgaisrinėms gelbėjimo tarnyboms?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Tikrai paklausė J. Olekas, gerbiamasis Seimo narys, šio klausimo, aš pamiršau atsakyti, nepasiėmiau rašiklio, neužsirašiau. Dabar patikslinsiu. Sutaupytos lėšos bus skirtos statutiniams ugniagesiams, tai yra Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento ugniagesiams. Norint skirti savivaldybininkams, mums reikia atskirai tada keisti paskirtį ir pervesti būtent savivaldybininkams. Savivaldybininkams šiuo atveju tikrai tos lėšos nebus skirtos, bus skirtos tik statutiniams. O mes, jau kartoju, statutiniai... savivaldybių ugniagesiai tikrai yra prioritetas. Vėlgi, ieškome galimybių jiems dar papildomai skirti jau daugiau nei pernai. Kalbame su savivaldybėmis, žinome, kiek buvo savivaldybėms... 2018 metais savivaldybėms papildomai skirta 248 mln. Pavyzdžių yra labai daug, kai savivaldybių merai nuperka puikias transporto priemones, kad ir 10–15 metų už 20–30 tūkst., bet jos iš esmės yra kaip naujos ir puikiai tarnauja. Vėlgi aš labai apeliuoju į savivaldybių merų kompetenciją ir norą turėti savo srityje gerą ugniagesių komandą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus, galite atsisėsti. Motyvai. J. Olekas – prieš.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų ministras gražiai pristatė, pažadėjo, kad bus sutaupyta lėšų, bet vėl nematome jokio dėmesio savivaldybėms ir savivaldybių priešgaisrinės apsaugos tarnyboms. Aš ne visai tikiu, kad ta centralizacija yra tas kelias, kuriuo mes einame. Gal priešgaisrinė tarnyba ir turi tam tikrų motyvų, bet taip dar padidinti skirtumus tarp statutinių ir savivaldybių priešgaisrinių tarnybų, man atrodo, nėra teisinga. Ministre, norėtume išgirsti jūsų įsipareigojimą, kad jeigu bus sutaupyta, kaip čia dabar yra, ir tos lėšos bus teisingai

skirtos statutiniams darbuotojams, tai tos kitos lėšos, kurios yra kaip biudžeto prieaugis, tikrai turėtų pasiekti savivaldą, nes pačios savivaldybės negali išspręsti tų problemų. Jūs sakote, yra pavyzdžių. Bet žiūrėkite, kiek mes per šiuos metus papildomų funkcijų skyrėme savivaldybėms. Dabar mes turime tam tikrą didelį triukšmą dėl mokyklų. Vėl skiriame tam tikras lėšas vieniems mokytojams, jų atlyginimams didinti, bet specialiesiems pedagogams, administracijos padaliniais tų lėšų nenumatome. Tas lėšas turi kompensuoti savivaldybė. Tai savivaldybės nėra toks bedugnės maišas, kad ten gali semti ir semti. Aš nelabai prieštarauju, bet tiesiog noriu jūsų išipareigojimo, kad kai ateis kitų metų biudžetas, mes visi galėtume labai aiškiai pamatyti, kad ne tik statutiniai, bet ir savivaldybių priešgaisrinės tarnybos taip pat turi lėšų, iš kurių gali padidinti ir atlyginimą ten dirbantiems žmonėms, ir gal įsigyti papildomos įrangos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš bent jau šitame pradiniam etape, po pateikimo, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ministrė, 248 mln., turbūt ne tai turėjote minty, čia yra labai didelė suma, tokia tikrai nėra skirta savivaldai. Tiesiog tos pertvarkos... Kvieščiau, kad tos pertvarkos paliestų, teigiamas rezultatas tų pertvarkų paliestų ne tik statutinius, bet ir visą priešgaisrinę gelbėjimo sistemą Lietuvoje. Kviečiu balsuoti. O svarstydami mes turbūt teiksime pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl ką tik pateiktų įstatymų projektų.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 56, prieš nėra, susilaikė 18. Pritarta po pateikimo. Dėl įstatymų projektų – Priešgaisrinės saugos įstatymo ir Civilinės saugos įstatymo kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 20 dieną. Galime tam pritarti? Dėkoju, pritarėme.

Administracinių nusižengimų kodeksas – kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas nenumatomas. O dėl Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo projekto kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomas nėra siūlomas. Svarstymas numatytas lapkričio 20 dieną. Pritariame? Pritariame bendru sutarimu.

13.45 val.

Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2515, Baudžiamojo proceso kodekso 120, 121 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 134¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2516, Administracinių nusižengimų kodekso 71, 420, 422, 423, 424, 427 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2517 (pateikimas)

Kviečiu gerbiamąjį ministrą pateikti Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2515 ir lydimočius – Baudžiamojo proceso kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso įstatymų projektus Nr. XIIIIP-2516 ir Nr. XIIIIP-2517. Ačiū. Pateikite.

E. MISIŪNAS. Ačiū. Per tris sekundes gerbiamam Seimo nariui J. Olekui norėčiau atsakyti. Nematau Seimo nario, tebūnie, nesakysiu.

Gera, noriu pristatyti kitus teisės aktus. Baudžiamojo kodekso pataisymą. Puikiai visi žino, kad priimta baudžiamoji atsakomybė dėl vairuotojų, kurie vairuoja būdami neblaivūs. Jei jiems alkoholio matuokliais nustatoma daugiau nei 1,5 promilės, jie yra traukiami baudžiamajon atsakomybėn. Bet palikome spragą – jei asmuo atsisako tikrintis, gali būti baudžiamas administracine atsakomybe. Ir liko štai tokia spraga. Štai statistika ką rodo: faktiškai per 2017 metus 25 % vairuotojų pasinaudojo ta spraga – atsisakė pasitikrinti alkoholio kiekį ar kraujyje, ar kitur. Pasinaudojo štai ta spraga. Ir, galima sakyti, iš to skaičiaus didžioji dalis vairuotojų tikriausiai buvo tikrai girtesni, tikrai buvo neblaivūs – didesnis nei 1,5 promilės girtumas. Štai šiais įstatymų projektais siūlome taisyti spragą.

Norėčiau detaliau pristatyti keletą punktų. Taigi norime nustatyti vienodą atsakomybę tiek už kelių transporto priemonių vairavimą arba mokymą vairavimo esant apsvaigus nuo alkoholio, kai neblaivumas didesnis nei 1,5 promilės, tiek už neblaivumo patikrinimo vengimą arba vartojimą alkoholio po eismo įvykio.

Taip pat norime suvienodinti Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio ir Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais 2 straipsnio 42 dalyje apibrėžtas blaivumo ir apsvaigimo alkoholiu sąvokas. Taip pat norime nustatyti labai svarbų aspektą, kad asmuo laikomas apsvaigusi nuo alkoholio, kai jam nustatytas atitinkamas neblaivumas neišskiriant, kuriose organizmo terpėse yra nustatoma etilo alkoholio koncentracija, kaip dabar galiojančiame yra numatyta tik, pavyzdžiui, kraujyje.

Taip pat yra tikslinama viena Baudžiamojo proceso kodekso kardomoji priemonė, tai yra specialiosios teisės sustabdymas, kaip dabar yra numatyta – specialiosios teisės atėmimas. Taigi yra tokių, sakyčiau, teisinės spragos šalinimo pakeitimų, ir vėlgi gerbiamus Seimo narius kviesčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti M. Majauskas. Ruošiasi J. Olekas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, ar svarstėte papildomų sankcijų, tokių kaip viešieji darbai, taikymą tais atvejais, kai yra vengimas tikrintis arba galbūt ir pasitikrina, bet reikšmingai viršija leistinas normas? Ar nesvarstėte, kad tokios priemonės iš tikrųjų duotų naudos, nes dalis galbūt gali tiesiog susimokėti ir sau laisvai toliau naudotis įvairiomis spragomis?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Labai gera pastaba. Matote, Baudžiamajame kodekse, jei vairuotojas traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, yra numatytos galimybės skirti viešuosius darbus. Baudžiamajame kodekse bausmių spektras yra tikrai labai platus. Galima skirti ir papildomų priemonių, ir, sakykime, viešųjų darbų, ir galbūt ribojimą kur nors (...), ir taip toliau. Administracinių nusižengimų kodekse, kaip jūs puikiai žinote, viešųjų darbų nėra. Kažkada buvo, bet dabar viešųjų darbų neliko, įsigaliojus naujam kodeksui, nėra ir administracinio arešto. Kai mes kalbame apie griežtesnę atsakomybę, ten yra. Ten tik teisėjo kompetencijai ir teisėjo diskrecijai numatyta, kokias papildomas priemones taikyti skiriant bausmę, kad bausmė pasiektų tikslą. Aš sakyčiau, šiuo atveju viešieji darbai yra ir tik reikėtų teisėjams juos drąsiau taikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš noriu gal dviem aspektais paklausti. Pirmia, kaip jūs minėjote, kad išbraukiama kraujyje 1,5 promilės, ten lyg ir neįrašoma, kad kur nors kitur. Ar dabar bus kokia nors metodika, bus imami kiti tyrimai? Ar tikrai visose terpėse vienas 1,5 promilės dydis?

Kitas atvejis dėl apmokėjimo, kai žmogus iš tikrųjų blaivus. Ar jis irgi turės sumokėti už tai, kad jam atliktas tyrimas, nors gal nebuvo vartojęs alkoholio pusantrų ar daugiau metų? Ačiū už atsakymus.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Įvertinus teismų praktiką, teismų praktika nuėjo labai įdomiu keliu. Štai įstatyme yra numatyta, pavyzdžiui, Baudžiamajame kodekse, kai tik kraujyje nustatyta 1,51 promilės, tada yra baudžiamoji atsakomybė. Bet teismų praktika nuėjo tuo keliu, kad čia įrodinėjimo dalykas. Jeigu yra tinkamai įrodyta, kad vairuotojas buvo daugiau neblaivus nei 1,51 promilės, kitomis priemonėmis, alkotesteriais, sakykime, gydytojų išvadomis ar kaip nors, teismas, įvertinęs tuos įrodymus, nusprendžia, kad vairuotojas turi būti traukiamas atsakomybėn. Teismų praktika šituo keliu nuėjo. Mes iš principo kaip ministerija... aš tikiuosi, ir Seimo nariai pritaro, kad nesvarbu, kokiose terpėse yra nustatomas alkoholio kiekis. Be abejo, yra metodikų, jūs puikiai žinote, kokios yra metodikos naudojant alkotesterį, kokios yra metodikos pamiant kraujo alkoholiui iširti ir taip toliau. Metodikų yra, tik konkrečiai kalbame apie įrodinėjimą. Aš manau, labai teisingas sprendimas, nesvarbu dabar, ar čia kraujyje, o gal šlapime, o gal seilėse, o gal išpučiamame ore. Yra labai daug metodikų.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Atsakėte į visus jums užduotus klausimus. (*Balsai salėje*) Asmeninės tolesnės diskusijos...

E. MISIŪNAS. Atsiprašau, aš neatsakiau dar į vieną klausimą.

PIRMININKĖ. Neatsakėte į vieną klausimą. Prašom.

E. MISIŪNAS. Jeigu vairuotojas nori papildomai pasitikrinti, jis pats turi sumokėti, taip. Jeigu pareigūnai įrodinėja, tai yra pareigūnų įrodinėjimo dalykas ir čia moka valstybė. Bet jeigu vairuotojas nori papildomai arba ginčija, tada vairuotojas moka pats.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, akivaizdu, kad tai yra dar viena įstatymo spraga, kurią reikėtų mums užkaišioti. Statistika rodo, kad didelė dalis, net ketvirtadalis, asmenų, įtariamų rimtai, reikšmingai viršijus nustatytą leistiną normą, naudojami įstatymo spraga ir atsisako pasitikrinti blaivumą. Iš tiesų toks atsisakymas turėtų būti prilyginamas Baudžiamojo kodekso nustatytam teisės aktui, kuris sako, kad tai yra prilyginama reikšmingam girtumui. Kviečiu priartinti, bet taip pat kviečiu pagalvoti apie tai, kokie galėtų būti mūsų sprendimai, kurie galbūt paskatintų ir tokias sankcijas kaip dažnesnį viešųjų darbų taikymą tokiais atvejais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime bendru sutarimu, nes norinčių?.. Galime bendru sutarimu. Dėkojame.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 13 dieną. Taip pat ir dėl lydimųjų projektų Nr. XIII P-2516 ir Nr. XIII P-2517.

Gerbiamieji kolegos, noriu kreiptis į Balsų skaičiavimo grupę, kad Balsų skaičiavimo grupė pradėtų darbą. Slaptas balsavimas skelbiamas nuo 13 val. 55 min. ir tęsis iki 14 val. 25 min. Mes balsuosime dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo, nario pakeitimo, ir dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko rinkimo.

Gerbiamieji kolegos, posėdį baigiame ir... nebaigiame posėdžio, nes tęsime posėdį toliau, o 14 val. 30 min. seniūnai kviečiami pas Seimo Pirmininką tradiciškai pasitarti. Atsiprašome, kad laiką šiek tiek tenka pakeisti dėl slapto balsavimo procedūrų rengimo. 14 val. 30 min. seniūnai maloniai laukiami pas Seimo Pirmininką.

Ačiū visiems už šios dienos rytinio posėdžio darbą. Rytinį posėdį baigsime po slapto balsavimo rezultatų paskelbimo. Ačiū.

Pertrauka

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Gerbiami kolegos, mes turėjome slaptą balsavimą ir rytinis posėdis nebuvo baigtas, todėl dabar skelbiu, kad spalio 9 dienos (antradienio) rytinį posėdį mes baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 216 STENOGRAMA

2018 m. spalio 9 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. ŠIAULIENĖ

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Dabar, gerbiamieji, skelbiu, kad vakarinis spalio 9 dienos Seimo posėdis yra pradedamas. (*Gongas*) Registracija.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai.

15.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2538(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, norėčiau paskelbti balsų skaičiavimo protokolą. Balsavome dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 93, rasta biuletenių – 93, galiojančių – 90, negaliojančių – 3. Balsavo už 78, prieš – 5, susilaikė 7. Taigi toks yra balsų skaičiavimo protokolas, jį mes priimame. (*Gongas*) Nutarimą.

Gerbiamieji, dėl gerbiamo komisijos nario T. Rutkūno priesaikos. Jinai numatyta mūsų darbotvarkėje 16 val. 30 min., tada ir prisieks.

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ projektas Nr. XIIIIP-2549(3) (priėmimo tęsinys)

Dar šiandien mes taip pat per pertrauką balsavome dėl nutarimo „Dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“.

Šio nutarimo priėmimas

Balsų skaičiavimo protokolas yra toks: iš viso išduota biuletenių – 93, rasta – 93, galiojančių – 90, negaliojančių – 3. Balsavo už 75, prieš – 5 ir susilaikė 10. Taigi nutarimas yra priimtas. (*Gongas*) Lieka pasveikinti ir šitą misiją atliks Seimo pirmoji vicepirmininkė R. Baškienė, padėkos.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, aš manau, visi mes nuoširdžiai linkime sėkmės, labai atsakingame darbe jos reikės išties daug. Ir pareigingumo jums linkime. (*Plojimai*)

M. MARTIŠIUS. Dėkui Seimo nariams, kurie balsavo. Dėkui už išreikštą pasitikėjimą. Bandyčiau jūsų neapvilti ir, aišku, paprašysiu tokio dalyko, turbūt reikėtų, dabar antras... Kadangi jūs mane jau paskyrėte, tai dabar paprašysiu balsuoti, kad mane atleistumėte pagal pareigybes iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų. Dėkui. Ačiū.

15.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-2663 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Taigi, gerbiamieji, pasveikinome gerbiama M. Martišių kaip išrinktą. O dabar dar reikia priimti vieną nutarimą. Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos

radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-2663. Ar techniškai tada padarome be pranešėjo?.. Galime bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Prašau balsuoti.

Užsiregistravo 72, balsavo 70, nei prieš, nei susilaikiusių nėra. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Ar norite kas kalbėti? Nėra norinčių. Motyvų išsakyti taip pat nėra pageidaujančių.

Priėmimo stadija. Taip pat nėra norinčių kalbėti. Prašau balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų“.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 69, balsavo 69 ir visi balsavo už atleidimą, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų“ yra priimtas. (*Gongas*)

15.07 val.

Vyriausybės pusvalandis

Švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės pranešimas dėl etatinio mokytojų darbo apmokėjimo įgyvendinimo

Gerbiamieji, toliau mūsų popietinio, ar vakarinio, posėdžio darbotvarkėje yra Vyriausybės pusvalandis. Į jį yra atvykusi švietimo ir mokslo ministrė J. Petrauskienė. Ji skaitys pranešimą apie etatinio mokytojų darbo apmokėjimo įgyvendinimą. Prašom, ministre.

J. PETRAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Kaip žinote, viena iš didžiausių aktualijų mokyklose šiuo metu yra nauja mokyklų finansavimo ir mokytojų darbo apmokėjimo tvarka. Tai yra tikrai didelis pokytis, kuris buvo diskutuojamas švietimo bendruomenėje nuo 2004 metų. Pasirašius kolektyvinę sutartį su mokytojų, švietimo darbuotojų profesinėmis sąjungomis, su penkiomis iš šešių yra sutarimas, kad ši tvarka turi pasiekti mokyklas nuo rugsėjo. Pats modelis buvo rengtas nuo 2017 metų pradžios. Diskusijos buvo sudėtingos. Buvo daug susitikimų. Seimas, kaip žinote, birželio pabaigoje priėmė įstatymų pakeitimus. Seimui priėmus pakeitimus, Vyriausybės buvo parengti visi poįstatyminiai teisės aktai, kurie būtini, kad pokytis pasiektų mokyklas. Vasara buvo tas laikotarpis, kai mokyklų bendruomenės, ypač mokyklų vadovai, savivaldybės rengėsi šį pokytį įgyvendinti.

Norėčiau pristatyti, kokia situacija yra dabar. Pasigirsta daug melagingos informacijos, kuri, be jokios abejonės, jautrina mokytojų bendruomenę. Ji išgyvena didžiulį pokytį, nes atlyginimas yra tas dalykas, kuris kiekvienam žmogui labai svarbus. Suvokdami, kad yra triapakopė sistema: sprendimus priima Vyriausybė, Švietimo ir mokslo ministerija, sprendimus įgyvendina savivaldybės, mokyklų steigėjos, o dėl kiekvienos mokyklos bendruomenės sprendžia mokyklų vadovybė, atidžiai sekame situaciją, kas įvyko per pirmąjį mėnesį, o tai jokių būdu neleidžia matuoti pertvarkos sėkmės ar nesėkmės, nes pertvarka dar tik įsibėgėja. Lankomės mokyklose, stebime situaciją, apie kurią duomenis suveda savivaldybės į duomenų bazes, suveda mokyklos į duomenų bazes. Šiandien matome, kad dauguma šalies mokyklų yra pasirašiusios sutartis su pedagogais, jaučiasi visiškai pasirengusios etatiniam apmokėjimui, pasitvirtino darbo apmokėjimo sistemas ir baigia išmokėti atlyginimus mokytojams.

Ar tai yra kitaip, nei buvo pernai ar užpernai? Kiekvienais metais savivaldybių tarybos mokyklų finansavimo paskirstymą tvirtindavo rugsėjo pabaigoje, tai vyksta ir dabar. Mūsų duomenimis, 46 savivaldybės jau yra patvirtinusios, 14 savivaldybių laukia to patvirtinimo, nes yra derinamos tarybų susitikimų datos. Taip pat prielaidų neišmokėti mokytojams atlyginimų nėra, nes darbo užmokesčio fondas yra pasiekęs visas mokyklas ir mokyklos jau šiandien turi pakankamai lėšų atlyginimams išmokėti.

Stebėdami konsultacijų intensyvumą, galime matyti, kad klausimų, kuriuos kelia mokytojai, mokyklos karštosiomis linijomis, mažėja, bet visgi, girdėdami mokytojų nerimą, girdėdami mokytojų, mokyklų bendruomenių klausimus, taip pat klausimus, kuriuos kelia profesinės sąjungos,

vykstame kartu į mokyklas. Pastaruoju metu tose mokyklose, kur kyla tų neramumų, kur kyla tų neaiškumų, ir lankėmės. Lankėmės Vilniaus rajono, Trakų rajono, Šalčininkų, Kalvarijos, Plungės, Mažeikių, Prienų rajonų mokyklose. Ten dalyvavome susitikimuose tiek su savivaldybės atstovais, tiek su mokyklų vadovais ir mokytojais ir aiškinomės, kokių yra problemų, kokie yra pagrindiniai iššūkiai, matomi per šiuos susitikimus, dėl ko kyla tų neramumų.

Yra mokyklų, kur nėra patvirtintos darbo apmokėjimo tvarkos, o tai kelia klausimus, natūralius klausimus mokytojams, koku pagrindu yra išmokami atlyginimai. Taip pat kitas klausimas, kuris keliamas, kad tvarkos nėra suderintos su profesinėmis sąjungomis arba darbo tarybomis. Tai rodo, kad vyksta bendravimo, bendradarbiavimo procesas, kurio metu ir turi labai aiškiai būti susitarta, už ką ir kaip mokytojams yra mokama.

Kita problema, kas tikrai stebina, kad yra savivaldybių, kurios, nepaisydamos to, kad yra numatytas didesnis finansavimas nuo rugsėjo mėnesio, komplektuoja klases ir numato finansus remdamosi 2017 metų lėšomis. Dar iš tipinių nesusipratimų priežasčių yra tai, kad mokyklos sukomplektuoja daugiau klasių, negu numatyta lėšų. Kaip pavyzdį galiu pateikti, kai iš 50 mokinių, besimokančių viename sraute, tarkime, devintokų, užuot formavus dvi klases, yra formuojamos trys arba keturios klasės, o tada natūralu, kad pritrūksta mokyklai lėšų.

Kita yda, kuri, matyt, susiklostė dėl ankstesnės finansavimo sistemos ydingos praktikos, kai iš ugdymo plano pinigų yra finansuojamos kitos veiklos, kurios nėra skirtos ugdymo planui įgyvendinti, arba savivaldybės vėluoja patvirtinti duomenis. Tokias įmanomas ir galimas priežastis dabar, aplankę kiekvieną mokyklą ar savivaldybę, kur kyla tokių neaiškumų, mes tikrai stebime. Jūsų ekrane yra matomi po mūsų apsilankymų savivaldybės atstovų ar mokyklų vadovų atsakymai. Taip, pokyčiai vyksta, aš pati vakar lankiausi Plungės ir Mažeikių rajonuose, mums atvykus, tikrai vyko konstruktyvus susitikimas ir visos problemos, kurios buvo keltos prieš mums atvykstant, visos suinteresuotos šalys tai patvirtino, kad tikrai išspręstos. Jeigu mūsų apsilankymai padeda tokias problemas spręsti, tai, manau, tikrai yra puiku.

Taip pat kyla klausimų, kurie tikriausiai susieti su įvairiais lūkesčiais ir yra minimi, kur dingę pinigai arba kodėl nepasiekia mokytojų tos numatytos lėšos. Svarbiausia, ką reikia suprasti, kalbant apie mokytojų atlyginimus arba mokyklų finansavimą, kad mokytojo atlyginimą lemia trys pagrindiniai dėmenys, tai yra turimas krūvis, turima kvalifikacinė klasė ir turimas stažas. Etatinio mokytojų apmokėjimo tvarkos esminis ir tiesioginis tikslas nebuvo padidinti mokytojų atlyginimus. Mokytojų atlyginimai didėja todėl, kad yra numatytos papildomos darbo užmokesčio fondo lėšos. Pirmiausia mokytojų etatinio apmokėjimo tvarkos tikslas, kurį dar ir per anksti matuoti dabar, yra užtikrinti geresnes, saugesnes, lankstesnes sąlygas pradedantiesiems mokytojams. Patvirtinus etatinį apmokėjimą yra numatyta pradedančiojo mokytojo pareigybė, kuri sudaro galimybę jauniems, naujiems ateinantiems žmonėms į mokyklas taip pat turėti lygias ir darbo užmokesčio sąlygas, ir galimybes dirbti.

Kita, ką sprendžia etatinio mokytojų apmokėjimo tvarka, tai yra ta socialinė nelygybė, kurią akivaizdžiai matome regionuose. Juk akivaizdu, ką rodo įvairūs tyrimai, kad 5–8 klasių moksleivių pasiekimai prastėja. Akivaizdu, kad atskirtis tarp regionų ir miestų mokyklų pasiekimų didėja. Tai numatytos papildomos lėšos ir pavirsta į papildomas apmokamas valandas mokykloms, mokytojams sudarant galimybę ir spręsti tuos iššūkius daugiau dirbant su tais vaikais, kuriems reikia pagalbos.

Taip pat viešojoje erdvėje yra paskleista melaginga informacija ir akivaizdu, kad yra profesinių sąjungų, yra politikų, kuriems labai patogu kelti sumaištį mokytojų bendruomenėje ir tokiu būdu parodyti, kad mokytojų bendruomenė yra neveikli, neveiksni, nedirbanti ir negalinti atlikti savo darbo. Yra daug puikių ir puikiai dirbančių mokytojų, aš juos sutinku ir matau susitikimuose mokyklose, į ministeriją taip pat plaukia šimtai laiškų, kur mokytojai siunčia savo sąmatas, savo darbo užmokesčio fondų patvirtinimą. Kai buvo paskleista, kad Lietuvos mokyklas masiškai palieka mokytojai, mes patikrinome faktus, tiesiogiai kreipėmės į „Sodrą“, prašėme pateikti duomenis, kaip šių metų mokytojų, dirbančių mokyklose, skaičius skiriasi nuo pernai metų rugpjūčio ir rugsėjo duomenų, tai galime atsakingai pasakyti, kad mokytojų skaičius šių metų rugsėjo mė-

nesį, palyginti su pernai metų rugsėju, pakito keliomis dešimtimis. Didžioji dalis priežasčių, kodėl mokytojai palieka mokyklas, yra tos priežastys, kurios yra susijusios su ilgamete veikla mokykloje. Mokytojai išeina į pensiją, pasinaudoja galimybe gauti išeitines išmokas, kurios buvo numatytos specialiame fonde.

Taip pat yra paskleista melagingos informacijos apie pavienių mokytojų atlyginimus, kai vienos profesinės sąjungos pavaduotojas nepasirašo sutarties, nors jam yra pasiūlyta 1,26 etato, kas sudaro beveik 1 tūkst. 500 eurų atlyginimą, ir kaltina mokyklos vadovą, kad jam nemokamas avansas. Daug tokių paskirų, atskirų atvejų, kai yra manipuluojama melaginga informacija, kad yra nepatvirtinti dokumentai, kad mokytojai negauna atlyginimų. Šiam nerimui malšinti yra numatyti tyrimai, kai diskusija vyks ne emocijų, bet argumentų lygmeniu. Kiek mokytojų skaičius realiai pasikeitė? Šį tyrimą mums atliko „Sodra“ ir dar būtinai patikslinsime duomenis po mėnesio. Taip pat, kaip minėjau, savivaldybės iki spalio pabaigos bus patvirtinusios lėšų paskirstymą, pateiksime lėšų paskirstymo apžvalgą kiekvienos savivaldybės. Dėl lėšų, tenkančių savivaldybėms, atsiūsiu skaidres, nes čia jums tikrai, atsiprašau, prastai matyti. Visoms savivaldybėms biudžetas skirtas, mokytojų darbo užmokestis auga vidutiniškai 12 %, ir melaginga teigti, kad jis auga tik mokyklose, kurios yra regionuose. Kaip minėjau, čia yra „Sodros“ duomenys, jie yra faktiniai.

Taip pat dažnai manipuluojama informacija, kaip mažėja mokytojų atlyginimai. Štai yra pernai metų gruodžio „Sodros“ atviri duomenys, kur rodoma, kad nemažoje dalyje mokyklų yra išmokami dideli priedai. Tai tokia yra sumaištis.

Spalio mėnesį pateiksime Seimui visą informaciją apie lėšų paskirstymo situaciją savivaldybėse ir mokyklose. Lapkričio mėnesį pateiksime mokytojų atlyginimų tyrimą, taip pat galima atnaujinti duomenis ir gruodžio mėnesį. Todėl šios reformos, kurios tikslas pirmiausia yra keisti mokytojų darbo apmokėjimo tvarką, užtikrinant kokybiškesnio darbo ir ugdymo sąlygas, šandien matuoti rezultatus tikrai neteisinga, o melas viešojoje erdvėje, manau, daro gėdą pirmiausia tiems, kurie skleidžia. Aš tikiu, kad daugelis mokytojų geba atsirinkti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Pradėsime nuo didžiausios opozicinės frakcijos, kaip per Vyriausybės pusvalandį. Pirmoji klausia G. Skaistė. Ruošiasi A. Gelūnas. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Aš nesitikėjau pirma klausti. Mano klausimas susijęs ne visai su etatiniu apmokėjimu. Praeitą savaitę buvo pateikta Valstybės kontrolės ataskaita apie ikimokyklinį ugdymą. Ten kalbama apie tai, kad jų darbo užmokestis yra 36 % mažesnis negu pedagogų, ir kalbama apie tai, kad buvo žadama, kad tie skirtumai bus sulyginti. Tuo tarpu ministerija po tos ataskaitos kalba, kad iš esmės bus gerinamos darbo sąlygos, bet apie jokių atlyginimų didinimą artimiausiu metu kalbama nebus. Mano klausimas būtų, ar iš tikrųjų planuojama ką nors kitais metais daryti, keisti šakutes ar panašiai, kad pedagogų sąlygos tiek mokyklose, tiek ikimokyklinio ugdymo būtų suvienodintos?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Jis tikrai yra svarbus ir teisingas, nes ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų darbo apmokėjimo sąlygos tikrai yra prastos. Su šiuo sprendimu, Seimui priėmus švietimo įstatymo pakeičius, yra numatytas pirmas žingsnis didinti bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo ir profesinio mokymo mokytojų atlyginimus. Kartu su ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų atstovais sudarėme darbo grupę, kuriai teikėme siūlymus, kaip patobulinti jų darbo apmokėjimo tvarką, numatant ne tik kitokią apmokėjimo sistemą, bet ir papildomas lėšas, reikalingas šiems mokytojams. Tuos siūlymus tikrai pateiksime Seimui po darbo grupės sprendimo. Jis yra numatomas rudens pabaigoje.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi J. Olekas. Prašom.

A. GELŪNAS (LSF). Gerbiama ministre, galiu tikrai apgailstauti, kad būrį žmonių, kurie remiasi savo asmenine patirtimi, kuriems ar sumažėjo atlyginimas, ar įsivėlė į biurokratiją patiria rimtų trukdžių, jūs kaltinate melu, kaltinate iškraipant duomenis. Aš esu gavęs ir asmeninių laiškų, kur skaičiais ir faktais įrodoma, kad sistema tikrai veikia ne taip, kaip numatyta, veikia su trukdžiais. Mano klausimas būtų toks. Kaip konkrečiai, jūs galvojate, šitas etatinio apmokėjimo eksperimentas, visas šitas chaosas prisideda prie kokybės gerinimo mokyklose? Ar tai tikrai veda į kokybę, ar tai galiausiai atves į kokybę?

J. PETRAUSKIENĖ. Labai ačiū už klausimą ir už galimybę patikslinti. Jokiu būdu nekaltinu mokytojų. Tai, ką kalbėjau, ir gerbiamo Navicko skleidžiama dezinformacija, ne paslaptis, kad savivaldybės, irgi atsakingos už etatinį apmokėjimą, rengiasi savivaldybių rinkimams. Labai gaila, kad tos manipuliacijos yra naudojamos kaip priešrinkiminės kiršinant mokytojų bendruomenę. Kaip tik siekdami palaikyti mokytojus ir apginti mokytojų interesus ir vykstame į mokyklas. Mokytojai tikrai nemeluoja. Mokytojai yra sunerimę. Jeigu nerimą kelia nepriimami ar mokyklų vadovų, ar savivaldybių, ar profesinių sąjungų sprendimai, aš tikrai labai apgailestauju ir už tų grandžių neveikimą atsiprašau visų mokytojų.

O kaip tai prisidės? Tai tokia pertvarka... Jūs esate akademinio pasaulio atstovas ir puikiai žinote, kad yra tokia sistema, kai sutariama su kiekvienu darbuotoju, kokia yra jo atsakomybė, už ką jam yra mokama. Aš manau, mokytojas yra tas žmogus, kuris yra nusipelnęs, kad su juo turėtų būti sudaryta darbo sutartis. Mokytojas yra tas žmogus, su kuriuo privalu susitarti, už ką ir kaip jam yra mokama. Mokytojas yra tas žmogus, kuris tikrai atlieka daugiau darbo, nei veda pamokas, kas yra pagrindinė mokytojo veikla, bet mokytojas veda ir įvairius mokyklos renginius, ir konsultuoja vaikus, ir dirba su bendruomene. Ši nauja sistema numato galimybes mokytojui apmokėti už tą darbą. O didžiausias iššūkis, dėl ko vyksta šis sudėtingas periodas, yra mūsų visų gebėjimas susitarti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas. Ruošiasi J. Narkevičius.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiama ministre, mes tikrai norėtume jums padėti išspręsti tą susidariusią situaciją. Jūs čia daug ką apkaltinote. Dabar liko Navickas, direktoriai, savivaldybės, bet man atrodo, kad jums būtų irgi vieta čia, Seimo salėje, atsiprašyti ir savo vardu kaip ministrės, ir ministerijos, nes tikrai daugelis sprendimų vėlavo. Net ir jūsų pristatytose skaidrėse dar parašyta, kad pinigai kai kurie pasieks spalio mėnesį. Jau rugsėjį turėjo būti išmokėti avansai ir panašūs dalykai. Tikrai neieškokime kaltų, pabandykime pasižiūrėti ir į save.

Mano klausimas jums yra seniai žinomas. Pinigėliai ateina mokytojams, bet yra specializuotų psichologų, kitų ir administratorių, kuriems tikrai dabar pritrūksta pinigų. Koks dar sprendimas šiais metais jūsų pasiūlymais galėtų padėti spręsti tą problemą, kad iki sausio 1 dienos kas nors taip pat pasikeistų? Ačiū už atsakymą.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū ir už pasiūlymą, ir už klausimą. Aš tikrai atsiprašau dėl tų nesusipratimų, kurie vyksta siekiant spręsti klaidas, jeigu jos yra. Yra specialiai sudaryta etatinio mokytojų apmokėjimo įvedimo koordinavimo grupė, kurios, beje, pirmas posėdis buvo šiandien. Šitoje grupėje dalyvauja žmonės, kurie po mėnesio tikrai vertina tą patirtį ir žiūrėdami mokyklų vadovų akimis, ir savivaldybių, ir mokytojų akimis. Tie klausimai šiandien buvo iškelti koordinavimo grupėje, kur galbūt yra problemų, taip, yra problemų, kad kai kur nėra patvirtinti savivaldybių sprendimai. Ar tai yra kitaip, nei buvo pernai? Visi, kurie dirba švietimo sistemoje, puikiai žino, kad savivaldybių tarybų sprendimai dėl mokyklų lėšų paskirstymo būdavo rugsėjo pabaigoje. Jeigu yra problemų dėl teisės aktų, tai galime stebėti, tai privalu stebėti šių pokyčių metu, tie teisės aktai turi būti taisomi, ir tai yra tikrai ir ministerijos, ir Vyriausybės atsakomybė.

Atsakysiu dėl specialiosios pagalbos. Išties tai yra vienas klausimas, kuris taip pat buvo keltas koordinavimo grupėje. Mes paklausėme visų savivaldybių, kiek jos skiria lėšų šiai funkcijai įgyvendinti – tai yra labai svarbi, labai jautri, labai reikalinga savivaldybių savarankiška funkcija. Matome, kad didžioji dalis lėšų (tą paskirstymą, kai turėsime galutinius duomenis, visiems Seimo nariams atsiųsime)... Savivaldybės didžiąja dalimi remia šios funkcijos ūkio ir administravimo kaštus ir labai nedidele dalimi investuoja į darbuotojų atlyginimus. Yra skiriama valstybės dotacija, valstybės pagalba šiai funkcijai savivaldybėse įgyvendinti. Kalbant skaičiais, jeigu pernai buvo skirta 50 mln. eurų šiai sričiai, šiemet yra numatyta 56 mln. eurų, tai bendrai suma šiai svarbiai sričiai yra skirta. Kaip ir minėjau, savivaldybių tarybos turės patvirtinti paskirstymą, kaip yra paskirstytos lėšos šiai funkcijai įgyvendinti. Tą informaciją tikrai surinksime. Ir yra tikrai keista, kad didėjant lėšoms, pagalba mažėja, taip tikrai neturi būti. Viena iš prielaidų, ką pastebėjo ir mokyklų vadovai, kad specialiajai pagalbai, specialiesiems pedagogams, socialiniams pedagogams, gali būti naudojamos ugdymo plano lėšos, todėl ir buvo skirta papildomai 10 mln. eurų savivaldybėms, kad tokiems netolygumams, kurie yra susiję su specialiosios pagalbos funkcijos įgyven-

dinimu, mokytojų atlyginimų skirtumais, nes mokyklos yra skirtingos... kad tuos netolygumus savivaldybės išlygintų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Klausia J. Narkevič. Ruošiasi A. Dumbrava.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, faktas yra tas, kad pasirengti kokybiškai įgyvendinti etatinio darbo apmokėjimo modelį laiko buvo per mažai ir kol kas nesimato sąsajų tarp perėjimo prie to etatinio apmokėjimo modelio ir kokybės gerinimo, ypač kalbant apie rugsėjo mėnesį, nes mokytojams buvo visai kitų rūpesčių. Klausimas yra toks... Jūs, aišku, nespėjote atitinkamai parengti švietimo padalinio specialistų tam, kad jie tinkamai prižiūrėtų, konsultuotų ir padėtų mokytojams ir vadovams atlikti būtent tą perėjimą. Ką jūs ruošiatės daryti, ar nesiruošiate, ar ne laikas peržiūrėti priežiūros nuostatų tam, kad suteiktumėte ir įgalinimus, ir atsakomybę švietimo padaliniais? Ir du konkretūs trumpi klausimai. Faktas yra, kad vienose mokyklose negavo lėšų už klasių padalinimą į grupes mokant valstybinės kalbos, lietuvių kalbos, sakykime, dalykų. Lėšų tam trūksta.

Ir paskutinis konkretus klausimas. Irgi faktas tas, kad kai kuriose mokyklose yra daugiau lėšų, nei skirta etatų. Neužtenka maksimaliai padalijus etatus panaudoti tų lėšų. Mokyklos negali jų naudoti, nes viršija maksimalų nustatytą etatų skaičių. Kaip jūs ruošiatės spręsti šias tris problemas? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū. Objektiviai, Seimui priėmus sprendimą birželio pabaigoje, tikrai daug laiko pasiruošti nebuvo, ir tai tikrai kelia įtampą, visiškai teisinga, bet vis dėlto dar nesulaukus pirmųjų atlyginimų matuoti rezultatus, kaip minime, kad ir reformos tikslas nėra vien atlyginimams pamatuoti, čia tenka tikriausiai mums visiems tai pripažinti.

Dėl kokybės užtikrinimo, kaip ir minėjau, reikia daug grandžių, kad viskas vyktų sklandžiai. Tiek, kiek yra ministerijos žmonių, kurie dirba šioje srityje teikdami pagalbą, mes apskritai peržiūrime ministerijos struktūrą, o savivaldybių švietimo skyrių vedėjams tikrai yra reikalinga pagalba, ko ir prašome vizitų metu savivaldybių, labai dažnai reikalinga teisinė pagalba, dažnai reikalingos finansininkų konsultacijos, akivaizdu, kad šioje srityje savivaldybėse būtina stiprinti kompetencijas ir tai pirmiausia savivaldybių vadovų atsakomybė.

Kalbėti apie tokį iššūkį, kad yra per daug pinigų ir nėra galimybės jų panaudoti mokykloje, aš būčiau labai dėkinga, jeigu jūs įvardintumėte konkrečius atvejus, nes apskritai tokių signalų mokyklos nekėlė, kad yra gautos lėšos, bet nėra galimybių jų teisėtai ar teisingai panaudoti. Būčiau tikrai labai dėkinga už konkrečių atvejų įvardinimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava. Rengiasi M. Adomėnas.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama ministre, iš jūsų pateikto žemėlapiu matyti, kad Rytų Lietuva atrodo balzganiausiai, labai labai šviesi žalsva spalva, pradedant nuo Rokiškio rajono, baigiant, man atrodo, Švenčionių rajonu. Prašom pasakyti, kodėl būtent taip išsiskiria Rytų Lietuva, kokia ten situacija, ar labiausiai mažėja mokinių skaičius, ar kas, kodėl tikrai nuo 5 iki 10 %, kai per Lietuvą truputį daugiau. Tai pirmas klausimas.

Antras. Kaip jums atrodo, palyginus su mūsų kaimynėmis Latvija ir Estija, vis dėlto maždaug trečdaliu mokytojų atlyginimas Lietuvoje yra mažesnis, ką galvojate perspektyvoje, ar bent kiek priartėsime prie mūsų kaimynų, ar ne? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Labai ačiū už klausimus. Labai taiklus klausimas dėl savivaldybių – kodėl vienoms savivaldybėms daugiau, kitoms mažiau. Kaip jūs paminėjote, viena priežastis ir yra, kad yra savivaldybių, kur mokinių skaičius daugiau mažėja negu kitose savivaldybėse, tai natūralu, kad mokyklų finansavimas, lygiai taip pat ir mokytojams skiriamas darbo užmokesčio fondas su tuo yra susijęs, tai yra viena priežastis. O antra priežastis, kad yra mokyklų, kurios ir taip šitose savivaldybėse pavieniu atveju gaudavo gerokai didesnius atlyginimus negu kitur. Dabar turėti tokią nelygybę, kai vieniems mokytojams, atliekantiems tą patį darbą, yra mokama gerokai daugiau, nei mokama kitiems, tai pirmas etapas ir yra tas žingsnis – mažinti tą netolygumą. Nuo kito rugsėjo daug tolygiau – 9 %, kaip numatyta, jeigu Seimas pritars, didės visur.

Lyginant su kitomis šalimis, kaip jūs klausėte, dabar yra numatyta... iš 2016 metų 2017 metais buvo skirta 17 mln. Per šiuos dvejus metus yra numatyti 95 mln. Labai norisi tikėti, kad tai

yra tik pirmas, bet tikrai ne paskutinis žingsnis, siekiant didinti mokytojų atlyginimus, todėl kad viešajame sektoriuje dirbančių žmonių atlyginimai auga gerokai lėčiau nei privačiame. Siekiant pritraukti stiprius mokytojus, yra labai svarbi nuosekli politika didinant švietimo darbuotojų darbo užmokestį.

PIRMININKĖ. Klausia M. Adomėnas. Ruošiasi A. Baura.

M. ADOMĖNAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mes sulaukiame daug įvairių faktų, faktelių, kaltinimų. Bet vis dėlto aš norėčiau, kad jūs pažvelgtumėte į tokį tektoninį vaizdą. Jau tuoj bus dveji metai, kai šita Vyriausybė veikia. Švietimo sričiai premjeras iškėlė labai daug labai opių spęstinių uždavinių, tai yra drastiškai kritusi bendrojo ugdymo kokybė, tai yra katastrofiškai kritęs mokytojų prestižas, neracionalus mokyklų tinklas ir neoptimizuotas universitetų tinklas.

Dabar praėjo dveji metai ir ką mes turime? Iš tikrųjų kokybei kilti instrumentai dar tik yra kuriami, universitetų susijungė tik vienas. Apskritai visa etatinio apmokėjimo reforma, kaip ir krepselio atsisakymas, man atrodo, yra skirti išgelbėti neišlaikomam mokyklų tinklui provincijose, kur nesusirenka vaikų. Visa energija suėjo į etatinį apmokėjimą. Ką jis padarė? Mokytojo profesijos prestižą dar labiau nustumė, nes kokia žinia yra? Chaosas. Žinia yra chaosas, jeigu nori rinktis tą profesiją, neaišku, kokį atlyginimą gausi, jeigu norėsi daug dirbti, gali būti, kad tavo atlyginimas tik sumažės, jeigu turėsi daug vaikų.

Ministre, ar jūs nematote savo atsakomybės, kaip jūs tuos svarbiuosius uždavinius žadate per likusius dvejus trumpus metus išspręsti ir ar nereikėtų pagalvoti apie pamainą?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš pritarčiau jūsų iškeltai minčiai, kad ši Vyriausybė, šis Seimas ėmėsi esminių švietimo pertvarkų nuo bendrojo ugdymo iki aukštojo mokslo. Puičiai suprantate (remiantis ir kitų šalių patirtimi), kad tokių reformų ir juo labiau jų rezultatų matavimas ką tik priėmus sprendimus yra daugiau negu nekompetentinga taip daryti.

Jeigu kalbėtume apie bendrąjį ugdymą, tai vėlgi ką atvėrė ši reforma ir ką jinai sprendžia?

Pirmiausia tai yra darbo teisės klausimai. Labai keista ir taip tikrai neturėtų būti, kad mokytojai dirba be sutarčių, kad mokytojų darbo apmokėjimo sąlygos iki šiol nebuvo aiškios. Viena vertus, tai yra didžiulė žaizda. Norint ją gydyti, pirmiausia ją reikia atidengti. Kalbėti, kad dabar menkinamas mokytojų prestižas... Aš pati susitinku su šimtais mokytojų. Jie aiškina, kad jaučiasi dirbantys prestižinį darbą, ir gerbia savo profesiją. O eskalavimas ir melagingos informacijos skleidimas tikrai nepadeda sutelkti mokytojų bendruomenę ir, kaip jūs sakote, įtikinti jaunus žmones, kad verta rinktis šį darbą.

Taip, kaip buvo, sprendžiant problemas, jas įvardinant, būti nebegali. Matyt, visoje sistemoje (aš kalbu ne apie mokytojus, aš kalbu apie švietimo sistemą) yra žmonių ar organizacijų, kurios visomis išgalėmis priešinasi bet kokiems pokyčiams ir nori išlaikyti tvarką, buvusią anksčiau. Bet koks pokytis yra išėjimas iš komforto zonos. Labai svarbu, kad jis būtų gerai valdomas ir kad būtų nuosekliai vykdomas. Dveji metai, kurie dar numatyti šioje Vyriausybės programoje, ir yra tam, kad šie pokyčiai būtų aiškiai koordinuoti. Tada galėsime matuoti rezultatus.

PIRMININKĖ. Klausimus užbaigs A. Baura. Prašom.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiama ministre, mano klausimas nėra tiesiogiai susietas su etatiniu apmokėjimu, bet šalia to. Praeitais savaitės pirmadienį lankiausi savo apygardoje Panevėžio rajono savivaldybėje. Kalbant administracijai su Švietimo skyriaus vadovu ir darbuotojais, jie išreiškė nuogaštavimą, kad yra paskelbtas konkursas į švietimo įstaigos vadovo vietą. Į ją tikrai galėtų pretenduoti ilgametę patirtį turintis asmuo, kuris tą darbą dirba daugiau kaip 20 metų, ir dėl viintelės priežasties, tai yra dėl pakeisto Švietimo įstatymo, kad kompetencijos turėtų būti įvertintos pagal jūsų parengtą tvarką... Deja, tos tvarkos ir šiandien nėra. Susisiekiu su kolega E. Jovaiša, jis patikino, kad su jūsų viceministru kalbėjo ir greitai bus. Deja, dabar vėl pasiskambinus jie sakė, kad dar nesulaukė.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Taip, tikrai yra iššūkis. Yra priimti Švietimo įstatymo pakeitimai dėl vadovų kadencijų įvedimo, todėl peržiūrimos ir konkurso tvarkos. Ši tvarka, jos projektas, tikrai yra, ji dabar derinama su teisininkais. Tikrai yra galutinė jos priėmimo stadija.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Laikas, skirtas jums, Vyriausybės pusvalandžiui, baigėsi.
J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū.
PIRMININKĖ. Visų frakcijų atstovai paklausė.

15.43 val.

Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2183, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2184, Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2185, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2186, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2187, Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2188, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59, 59¹, 172 ir 173 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2189, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2190, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2192, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4, 29 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2193, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2194 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, imsime vakarinio posėdžio darbotvarkės 2 klausimo – projekto Nr. XIIIIP-2183. Tai yra kompleksinis projektas. Jį lydi net 11 įstatymų projektų. Pradėsime nuo projekto Nr. XIIIIP-2183 ir baigsime projektu Nr. XIIIIP-2194. Valstybės kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Į tribūną jį pateikti kviečiu I. Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šis įstatymo projektas yra teikiamas komiteto vardu, nors įtraukimą į darbotvarkę, kiek žinau, yra pasirašę nemažai Seimo narių. Pagrindinis įstatymo pakeitimo motyvas yra tas, kad mūsų galiojantis Valstybės kontrolės įstatymas iš esmės nuo 2002 metų nebuvo peržiūrėtas turinio prasme, nors per tą laiką įvyko labai daug pasikeitimų. Tame įstatyme taip pat yra ir tam tikrų relikvinių dalykų, pavyzdžiui, kontrolinės revizijos ir panašūs dalykai, kurie nebeatitinka Valstybės kontrolės institucijos misijos ir esmės. Tai yra mūsų aukščiausia audito institucija. Tą ir siūloma įstatyme pabrėžti, neatsisakant istorinio institucijos pavadinimo, kuris yra minimas mūsų Konstitucijoje, tačiau pagal šių dienų reikalavimus, pagal INTOSAI standartus atitinkamai apibrėžti šios institucijos vykdomas funkcijas ir priimamus sprendimus, ir teikiamas paslaugas viešajam sektoriui.

Iš esmės tikslai įstatymo projekto yra du. Pirmiausia – patikslinti nuostatas, kurios yra susijusios su valstybiniu auditu, ir taip pat palyginus naujai Valstybės kontrolei priskirtą biudžeto politikos kontrolės institucijos funkciją, kuri nėra iki šiol gana detalai apibrėžta, taip pat spręsti tam tikrus institucijos darbo organizavimo klausimus, tai yra atsakyti tų nuostatų, tų šiuo metu galiojančių nuostatų, kurios kelia klausimų dėl institucijos nepriklausomumo užtikrinimo, tai yra tų procedūrų, kurios padaro Valstybės kontrolę tam tikra prasme įkaitu institucijų, kurias pati Valstybės kontrolė ir prižiūri, pavyzdžiui, Valstybės tarnybos departamento ar Vyriausybės, ir numatyti tiesiog šios institucijos labai konkretų ir aiškų atskaitingumą Seimui, kam ji ir yra atskaitinga ir kam yra tokio pobūdžio institucijos atskaitingos kitose pasaulio šalyse.

Techninių pakeitimų turbūt aš neminėsiu, tačiau trumpai tikrai galiu pasakyti, kad apibrėžtos pagrindinės atliekamo audito rūšys, arba trys tipai: atitikties auditas (taip yra šiuo metu vadinamas buvęs teisėtumo auditas), veiklos auditas ir finansinis auditas. Įteisinama rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, kas *de facto* vyksta, tačiau nėra įstatyme kaip nors šiuo metu apibrėžta. Valstybės kontrolė kiekvienais metais du kartus prieš Seimo sesijas pateikia mums informaciją, kokios neįgyvendintos rekomendacijos yra aktualios ir kaip yra vertinama įgyvendinimo būklė, tačiau tai yra tokia susiklosčiusi praktika, labiau kylanti galbūt iš pačios institucijos valios. Turbūt būtų labai svarbu taip pat tą numatyti ir įstatyme.

Taip pat yra apibrėžiamas aiškus Valstybės kontrolės santykis su savivaldybių kontrolieriais, tai yra institucijomis, kurios savivaldybėse atlieka labai panašią funkciją. Yra numatytas tiesioginis vadovavimas būtent... ne vadovavimas, o metodinis vadovavimas galbūt šioms institucijoms, kartu numatyta ir tai, kad pačios institucijos tiesiogiai vadovautųsi tais audito standartais ir ta metodologine informacija, kuria vadovaujasi ir pati Valstybės kontrolė.

Kartu yra teikiama daug įstatymų projektų, kurie susiję su pagrindinio įstatymo nuostatomis. Labai prašyčiau Seimo pritarti, pradėti šitą įstatymų paketą svarstyti ir galbūt ateityje jam pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už įstatymo projekto pateikimą. Jūsų nori klausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolege, mane labiausiai domina socialinės garantijos, darbo. Mano pirmas klausimas. Kodėl kiekviena institucija nenori vadovautis bendrinėmis normomis, o turėti viską savo įstatyme ir ne iki galo apibrėžtą?

Antras trumpas klausimas. Ar normalu, kad tarnybos vadovas gaus beveik dvigubai didesnę atlyginimą už Seimo Pirmininką? Ar tai yra normalu normalioje valstybėje? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tikrai Valstybės kontrolės institucija yra ypatinga institucija. Tai, ko jūs klausėte, turbūt nėra Valstybės kontrolės problema, o yra požiūrio į Seimo narius ir jų darbo apmokėjimą problema. Galbūt reikėtų šią problemą spręsti?

Dabar dėl Valstybės kontrolės to atskiro reglamentavimo. Aš manau, kad Lietuvoje yra tikrai nedaug institucijų, kurios yra konkrečiai paminėtos Konstitucijoje, turi tikrai ypatingą statusą. Jeigu jau mes leidome savo schemą turėti savo įstatymuose kai kurioms teisėsaugos institucijoms, tai Lietuvos bankas visą laiką turėjo savo atskirą tvarką. Kadangi tos institucijos prigimtis panaši, tai, man atrodo, tikrai nėra pagrįsta Valstybės kontrolę laikyti *suvvalstybtarnybinta*, nes jai iš esmės, kaip pasakyti, jai įtakos turi tos institucijos, kurias ji pati turi prižiūrėti. Nepriklausomumo požiūriu, man atrodo, tai ydinga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, ačiū už pristatymą. Manau, kad čia mes daugelis iš principo pritariame ir nepriklausomumo, ir kitiems dalykams, bet dėl atlygio aš vis tiek noriu sugrįžti. Mes tikrai, man atrodo, padarėme klaidą su teisėsaugos institucijomis, kai išbraukėme, nustatėme ir palikome kitus, jūs buvote aktyvi kartu dirbant dėl medikų atlyginimų. Deja, ten lieka bendra tvarka, o čia mes išskiriame ir gerokai išskiriame tuos dalykus. Ar nemanote, kad bent jau atlyginimų dalį mes turėtume sudėti į valstybės ar biudžetinių įstaigų atlyginimų įstatymą ir ten tas gradacijas palikti. Ten tas gradacijas palikti. Iš tikrųjų jeigu galvojame, kad svarbu yra kontrolieriaus pozicija, viskas gerai, bet kad tikrai nebūtų kiekvieną kartą su atskiru įstatymu, kad mes taip, ai, nedidelė grupė, gal gerai, paliekame. Paskui gėda prieš žmones, kai atsistoji ir matai, kokie yra jų atlyginimai, nors pareigos, atsakomybė taip pat nemaža.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamasis Juozai. Aš manau, kad yra labai sudėtinga sudėti į vieną lentelę, tarkime, ligoninės slaugę ir centrinio banko valdybos pirmininką. Tiesiog mes nesurastume kokio nors labai tinkamo bendro vardiklio. Aš visiškai pritariu, kad turi būti labai aiškios schemos, ką ir etatinio darbo apmokėjimo patirtis parodė, kai nėra pagrindinių principų, kurie yra vienodi horizontaliai per visą, tarkim, švietimo sistemą, per visą sveikatos apsaugos sistemą, tai yra blogai ir jie turi būti, tačiau yra vis dėlto dalis institucijų, kurios yra ypatingos, kurios turi ypatingą santykį, tarkime, su išorės pasauliu. Tarkime, tas pats centrinis bankas, tiesiai šviesiai pasakysiu, dėl specialistų konkuruoja su finansų sektoriumi. Aukščiausia audito institucija lygiai taip pat konkuruoja turbūt su stambiausiomis audito kompanijomis. Mes vis dėlto turime atsižvelgti į šiuos dalykus, kad galėtume išlaikyti valstybės tarnyboje ar valstybės institucijose tokius žmones, kurių kvalifikacija ir kompetencija nekeltų mums jokių abejonių. Iš principo jums kaip ir pritardama nematau prieštaros su šiuo įstatymu.

PIRMININKĖ. Klausia R. Budbergytė. Nematau salėje. Tuomet – J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiama kolege, jūs numatote projekte kandidatui tokius reikalavimus, kad turėtų ne mažiau kaip penkerių metų vadovaujamojo darbo stažą, taip pat ne mažiau kaip dešimt metų apskaitos, teisės, ekonomikos, viešojo adminis-

travimo, vadybos ir (ar) finansų ar šių sričių pedagoginį darbo stažą. Ar ne per platus spektras? Iš kitos pusės, ar būtina tam valstybės kontrolieriui, aš turiu omenyje pirmą asmenį, būti iš tos srities, būtinai turėti stažą kaip specialistui? Juk iš esmės valstybės kontrolierius realiai dirba kaip vadybininkas, jis pats audito neatlieka, jis net audito nepasirašo. Pasirašo auditoriai. Iš kitos pusės, norint didinti jo nepriklausomumą, ar nereikėtų įdiegti tuos INTOSAI standartus ir padidinti, pavyzdžiui, jo tarnybos metus nuo penkerių iki devynerių, pavyzdžiui, tuomet galbūt viena kadencija. Pavyzdžiui, kaip Konstitucinio Teismo teisėjai. Bet tada jo nepriklausomumas būtų galbūt didesnis ir mes garantuotume, kad ten tikrai būtų žmogus, kuris nebijotų nieko ir galėtų pasakyti, kaip iš tikrųjų yra. Kitaip sakant, aš ieškau žmogaus, kuris pasakytų, kad karalius yra nuogas. Ar tokių žmonių galite ten surasti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Iš esmės valstybės kontrolieriaus turbūt didele dalimi tokia funkcija dažnai ir yra – pasakyti, kad karalius yra nuogas. Kartais galbūt pasakyti ir svarbius, gerus dalykus, kuriuos ne visi girdi. Aš manau, kad abi jūsų pastabos yra labai vertingos ir jas tikrai galima rimtai svarstyti.

Dėl išsilavinimo, sakykim, tų rūšių ar patirties rūšių. Tai dabar įstatyme, noriu paminėti, kad išvis nėra jokio reikalavimo, tikrai aukštasis universitetinis išsilavinimas, kas turbūt yra tikrai silpnoka valstybės kontrolieriui, bet ar yra prasmė konkrečiai specifikuoti konkrečių sričių patirtį, tai turbūt mes apie tai galėtume puikiai padiskutuoti, jeigu tikrai projektui būtų pritarta.

Dėl kadencijos trukmės ir atitinkamai skaičiaus turbūt irgi galime diskutuoti. Mano asmeninė nuomone, viena ilga kadencija leistų valstybės kontrolieriui turbūt būti drąsesniam ir mažiau rūpintis savo perskyrimu, tai reiškia, galbūt daugiau pranešti mokesčių mokėtojams, kuriems jų paslaugos yra visų pirma pačios svarbiausios.

PIRMININKĖ. Atsiprašome, netyčia išsitrynė. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiama kolege, aš iš savo asmeninės patirties vieną klausimą noriu užduoti. Kokios, jūsų nuomone, priemonės turėtų būti įgyvendinamos, kad į Valstybės kontrolės išvadas ir rekomendacijas būtų atsižvelgta, jų laikomasi? Mes pastaruosius porą trejetą metų matėme tikrai labai aukštos kokybės audita, visi tą pripažino, bet kad būtų padarytos išvados ir ištaisytos klaidos, negirdėti šito. Ar jūs nemanote netolimoje ateityje galbūt pateikti kokius nors siūlymus įtvirtinti Valstybės kontrolės statusą kaip imperatyvinę nuostatą? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Valstybės kontrolė ar aukščiausia audito institucija turbūt niekur pasaulyje nėra ta institucija, kuri duoda privalomus vykdyti nurodymus. Jos, kaip ir auditorių, užduotis yra duoti rekomendacijas. Bet iki šiol turbūt viena iš problemų buvo... Buvo keletas problemų. Pirmiausia, kad pati Valstybės kontrolė dažnai teikia daug skirtingo svorio rekomendacijų. Kai kurios tikrai yra nelabai svarbios, tikrai nėra labai būtina apie jas sukurti didelę rutiną. Manau, kad dabar jau yra taisomasi, einama link to, kad būtų tikrai tik esminės ir svarbiausios rekomendacijos institucijoms. Tada daug lengviau stebėti, daug lengviau vertinti. Nuo mūsų visų kolegų parlamente reiklumo priklauso, kaip reikliai parlamentas vertina tas ataskaitas, rekomendacijų įgyvendinimą ir *špilkuoja* institucijas, kurios yra už tai atsakingos.

Dar viena priemonė, kuri, mano nuomone, padėtų, jeigu Vyriausybėje būtų žmogus, kuris horizontaliai koordinuotų šitų rekomendacijų įgyvendinimą, nes dabar ministerijos yra linkusios prie savo stalčiukų, o kadangi daugelis problemų yra vis dėlto kompleksinės, tai to tokio suėmimo į vieną kumštį iš tikrųjų labai trūksta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų norinčių paklausti klausimus.

Motyvai už. Nori kalbėti N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kolegos, aš raginu pritarti po pateikimo ir vėliau, kaip pranešėja atsakinėdama į klausimus jums sakė, bus galima tuos dalykus sutvarkyti. Nėra tokie jau labai tragiški tie trūkumai, apie kuriuos kalbėjo gerbiamas A. Sysas. Suprantu norą suvienodinti algų sistemą, bet Seimas yra atsakingas, kad jam atskaitingų organizacijų darbuotojai, užsiimantys labai svarbiais patikrinimais, uždirba labai mažai. Tai aš siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Įstatymas... Dėkoju tiems, kas dirbo ir rašė. Bet matome, kas vyksta Lietuvoje su darbo apmokėjimu, ir ko nepaklausi, visi nepatenkinti, o mes čia taip

lengva ranka įteisiname visiškai naują darbo apmokėjimo sistemą. Maža to, kad jie išeina iš bendros sistemos. Jie naudoja vidutinį darbo užmokestį, nori naudoti, ne bazinį dydį, kuris išaldytas ir viešojo sektoriaus darbuotojams, tarnautojams. Didėja po vieną eurą per penkerius metus. Tai nenormalu.

Aš manau, vien toks pateikimas, su visa pagarba darbo grupei ir vadovei už pristatymą... Mes galvokime, ką darome. Mes gi priešiname toliau Lietuvos piliečius. Aš manau, kad dalis klauso šiandien. Nemanau, kad normalu šalyje, kuri yra parlamentinė respublika, kad parlamento pirmininkas turėtų gauti dvigubai mažesnę atlyginimą už valstybės kontrolierių. Mes darome parodiją iš valstybės, iš parlamento ir po to stebimės, kodėl parlamentas yra paskutinėje vietoje. Vyriausybė, partijos ir Seimas – pagal savo požiūrį. Matykime, kokius sprendimus mes norime priimti.

Labai norėčiau, kad visi gautų didesnius, ir kontrolieriai taip pat, bet tokie išskirtiniai darymai ir sugriauna tą visą sistemą. Po to mano kolegos priekaištuoja – taigi mes jau padarėme išimti žvalgams, atskirai padarėme prokurorams, dabar dar norėsime teisėjams kažką padaryti, o dabar valstybės kontrolieriams. Va, ir visas mūsų darbas sueina į tai, kad atskiros grupės išsiskiria ir socialinėmis garantijomis, ir darbo užmokesčiu, ir supriešinimas tik didėja. Todėl negaliu pritarti. (*Balsas salėje: „O kada žemdirbiams?“*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, prašom apsispręsti ir balsuoti dėl teikiamo Valstybės kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2183 ir lydimumų įstatymų projektų.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 70, prieš – 3, susilaikė 10. Taigi įstatymų projektams yra pritarta. Replika per šoninį mikrofoną – A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, aš tik norėjau atkreipti dėmesį dėl komitetų dėl šitų projektų. Kadangi viso šito projekto iniciatorius yra Audito komitetas ir pagrindinis komitetas irgi Audito komitetas, ar nereikėtų pakeisti į kitą komitetą?

PIRMININKĖ. Tuo aptarsime, negalima, kolegos, dėl komitetų. Taigi dėl pagrindinio įstatymo projekto, Valstybės kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, pagrindiniu yra skiriamas Audito komitetas, papildomu – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Toliau. Lydimieji, bus daug, aš esu surūšiuavusi. Per šoninį mikrofoną – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Labai ačiū, pirmininke. Kadangi čia yra ir socialinės garantijos, darbo santykiai, ir apmokėjimas, prašau skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą kaip papildomą.

PIRMININKĖ. Yra įrašyta, aš nespėjau paskelbti. (*Balsai salėje*) Yra įrašytas kaip papildomas, be Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Toliau. Gerbiamieji, kaip pagrindinis komitetas – Audito komitetas yra skiriamas dėl Administracinių nusižengimų projekto Nr. XIII-2185, Biudžeto sandaros įstatymo projekto Nr. XIII-2186, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo projekto Nr. XIII-2187. Audito komitetas pagrindinis. Ir dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projekto Nr. XIII-2190, Vietos savivaldos įstatymo projekto Nr. XIII-2192 ir Teisės gauti informaciją įstatymo projekto Nr. XIII-2194 kaip papildomas yra skiriamas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, taip pat dėl Vietos savivaldos įstatymo projekto Nr. XIII-2192 kaip papildomas yra skiriamas. Nepaskirtas papildomas dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projekto Nr. XIII-2190, taip pat dėl Gyventojų turto deklaravimo įstatymo projekto nenumatyta, bet dėl Biudžeto sandaros įstatymo projekto Nr. XIII-2186 yra skiriamas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

Toliau. Dar nepaskelbta yra dėl Administracinių bylų teisenos įstatymo projekto Nr. XIII-2184. Čia pagrindiniu komitetu yra skiriamas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomu – Audito komitetas, taip pat pagrindiniu komitetu yra skiriamas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o papildomu – Audito komitetas dėl projektų: Kriminalinės žvalgybos įstatymo projekto Nr. XIII-2188, Seimo statuto projekto Nr. XIII-2189, Administracinių nusižengimų projekto Nr. XIII-2185, ir viskas. Svarstymo data planuojama lapkričio 22 diena.

Taigi baigėme didelį kompleksinį klausimą. Nebaigėme? Kas dar jums? Per šoninį mikrofoną – A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Neatsižvelgėte į mano pastabą. Kadangi dėl pagrindinio įstatymo pagrindinis komitetas yra Audito komitetas, šio projekto autoriai yra visi Audito komiteto nariai. Aš siūlyčiau čia kaip pagrindinį komitetą skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą.

PIRMININKĖ. Jūs norite dėl pagrindinio bazinio komiteto?

A. PALIONIS (LSDDF). O dėl projekto Nr. XIIIIP-2186, Biudžeto sandaros įstatymas, ir dėl Gyventojų turto deklaravimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2187 kaip pagrindinį skirti Biudžeto ir finansų komitetą.

PIRMININKĖ. Kolegos, yra siūlymų. Ar pritariate, kad dėl Biudžeto sandaros įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2186 ir Gyventojų turto deklaravimo įstatymo projekto kaip pagrindinis būtų skiriamas Biudžeto ir finansų komitetas? Sutinkate? Pats Audito komitetas neprieštarauja? Neprieštarauja. Taigi sutariame, keičiame. Dėl projektų Nr. XIIIIP-2186 ir Nr. XIIIIP-2187 kaip pagrindinis komitetas bus ne Audito komitetas, o Biudžeto ir finansų komitetas.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Netrukus iš komitetų ateis projektai, kai Seimas vieną paskyrė kaip pagrindinį vienam, lydimajam paskyrė kitą komitetą. Vienas komitetas pritarė, o lydimajam pagrindinis nepritarė. Kai grįš į Seimą, aš nežinau, kaip mes išsisuksime iš tokios padėties. Dabar išsivaizduokime dėl šio projekto: dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto viskas gerai, ten yra jų, bet jeigu Biudžeto ir finansų komitetas nepritars, o Audito komitetas pagrindiniam pritaras, ką mes tada darysime Seime? Vis dėlto jau nuo senų laikų yra sutarta, jeigu eina blokas, tai turi būti vienas komitetas kaip pagrindinis, dėl papildomų nieko nesakau, kad neturėtume tokių paradoksalių situacijų, kai pagrindinis pritaras, o kitam projektui, lydimajam, pagrindinis nepritaras.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolega, aš manau, kad kaip pagrindinis lieka dėl Valstybės kontrolės įstatymo, kaip ir yra paskirta, čia yra jo sritis, taip numato Seimo statutas, ir jokių keitimų nedarysime.

16.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-13 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2664 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Klausimas 2-3. Prašo paimti rezervinius... Taigi Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja yra pasirengusi pateikti mums rezervinį 4 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-2664. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, kad suspėtų pasirengti rytojaus darbui ir mūsų Seimo nutarimas būtų priimtas, labai prašau leisti pakeisti komitetų narių skaičių. Kaimo reikalų komitete vietoj 9 – 8, o Teisės ir teisėtvarkos komitete vietoj 10 – 12. Kolegos, naujoji mūsų kolegė I. Haase ir kolega V. Rastenis papildytų Teisės ir teisėtvarkos komitetą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti porą Seimo narių. Pirmoji klausia A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiama Seimo vicepirmininke, yra natūralu, kad naujai atėjusi Seimo narė, kuri yra teisininkė, jungiasi prie Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Kokie yra argumentai, kad įkeliamas papildomas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys? Ar tai yra daroma dėl valdančiųjų ir opozicijos santykio, kad valdantiejiems sektųsi geriau priimti įstatymus komitete, nors, man atrodo, gana gerai sekasi ir dabar. Būtų įdomu išgirsti.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū už jūsų pastebėjimą, kad gerai sekasi ir dabar, iš tiesų Teisės ir teisėtvarkos komitetas atsakingai dirba, tikiuosi, dirbs toliau ir atėjus kolegei, tačiau yra frakcijos siūlymas, kad kolega V. Rastenis iš tikrųjų galėtų savo išmintį ir patirtį... kartu įgyti ir pats žinių, dirbti šiame komitete. Natūralu, visada yra siekiama, kad būtų valdančiųjų ir opozicijos proporcijų atitiktumu.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, skaniai nuskambėjo šitas jūsų pasakymas apie tai, kad būtų subalansuota, bet mes žinome, kad išbalansavimas yra gana didelis. Bet mano klausimas šiek tiek panašus į kolegės. Ar todėl, kad buvo sausringa vasara, lauko darbai baigėsi, jūs mažinate Kaimo reikalų komitetą taip drastiškai?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Tai nėra drastiškai, tai yra tik vieno Seimo nario pasikeitimas – iš devynių į aštuonis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų norinčių klausti klausimus. Ar galime po pateikimo bendru sutarimu? Opozicija pageidauja balsuoti. Prašau. Balsuojame dėl teikiamo Seimo nutarimo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 78, prieš – 1, susilaikė 8. Taigi po pateikimo yra pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas nenori. Priėmimo stadija... Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Priėmimo stadija. Motyvų išsakyti niekas nepageidauja, užteks tų, kuriuos išsakė pateikdama projektą Seimo pirmoji vicepirmininkė. Prašau balsuoti dėl teikiamo Seimo nutarimo projekto dėl komitetų narių skaičiaus pakeitimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 74, prieš – 1, susilaikė 8. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2664) priimtas. (*Gongas*)

Replika per šoninį mikrofoną – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tik atkreipsiu dėmesį, kad šiuo teikimu ir šiuo balsavimu Valstiečių ir žaliųjų sąjunga parodė, kad mažina dėmesį kaimui, nors ten turbūt didžiausi lūkesčiai, nes Kaimo reikalų komitetas tampa vienas iš mažiausių. Gerai, kad stiprina dėmesį teisei, nes čia problemų tikrai yra daug.

16.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2665(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Dėkojame už repliką. Prašome gerbiamą vicepirmininkę pristatyti rezervinį 5 klausimą. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-2665(2).

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Skaičių aptarėme, o dabar ganėtinais ženklėmis pakeitimais įvairiuose komitetuose, bet tai yra frakcijų pageidavimas. Šiuo atveju frakcija „Tvarka ir teisingumas“ siūlo Biudžeto ir finansų komitete vietoj K. Bartkevičiaus įrašyti V. Kamblevičių ir pakviesti jį aktyviai dirbti šiame komitete. Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija iš Europos reikalų komiteto siūlo išbraukti (jo toks pageidavimas) S. Jakeliūną. Iš Kaimo reikalų komiteto V. Kamblevičius išbraukiamas ir įrašomas R. Žemaitaitis, o kaip ir minėjau, V. Rastenis pereina į Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Sveikatos komitetas. K. Bartkevičius ateina dirbti į šį komitetą vietoj R. Žemaitaičio. Teisės ir teisėtvarkos komitetą jau aptarėme, į jį aktyviai įsitrauks dirbti I. Haase ir V. Rastenis. Siūlau pritarti tokiems pakeitimams, kurie yra sąlygoti frakcijų pasiūlymų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų niekas nenori paklausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti teikiamam komitetų sudėties pakeitimui? Dėkoju. Per svarstymą niekas nepageidaujate?.. Dėkoju. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju.

Priėmimo stadija. Motyvų taip pat nėra norinčių išsakyti. Prašau balsuoti. Dėl kiekvieno straipsnio dar reikės. Taigi dėl 1 straipsnio. Iš Seimo Biudžeto ir finansų komiteto išbraukiamas K. Bartkevičius, bet ateina V. Kamblevičius. Pritariame bendru sutarimu? Taip.

2 straipsnis – Europos reikalų. Išbraukiamas S. Jakeliūnas jo paties prašymu. Pritariame bendru sutarimu.

Toliau, 3 straipsniu keičiama Kaimo reikalų komiteto sudėtis ir skaičius. Ateina R. Žemaitaitis. Pritariame bendru sutarimu.

Sveikatos reikalų komitetas – 10 straipsnis. Išbraukiamas R. Žemaitaitis, ateina K. Bartkevičius.

12 straipsnis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas yra papildomas dviem nariais – I. Haase ir V. Rasteniu.

Motyvus už nori išsakyti S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš daugiau ne motyvus, bet pastabėlę. Mes prieš tai buvusi nutarimu du žmones jau komandiravome į Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Kodėl dabar antrame nutarime kartojama ta pati procedūra?

PIRMININKĖ. Ten buvo komitetų narių skaičius, o čia yra personalijos. Šitas klausimas turėjo būti tuomet, kai vyko pateikimas.

Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti dėl viso nutarimo projekto dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo, personalinės sudėties.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra ir susilaikė 7. Seimo nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

16.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavadootojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2666(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavadootojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2666.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Kaip žinote, mieli kolegos, kiekvienas Seimo narys, dirbdamas komitete, turi turėti jį pavadoojantįjį tame komitete. Aplinkos apsaugos komitetas: L. Balsys turės pavadoojantįjį A. Salamakiną vietoj A. Maldeikienės; Biudžeto ir finansų komitetas: V. Kamblevičius – A. Dumbrava, kuris anksčiau pavadojo K. Bartkevičių; Europos reikalų komitetas: L. Balsį pavadouos J. Olekas, R. Budbergytė – J. Sabatauskas, S. Jakeliūnas, kaip minėjome, išbraukiamas, A. Maldeikienę pavadouos M. Adomėnas, R. Morkūnaitė-Mikulėnienę pavadouos V. Kernagis, V. Poderį – V. Rinkevičius; Kaimo reikalų komitetas: R. Žemaitaitį pavadouos R. Andrikis.

Visi kiti pakeitimai dėl išbraukimų. Kultūros komitete V. Kernagį pavadouos V. Juozapaitis, R. Popovienė – D. Šakalienė, O. Valiukevičiūtė – A. Dumbrava; Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas: J. Oleką – L. Balsys; Socialinių reikalų ir darbo komitete M. Navickienę pavadouos I. Haase; Sveikatos reikalų komitete K. Bartkevičių pavadouos A. Dumbrava; Švietimo ir mokslo komitete V. Juozapaitį – V. Kernagis; Teisės ir teisėtvarkos komitete I. Haase – K. Masiulis, V. Rastenį – G. Kinduryš; Užsienio reikalų komitete M. Adomėną – A. Maldeikienė, E. Zingerį – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė; Žmogaus teisių komitete J. Džiugelį – A. Maldeikienė ir G. Vasiliauską – A. Papirtienė. Prašome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama vicepirmininke. Klausti nėra norinčių. Ar galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Dėkoju.

Svarstyimo stadijoje norinčių kalbėti nematau. Motyvų išsakyti taip pat niekas nepageidauja.

Priėmimo stadija. Prašau balsuoti pastraipsniui. 1 straipsnis? Galime pritarti bendru sutarimu. 2 straipsnis? Pritariate. 3 straipsnis? Pritariate. 4 straipsnis? Pritariame. 5 straipsnis? Pritariame. 6 straipsnis? Pritariame. 7 straipsnis? Pritariame. 8 straipsnis? Pritariame. Ir 9 straipsnis? Pritariame. 10 straipsnis? Taip pat pritariame. 11 straipsnis? Taip pat pritariame. Ir paskutinis 12 straipsnis dėl Žmogaus teisių komiteto narių pavadootojų? Taip pat pritariame bendru sutarimu.

Prašau balsuoti dėl teikiamo Seimo nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2666(2) dėl Seimo komitetų narių pavadootojų patvirtinimo yra priimtas. (*Gongas*)

16.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 20 d. nutarimo Nr. XIII-483 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2662 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2662. Prašau, gerbiama vicepirmininke.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, kolegos, kad dar leidžiate skirti dėmesio komisijoms ir komitetams. Tai paskutinis dėl Neįgaliųjų komisijos. Išreiškė norą joje dirbti N. Puteikis. Prašome padidinti nuo 12 iki 13 narių skaičių ir įrašyti N. Puteikį į šios komisijos sudėtį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausiti nėra norinčių. Po pateikimo bendru sutarimu pritariame. Dėkoju.

Svarstymo stadija. Taip pat niekas nekalba. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Pritariame.

Priėmimas. Projektas dviejų straipsnių. 1 straipsniui, kad Neįgaliųjų teisių komisiją sudarytume iš 13 narių, pritariame bendru sutarimu. Ir 2 straipsnis – keičiama sudėtis, įrašomas N. Puteikis. Pritariame.

Prašau balsuoti dėl viso Seimo nutarimo „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: už – 78, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2662) priimtas. (*Gongas*)

16.23 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos nario priesaika

Gerbiami kolegos, mes planavome, kad 16 val. 30 min. turėtų prisiekti Vyriausiosios rinkimų komisijos nariu slaptu balsavimu patvirtintas T. Rutkūnas. Kviečiame Seimo Pirmininką.

Paskelbsiu visą procedūrą. Įstatymas numato, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai prisiekia Seime. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo. Priesaikos tekstas negali būti keičiamas. Priesaika galioja visą paskyrimo į Vyriausiąją rinkimų komisiją laikotarpį. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ir jos narių priesaikų tekstai saugomi Seime.

Kviečiu Seimo Pirmininką ir T. Rutkūną prisaikdinimo procedūrai. Gerbiami kolegos, prašome atsistoti ir priimti priesaiką.

T. RUTKŪNAS. Aš, Tauras Rutkūnas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir susilaikyti nuo poelgių, pažeidžiančių įstatymus ir žmogaus teises. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname naująjį Vyriausiosios rinkimų komisijos narį, linkime visada laikytis duotos priesaikos. Sėkmės jums darbuose.

Išėjo konfūzas, pamiršome komisijos nariui įteikti gėles, bet komisijos narys dar yra, ar už durų, ar dar salėje. (*Plojimai*) Atsiprašome. Sėkmės jums.

16.26 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16, 19, 27, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1377 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2610 (pateikimas)

Tęsiame darbus pagal mūsų tolesnę patvirtintą darbotvarkę. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2610. Pateikimo stadija. Į tribūną kviečiu G. Burokiene. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Įstatymo projektas parengtas pastebėjus, kad priimtame įstatyme, kuris įsigalioja 2019 m. sausio 1 d., nenustatytos įstatymo įgyvendinimo nuostatos, tai yra neapartas pareigas einančių seniūnų kadencijos pradžios klausimas įvedus kadencijas, todėl teikiame šias pataisas. Numatoma, kad nuo sausio 1 dienos yra sudaromos prielaidos įvesti tarnautojų kadencijas, ir aptartos tik tos situacijos, kai yra neterminuotai paskirtas įstai-

gos vadovas. O po įstatymo įsigaliojimo, kai pareigūnui yra nustatomos kadencijos, nebuvo aptarta, todėl šiuo įstatymu sprendžiama, kad tų seniūnų, kurie paskirti neribotam laikui, kadencija prasideda 2019 m. sausio 1 d. Kadencija trunka penkerius metus ir kadencijų skaičius neribojamas. Bet noriu pabrėžti, kad tai yra seniūnas, biudžetinės įstaigos vadovas. Nebiudžetinės įstaigos, padalinio vadovui tai negalioja.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių klausti nėra. (*Balsas salėje*) Prašom bandyti, įjungta, galima užsirašyti kalbėti. Prašom, Algirdai Sysai, klausti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, kadangi rengėte įstatymo pataisą, kiek seniūnų tai paliestų?

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Labai mažai, iš esmės vienetai. Taip.

PIRMININKĖ. Kolegos, atsakymas yra pateiktas. Dėkoju, gerbiama komiteto pirmininke. Norinčių išsakyti motyvus taip pat nėra pageidaujančių. Prašau balsuoti po pateikimo.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 60, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2610 priartta po pateikimo. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomo nėra. Siūloma svarstymo data – lapkričio 13 diena.

16.30 val.

Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1699 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1699. Kviečiu komiteto pirmininkę A. Širinskienę jį pateikti. Prašom, Agne, į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Mielieji kolegos, norėčiau pristatyti Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šis projektas yra reakcija į Generalinės prokuratūros pastabas ir iš tikrųjų didžiąja dalimi yra kurtas jos iniciatyva. Kaip žinote, Baudžiamojo kodekso 68 straipsnis reguliuoja baudžiamojo poveikio priemones, vieną iš priemonių – tai draudimą naudotis specialiąja teise. Ta specialioji teisė gali būti draudimas vairuoti autotransporto priemonę, gali būti draudimas laikyti, nešioti ginklą, draudimas naudotis teise medžioti, žvejoti ar panašiai. Teismas gali uždrausti naudotis tokiam asmeniui, kuris padarė pažeidimą, naudodamasis šia teise, specialiosiomis teisėmis, tais atvejais, kai naudodamasis šiomis teisėmis asmuo padarė nusikalstamą veiką.

Teisinė realybė yra tokia, kad Aukščiausiasis Teismas savo praktikoje yra išaiškinęs, kad Baudžiamojo kodekso 68 straipsnis yra taikomas visais atvejais, kai padaromas nusikaltimas pagal Baudžiamojo kodekso 281 straipsnį – tai baudžiamoji atsakomybė už vairuojant kelių transporto priemonę padarytą kelių eismo saugumo ir transporto priemonės eksploatacijos taisyklių pažeidimą, kada yra sunkiai sutrikdoma kito žmogaus sveikata.

Tai yra baudžiamojo poveikio priemonė, tačiau realybė yra tokia, kad Administracinių nusižengimų kodekse taip pat yra ribojimas naudotis specialiosiomis teisėmis. Pavyzdžiui, Administracinių nusižengimų kodekso 420 straipsnis už chuliganišką vairavimą esant neblaiviam numato teisės ribojimą nuo trejų iki penkerių metų, 422 straipsnis už vairavimą apsvaigus nuo narkotikų numato teisės ribojimą nuo vieno iki ketverių metų ir 423 straipsnis numato ribojimą nuo trejų iki penkerių metų, kada vairuojama esant neblaiviam. Tuo tarpu Baudžiamajame kodekse tas ribojimas siekia tik trejus metus.

Taigi susiklostė tokia situacija, kad už administracinius nusižengimus *de facto* yra baudžiama griežtesne poveikio priemone negu už veikas, kai yra pripažįstamas nusikaltimas ir taikomas Baudžiamasis kodeksas. Dėl šitos priežasties, diskutuojant su Generaline prokuratūra, ir buvo apsispręsta pakelti tą Baudžiamojo kodekso kartelę nuo trejų iki penkerių metų, kada žmogui, kuris padaro nusikalstamą veiką, ir yra ribojama jo teisė naudotis transporto priemonėmis, nešioti ginklą. Tiesiog tas ribojimo laikotarpis būtų išplėstas, taip aiškiai parodant, kad vis dėlto baudžiamojo poveikio priemonės, Baudžiamajame kodekse taikomi ribojimai tikrai yra griežtesni, negu esantys Administracinių nusižengimų kodekse.

Ačiū jums už dėmesį ir lauksiu klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Gerbiamoji pranešėja, aiškinamajame rašte jūs akcentuojate tik vairuotojo teisių kaip specialiosios teisės atėmimą. Bet yra koreguojama visa Baudžiamojo ko-

dekso dalis, vadinasi, tai būtų taikoma ir toms veikoms, kurios yra susijusios su ginklo nešiojimu, teise medžioti, teise žvejoti ir taip toliau. Ar jums tikrai atrodo, kad jūsų siūlomas reguliavimas yra proporcingas ir visoms kitoms šitoms veikoms? Dėkoju.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, atrodo, kad yra proporcingas. Akcentuojame tik veiką, susijusią su vairavimu dėl to, kad praktikoje – tiek prokuratūros, tiek vėliau ir teismų, yra dažniausiai pasitaikančios veikos. Tos veikos, kai nešiojant ginklą nepadaromas nusižengimas, kai naudojantis teise žvejoti ir taip toliau padaromas nusižengimas, yra labai retos, todėl pavyzdžiai ir buvo pateikti iš plačios praktikos. Tačiau žiūrint į teisės istoriją ir teisės istorijos nuostatas, Administracinių nusižengimų kodekse esantys ribojimai tikrai negali būti griežtesni, negu baudžiamojoje teisėje taikomi ribojimai. Teisinės logikos, teisės teorijos prasme tai yra tikrai neįmanomas dalykas, kuris, deja, egzistuoja.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkei. Jūs atsakėte į visų norinčių paklausti klausimus. Motyvų išsakyti niekas nepageidauja. Ar galime bendru sutarimu pritarti teikiamam įstatymo projektui? Balsuoti norite. Prašom. Balsuojame.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 54, prieš nėra, susilaikė 12. Taigi po pateikimo projektui Nr. XIII-1699 pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data – lapkričio 20 diena.

16.37 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-738 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2603 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2603. Pranešėja A. Kubilienė. Komiteto pirmininke, prašau pateikti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šitą įstatymo projektą teikiu kartu su viso komiteto nariais. Šio projekto tikslas yra suderinti dar neįsigaliojusio Farmacijos įstatymo Nr. XIII-738 nuostatas su projekto Nr. XIII-2453 nuostatomis. Pažymėtina, kad šitas įstatymas iš esmės yra juridinės technikos dalykas, kaip jau ir minėjau, – suderinti šių dviejų įstatymų nuostatas. 2018 m. rugsėjo 11 d. Seimo plenariniame posėdyje po pateikimo buvo pritarta pradėti svarstyti Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo Nr. X-709 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 65¹ straipsniu įstatymo projektą. Šis projektas kartu su lydimaisiais projektais buvo apsvarstytas Sveikatos reikalų komitete ir jiems buvo pritarta. Šių įstatymų projektų svarstymas Seimo plenariniame posėdyje numatytas šių metų spalio 11 dieną. Taigi, kolegos, siūlau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų niekas nenori klausti. Ar bus norinčių išsakyti motyvus dėl teikiamo įstatymo projekto? Taip pat nėra. Prašau balsuoti dėl projekto Nr. XIII-2603 po pateikimo.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 58, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi po pateikimo Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui yra pritarta.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Svarstymo data – spalio 16 diena.

16.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos įsteigimo ir jos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-786(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos įsteigimo ir jos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-786(2). Kviečiu pranešėją R. J. Dagį. Prašom pateikti.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šis nutarimo projektas yra susijęs su mūsų priimtu Šeimos stiprinimo įstatymu, kuriame yra numatyta, kad mes turime suformuoti atitinkamą tarybą prie Seimo, kuri būtų kaip patariamasis organas, analizuojantis esamą mūsų padėtį šeimos politikoje. Tai būtų visuomeninis darinys, atstovaujantis įvairioms skėtinėms organizacijoms, laikas nuo laiko pateikiantis savo nuomonę, kurią kartu galėtume paskui ir paanalizuoti, išiklausyti į įvairių organizacijų nuomones ir pasiūlymus. Šios politikos srityje tikrai koordinavimo trūksta, nes, kad ir kaip būtų keista, šeimos srityje mes turime tikrai vieną žmogų, dirbantį vienoje ministerijoje. Deja, daugiau neturime. Bent jau gal kaip kitus visuomenininkus mes galėsime pasitelkti daugiau žmonių ir taip atsiras reguliaresnė ir nuoseklesnė peržiūra visų mūsų priimamų aktų.

Turime Teisės departamento išvadas, kurios yra parašytos vėlesniam projektui. Šis yra dabar šiek tiek pasikeitęs, nes mes jau priėmėme įstatymą, bet tas pastabas mes suderinsime komitete svarstymo metu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas, bet nematau salėje. Tuomet D. Šakalienė. Prašom. Taip pat nėra. Virginija Čmilyte-Nielsen, neklausite? Atsiprašau, Viktorija.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, gerai pamenu praėjusių metų diskusiją dėl Šeimos stiprinimo įstatymo, kai jūs tvirtinote, kad priimamas įstatymas nereikalaus lėšų iš valstybės biudžeto. Todėl šiandien su šokia tokia nuostaba skaitau, kad naujų institucijų steigimas visgi pareikalaus papildomo finansavimo. Bet tai yra tik viena detalė.

Kitas, mano manymu, svarbus klausimas man kyla skaitant Nacionalinės šeimos tarybos funkcijų sąrašą, į kurį tarp kitų dalykų įeina ir, pavyzdžiui, punktas apie tai, kad ši institucija Seimo prašymu arba savo iniciatyva vertina numatomo teisinio reguliavimo poveikį šeimai arba atlieka teisės aktuose nustatytą teisinio reguliavimo stebėseną.

Ta proga noriu jūsų paklausti, kuo remiantis bus atliekami siūlomo įstatymo poveikio šeimai vertinimai? Pavyzdžiui, jei būtų užregistruotas siūlymas sukurti finansines paskatas jauniems tėčiams prisiimti dalį vaiko priežiūros atostogų, o mamoms anksčiau grįžti į darbą, toks siūlymas galėtų būti vertinamas kaip pozityvus, jaunų šeimų situaciją gerinantis siūlymas arba kaip grėsmė tradiciniam lyčių paskirstymui šeimose. Tiesą pasakius, neįsivaizduoju, kaip panašius siūlymus vertintų nauja institucija?

Noriu jūsų paklausti, ar Nacionalinė šeimos taryba prie Seimo netaps tiesiog dar vienu biurokratišku įrankiu kritikuoti ar net blokuoti siūlymus, kurie neįsipaišo į jūsų ir jūsų bendraminčių numatytus rėmus?

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Atsakydamas į pirmą klausimą galiu pasakyti tiek, kad kaip tik šiame projekte ir numatytas tas mechanizmas, kuris yra visuomeninis mechanizmas. Kaip komitetas... kadangi tai yra organizacija, kuri bendradarbiauja su Socialinių reikalų ir darbo komitetu, tai naudojami mūsų galimybės, komiteto išteklius. Kaip tik Teisės departamentas siūlo pagalbą apie tam tikrą finansavimo būdą, bet aš nemanau, kad mes turėtume kurti kokią nors papildomą struktūrą. Tiesiog komiteto išteklių tam tikrai užtektų.

Kalbant apie kitą dalyką, apie ideologinį spaudimą, mes galime ir kitokius pavyzdžius sakyti, kai mėginama primesti kitiems savo nuomonę. Tų primetamų nuomonių yra įvairių. Šeimos stiprinimo įstatyme yra labai aiškiai numatyti prioritetai, kurioje srityje mes dirbsime, turėtume kartu dirbti. Prioritetai labai aiškiai pasakyti ir taip pat turės būti suderinti su kitais įstatymais. Bet turbūt čia dalyvaujančiųjų nuomonės bus įvairios. Aš neįsivaizduoju, kad būtų labai... visos visais būdais sutaptų. Tos diskusijos kaip tik ir reikalingos, kad atsirastų. Tai yra visuomeninis darinys. Jeigu Seimas norės, kreipsis dėl vienokios ar kitokios nuomonės. Tokia teisė yra, bet tai nebūtinai pareiga. Turbūt tų konsultavimų mes turime keletą mechanizmų. Vienas iš jų šalia samdytų teisininkų arba samdytų ekspertų, kuriuos mes turime, būtų ir visuomeninio (...) tokio darinio konsultacija, kuria naudojasi ir Vyriausybė, ir savivaldybė, ir kiti. Mes turime Sveikatos tarybą, tų pavyzdžių turime, priklauso nuo to, ko mums reikia. Tikrai turbūt smulkmeniškais klausimais Seimas nesikreips į tarybą prašydamas nuomonės, nes tai yra gana sudėtingas procesas. Turbūt daugiau bendros tendencijos klausimams jinai skirta, o ne kokiems nors atskiriems projektams svarstyti. Čia yra Seimo kompetencija.

PIRMININKĖ. Klausia A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Gerbiamasis kolega, man, kaip ir kolegei Viktorijai, kelia nerimą funkcijos, kurias jūs priskiriate Nacionalinei šeimos tarybai, taip pat ir tai, kad kuriama nauja biurokratinė struktūra įgyvendinti tam tikroms ideologinėms nuostatomis. Būkime atviri, juk būtent taip ir yra. Tačiau aš noriu paklausti apie tarybos formavimą. Ar aš teisingai suprantu, jog formuos šią tarybą Socialinių reikalų ir darbo komitetas? Kitaip tariant, politikai dalyvaus kuriant patariamąją funkciją, patariamąją organizaciją. Jie galės parinkti, kas yra priimtinas patarėjas šioje srityje, o kas nekompetentingas šeimos klausimais. Ar jums neatrodo, kad iš karto kurti struktūrą, kuri yra labai aiškiai politizuota, yra klaida? Ir ar jums neatrodo, kad tokia kuriama Šeimos taryba neatstovaus visoms Lietuvos šeimoms, o tik toms, kurias įsivaizduoja ar norėtų matyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto nariai, pavyzdžiui, jūs?

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Aš esu visiškai tikras, kad jūs, kalbėdama apie biurokratinę struktūrą, sakote netiesą, kaip ir ne vieną kartą tą kartojate, nes biurokratinės struktūros čia niekas nekuria, nes tiesiog nėra net ir požiūrio dėl biurokratinės struktūros. Pradėkime nuo to. Jūsų požiūrį kaip tik tas ir atspindi.

Dabar jūs kalbate dėl Šeimos tarybos formavimo principų. Visas patariamąsias institucijas, taip pat ir Sveikatos tarybą, ir kitas tarybas, kurias mes turime šalia, formuoja Seimas pagal numatytą tvarką, skaitykite nuostatus. Kas ten gali atstovauti, tos organizacijos teiks savo pasiūlymus ir, aišku, mes nuspręsimė, kokia ta taryba bus. Mano nusiteikimas yra, kad jina būtų kuo platesnė, atstovautų kuo įvairesnėms nuomonėms, nes šeimos stiprinimo klausimu jina reikalinga. Nežinau Konstitucijoje kitokio šeimos apibrėžimo, negu čia yra vartojamas, tai yra konstitucinis mūsų apibrėžimas.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamasis pranešėju, man atrodo, nepykite dėl to, ko jūsų klausia, nes teisės akte, kuris pateiktas, pavyzdžiui, 27 punktą, – tarybos sekretoriatų darbuotojų, ne vieno, ne komiteto darbuotojo, bet tarybos sekretoriato darbuotojų darbas apmokamas iš valstybės biudžeto tarybai skirtų lėšų. Tai čia labai aiškiai parašyta, kad tokie dalykai yra, ir, matyt, mes turime su tuo sutikti. Sveikatos reikalų taryba taip pat turi savo sekretoriatą ir apmokama. Žmonės dirba darbą. Jeigu pažiūrėtumėte, kokios funkcijos, čia jų nėra tiek mažai, kad žmonės atskiru, laisvu laiku nuo kito darbo tuos darbus padarytų.

Mano klausimas yra iš esmės. Šeima turbūt labai svarbu, turbūt visi Lietuvos žmonės norėtų būti šeimoje, bet tai viena iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto veiklos sričių. Sveikatos taryba apima visą tą sektorių. Ar jūs galvojate, kad mes ir toliau turėtume eiti tokiu keliu – kurdami tokias patariamąsias tarybas ir išklaUSDami jų ekspertizes, nes vėlgi paklausiu apie pinigus kaip sūduvis, kad ne tik sekretoriato darbuotojai, bet dar ir ekspertai taryboje taip pat turėtų būti apmokami iš valstybės biudžeto? Ačiū už atsakymą.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimus. Kalbant dėl 27 punkto, jeigu jums kyla abejonių, bus galima tuos dalykus patikslinti, bet jo prasmė yra ta, kad iš tikrųjų sekretoriato darbuotojai yra priskirti iš mūsų dabar dirbančių žmonių, kurie aptarnauja mūsų komitetą ir visa kita, tai yra apmokami darbuotojai. Jeigu tai kelia abejonių, bus galima tikslinti, kad nekiltų kokių nors papildomų klausimų.

Gal antrą klausimą galite patikslinti? (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Labai ačiū. Iš principo, jeigu jūs prisimenate Šeimos stiprinimo įstatymą, jame numatytas trijų lygių bendradarbiavimas. Seimas formuoja savo tam tikrą organą, kuris yra prie mūsų, tai daugiau skėtinė organizacija, Vyriausybė turi savo, ji pagal savo kompetencijos ribas tai daro, kiekviena savivaldybė, kurioje yra skirtingų partijų margumynas, įvairiausių ideologijų, supratimų ir visa kita, formuoja savo tarybas. Visa visuma, bendradarbiavimas, manau, kaip tik užtikrins bendrą dialogo suradimą. Čia nėra viena institucija, kuri dirba. Taip sukonstruotas Šeimos stiprinimo įstatymas, kad mes turime tris lygius ir jie tarpusavyje sąveikauja.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius. Prašom.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, jau daug metų mes kalbame apie šeimos problemas, tačiau jos, kaip matote, visiškai neišsprendžiamos. Jūs vis bandote įvai-

riausias komisijas kurti, tarybas. Čia panašiai kaip anekdote – devynios auklės, o vaikas be nosies. Aš noriu jūsų kaip kolegos nuoširdžiai paklausti, ar jūs tikite šios tarybos sukūrimo efektyvumu?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Visų pirma pradėsiu nuo to, kad ne mes, o Seimas priimdamas įstatymą nusprendė, kad reikia kurti. Mes visi nusprendėme ir, kiek pamenu, čia beveik visi ir jūs balsavote, kad tai reikia daryti. Tai mūsų bendras kūrinys. Šiuo metu projekto autoriai, aš ir R. Šalaševičiūtė, tiesiog pateikėme jūsų sprendimo realizavimo būdą. Dėl jo galima vienaip ar kitaip kalbėti, bet aš manau, kad iš tikrųjų tas darbas tik pradėdamas. Mes priėmėme Šeimos stiprinimo įstatymą. Juo remiantis reikėtų peržiūrėti, pradėti žiūrėti ir mūsų visus kitus įstatymus, tada atsirastų tam tikra visuma, nes šiuo metu, kaip minėjau, šeimos klausimams koordinuoti yra vienas žmogus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, ir viskas. Kaip galite tas mūsų pastangas įvertinti, kai iš esmės dirba vienas žmogus?

Mes kuriame struktūrą, nes tą daro beveik visos, ką ten beveik – visos mūsų kaimynės, kurios užsiima tais klausimais ir tam skiria labai daug dėmesio. Ir ne tik tokiu lygmeniu, kad apskritai stiprinsime šeimą. Galvoju, pavyks, pakviesiu kolegą iš Makedonijos buvusios vyriausybės, jis galės jums pristatyti, jeigu jums bus įdomu, savo planą, kuris yra mikrolygio. Kiekviename miestelyje ieškoma sėkmingų šeimų pavyzdžių, kuriuos būtų galima parodyti, daugiavaikių, ir visa kita, su tam tikrais pagalbos mechanizmais, kad ten galėtų įsikurti, gauti paskolų ir panašiai. Labai smulkiai, konkrečiai. Tai yra planas, koks ir turėtų čia gimti, o ne vien bendros frazės. Jūs esate teisus, bendromis frazėmis mes nieko nepadarysime, reikia labai stropiai viską sudėlioti ir konkretizuoti.

Aš tikiuosi, kad kaip tik iš tų visuomeninių organizacijų (vargu ar jos pakeis mūsų politines nuostatas) gali ateiti tos smulkmenos, iš kurių susideda bendras vaizdas, ką iš tikrųjų reikia daryti. Mums bus lengviau apsispręsti dėl prioritetų, nes pinigų visiems neužteks, reikės išryškinti tas pačias sritis, kur tuos pinigus geriausiai investuoti ir ko labiausiai mūsų žmonėms reikia. Aš to tikiuosi iš tos tarybos, kad ji kaip tik visa tai mums parodys, tas siaurąsias vietas, į kurias turėtume kreipti daugiausia dėmesio.

PIRMININKĖ. Klausimus užbaigia A. Navickas. Prašom.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, visiškai suprantu jūsų nepasitenkinimą, kai mes kalbame, kad kuriama dar viena biurokratinė struktūra. Iš tiesų ši taryba gali būti ir labai svarbus įrankis, gali būti ir mažiau svarbus, tai, aišku, priklausys nuo mūsų. Bet aš irgi norėjau paklausti dėl vieno dalyko, kas man sukėlė nerimą, šiek tiek tokio šeimos užsklendimo tik socialinėje srityje. Manau, kad ji būtų labai autoritetinga, aš čia turiu vieną labai konkretų pasiūlymą, pavyzdžiui, man kur kas labiau patiktų, kad ekspertus teiktų skirtingi komitetai, tarkime, ir Žmogaus teisių komitetas, ir Socialinių reikalų ir darbo, ir Švietimo ir mokslo, ir dar kokie kiti. Man atrodo, čia svarbiausia, kad ta taryba būtų sutarimo ir įvairiapusio žiūrėjimo objektas, kad nesaikytumėte, kad čia jūsų įrankis, ir tiek.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Jeigu tokia bus Seimo valia, tai aš tikrai nematau čia ko prieštarauti, nes kol kas tai būdavo tiesiog pagal Statutą mūsų komiteto prerogatyva ir mūsų pakomitečio prerogatyva. Jeigu Seimo nariai manytų, kad mes turime praplėsti ir kitų komitetų ekspertų dalyvavimą, tai tikrai nuo to tik kokybė išaugtų. Šeimos politika tikrai nėra lokalizuota tik socialinėje dalyje, tai ir švietimas, ir sveikata – tai visos sritys iš esmės. Ji apima visas sritis, todėl toks siūlymas tikrai būtų racionalus. Mes svarstymo metu galime į tuos dalykus pasižiūrėti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų, norinčių paklausti, klausimus. Motyvai po pateikimo. Už nori kalbėti P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Teko girdėti Seimo narių nerimą, nes bijoma, kad būtent ši taryba netaptų ideologiniu įrankiu formuojant vienokią ar kitokią nuostatą, kas yra šeima. Bet, gerbiamieji Seimo nariai, sutikime su Konstitucijos nuostata, kad „Šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas“. Tai yra svarbu? Svarbu.

Dabar pažiūrėkime, kaip mes žiūrime į šį pagrindą. Dabar mes nuleidome į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos lygmenį. Priminsiu jums, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje veikia Šeimos taryba, šeimos tarybos veikia ir savivaldos lygmeniu. Jūs man pasakykite nors vieną pavyzdį iš tų tarybų, kiek jos yra ideologizuotos ir politizuotos. Faktas, mes turime kilstelti

tai iki Seimo lygmens, kad tai taptų tikrai koordinuojančia institucija, o ta diskusija, kuri vyks tarp mūsų, kas yra ta šeima, turi būti pakelta aukščiau to vykdomojo žinybinio lygmens. Tas formatas mums leis vis dėlto apsibrėžti patiems, kas yra ta šeima. Aš kviečiu pritarti tam siūlymui. Be abejo, mes, Seimo nariai, galėsime teikti savo siūlymus, tobulinti šį teisės akto projektą, bet noriu parašinti Seimo narius žengti tą žingsnį.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Būtent todėl, kad šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas, jos reikia sprasti į kuriam nors vienam ar keliems politikams suprantamus šeimos sampratos rėmus. Dėl to nereikia specialios Šeimos tarybos, kurioje Socialinių reikalų ir darbo komiteto nariai parinktu, kas jiems patartų šeimos klausimais. Iš tribūnos girdėjome Visuomenės sveikatos tarybos pavyzdį. Aš nežinau, ar tai iš tikrųjų yra geras pavyzdys, kurį būtų galima pateikti būtent šiam klausimui pagrįsti. Ne visi atrinkti žmonės yra objektyvūs, kai kurie yra parankūs politikams, yra pasitelkiami ir administraciniai resursai.

Dar daugiau, čia yra parašyta, kad, formuojant Nacionalinę šeimos tarybą, bus reikalingi darbuotojai, bus reikalingi administraciniai resursai. Tai yra juodu ant balto parašyta, todėl sakyti, kad čia nereikės jokių lėšų, nereikės jokių papildomų resursų, būtent yra melas ir demagogija. Tačiau visa tai yra detalės. Pats svarbiausias dalykas, kad politikai nori sukurti dar vieną struktūrą, kuri padėtų skleisti jų socialkonservatyvias idėjas šeimos atžvilgiu, kad taryba būtų įrankis skleisti siaurą vieną šeimos sampratą, neatsižvelgiant į įvairovę. Aš tam siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji, pozicijos, motyvai išsakyti. Prašau apsispręsti ir balsuoti dėl teikiamo Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos įsteigimo ir jos nuostatų patvirtinimo“ projekto po pateikimo.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 56, prieš – 3, susilaikė 11. Taigi po pateikimo projektui Nr. XIII-786(2) pritarta.

Siūdomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nenumatyta. Svarstymo data – lapkričio 22 diena.

17.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2550 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2550. Kviečiu R. Karbauskį pateikti šį projektą.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kultūros komitetas svarstė Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektą. Pritarta bendru sutarimu. Iš tikrųjų nuostatai buvo pakeisti 2016 metais, 2017 metais buvo priimta keletas Visuomenės informavimo įstatymo pataisų, kurios susijusios su komisija, jos funkcijomis, veiklos organizavimu, todėl reikėjo nuostatus papildyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausiti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia E. Gentvilas, bet posėdžių salėje nėra. Tuomet A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiamasis pranešėjau, iš jūsų pristatymo tarsi galima suprasti, kad tai yra toks lydimasis teisės aktas, lydintis Visuomenės informavimo įstatymą. Tačiau visada yra labai svarbu, kaip tokie įstatymai ir nutarimai veiks praktikoje. Taigi aš jums noriu pateikti praktinį pavyzdį. Ar tokie projektai kaip „Laisvės TV“ ar kiti internetiniai video dienoraščiai, kuriuos šiuo metu transliuoja jutubas, „Vimeo“ ir kitos platformos, yra nelicencijuojami? Ar aš teisingai suprantu, kad dabar LRTK turės juos reguliuoti, monitorinti ir stebėti jų turinį, o jeigu jie nepraneš apie transliacijas, jiems gresia administracinė atsakomybė ir kreipimasis į jutubą ir kitas platformas dėl transliacijos nutraukimo?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Jūs puikiai žinote, kad internetinės televizijos atsirado ne taip jau seniai. Iš tikrųjų tai yra sritis, kurios niekaip Lietuva nereguliuo. Tuos klausimus kelia Europos

Sajunga ir atitinkamai tai yra iššūkiai mūsų tarnyboms, šiuo atveju ir komisijai. Aš manau, jeigu ta reguliavimo tvarka, kuri dabar numatyta, pažeistų teisę į viešąją erdvę pateikiant šią informaciją, kuri neprieštarauja valstybės interesams ir taip toliau, tokiu atveju tai bus koreguojama. Čia daugiau šnekama apie tuos dalykus, kurie susiję su informacija, su filmais, kurių negalima rodyti, kuriems nėra suteiktos teisės. Turiu omeny, galbūt ne tiek orientuota į tuos pavyzdžius, kuriuos jūs paminėjote, tas televizijas, kurios kuria naują produkciją, kuri iš tikrųjų nepažeidžia mūsų visuomenės interesų, autorių teisių ir taip toliau. Tai yra nauja, mes diskutavome, tai yra iššūkis komisijai. Ir jeigu kils kokių nors problemų dėl reguliavimo, ką jūs ką tik minėjote, tai mes kartu su komisija reaguosime, kaip pakoreguoti jų nuostatas, kad iš tikrųjų atitiktų tuos naujus iššūkius.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, jūs pačioje pradžioje pristatymo pasakėte, kad komitete buvo svarstomas šitas projektas, bet čia jūs dabar jį tiktai pateikiate. Kaip jis galėjo būti svarstomas, jeigu dabar tik pateikimo stadija?

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Kultūros komitetas šitą klausimą svarstė. Aš perskaičiau išrašą iš mūsų posėdžio protokolo.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau vis dėlto gauti atsakymą į tai, ko klausė kolegė A. Armonaitė. Ar „Laisvės TV“, kuri parodė mitingą, nukreiptą prieš valstiečių ir žaliųjų... ir jūs ten dalyvavote, buvo, sakykim, paplota ar pašvilpta, tai šitos dabar naujos nuostatos uždaro jiems kelią ar neuždaro? Jūs neatsakėte į aiškų klausimą. Jūs rengėte tą įstatymo projektą, tai mes ir klausiamo tiesiai šviesiai. Atsakykite, mums lengviau bus balsuoti. Ačiū.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Tai tikrai jokių būdu nesukurs problemų „Laisvės TV“ ir nėra į tai orientuota. Yra, kaip minėjau, Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimai, pagal kuriuos koreguoti komisijos nuostatai. Tai nieko bendro neturi su kokiais nors Valstiečių ir žaliųjų sąjungos ar Socialdemokratų partijos interesais vienos ar kitos žiniasklaidos priemonės atžvilgiu, nes mes jokių interesų, kolega, turėti negalime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų Seimo narių, norinčių klausti, klausimus.

Motyvai po Seimo nutarimo pateikimo. Už nori kalbėti V. Rinkevičius. Prašom.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Mes kažkodėl dabar kalbame tik apie „Laisvės TV“, tačiau jeigu atsirastų „Nelaisvės“ televizija ar kitokia televizija, kuri būtų nukreipta prieš mūsų demokratiją, ar mes tada visi irgi taip pat kalbėtume? Kovotume už tai, kad jos nereikia jokių būdu reglamentuoti? Gerai, kad šiandien nėra kitos, nukreiptos prieš mūsų demokratiją, bet jų gali atsirasti, tų televizijų. Nuo to mes nesame apsaugoti.

Pažiūrėkime į kriptovaliutas. Turbūt visiems gerai žinoma, atsirado tokia nauja finansinė atsiskaitymo forma. Jau FNNT, Lietuvos bankas ir Finansų ministerija yra sunerimę, kad tai yra... nėra visiškai neregamentuojama sritis, per kurią plaukia didžiuliai pinigai, šimtai milijonų ar milijardai eurų ir tai kelia tam tikrų pavojų. Per tai gali būti finansuojamas terorizmas ir vaikščioti neskaidrūs, nešvarūs pinigai. Galbūt mes būkime šiek tiek pragmatiški ir užbėkime už akių tokiems dalykams, kurie gali būti labai neigiami mums, o nerodykime pavyzdžio to, ką jau turime. Aš tikrai pritariu, kad pavojaus jiems neiškils ir jie galės toliau sėkmingai rodyti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – E. Gentvilas. Nėra. Tuomet A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū. Būčiau jau tylėjęs, jeigu nebūtų kalbėta už. Gerbiamas kolega, aš tikrai neturiu tiek pinigų, kriptovaliutų neprisipirkau. Čia yra problema turbūt žmonių, jeigu mes kalbame apie kriptovaliutas, kurie neturėjo kur dėti pinigėlių, tada investavo į greitas kriptovaliutas ir gavo špygą didelę.

Mes šiandien kalbame apie demokratijos pagrindus. Ar maža buvo skandalo dėl pono S. Skvernelio ir ištrintų failų iš Vyriausybės posėdžio? Vakar buvo mitingas. Apie ką kalba? Perskaitykime Konstituciją, kas parašyta apie sąžinės laisvę ir apie žodžio laisvę. Tai yra vienas iš būdų. Mes labai normaliai ir klausėme: tai bus kaip nors kontroliuojama ar nebus? O mes čia pradėdame apie kažkokias grėsmes kalbėti. Grėsmių visada bus. Yra kiti įstatymai, kurie tą užkardo. Jau kyla vi-

suomenės nepasitikėjimas, nes tai, ką siūlo jūsų frakcijos žmonės, dažniausiai pasėja neveltį tarp žmonių ir vis daugiau žmonių išeina į gatves. Galbūt nedarykime klaidų ir geriau dar pasvarstykime, užuot balsavę vien dėl to, kad kažkas taip sumanė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti. Prašom balsuojant apsispręsti dėl teikiamo Seimo nutarimo projekto.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 52, prieš – 9, susilaikė 6. Taigi po pateikimo projektui Nr. XIIIIP-2550 yra pritarta. Kaip pagrindinis yra siūlomas Kultūros komitetas, papildomas nenumatomas. Svarstymo data – lapkričio 22 diena.

17.10 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2478 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (dėl Kliento dienos) Nr. XIIIIP-2478. Kviečiame į tribūną D. Kepenį. Prašom pateikti.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Šiuo įstatymu siūloma įtvirtinti valstybės atmintiną dieną – Kliento dieną, kuri būtų švenčiama kovo 19 dieną. Tai būtų diena, sukurta padėkoti klientui ir priminti visuomenei apie kliento svarbą verslui, regionui, valstybei, tai būtų diena, kai visuomeninės, privačios, kitos organizacijos, kurios teikia paslaugas, galėtų pradžiuginti savo klientus ir priminti, kad jiems svarbiausia ir yra būtent klientas. Čia mano tokia formali įžanga.

Tačiau iš visų 67 dienų, kurios yra įrašytos, ši diena yra ypatinga todėl, kad yra vienintelė iš visų įsimintinų dienų, gimusi Lietuvoje. Ji gimė Lietuvoje prieš aštuonerius metus Klaipėdos jaunimo iniciatyva. Klaipėdos universiteto auklėtiniai, kurie turi įkūrę savo įmonę, pakvietė savo klientus švęsti tą dieną, ir nuo to laiko Lietuvoje ta diena pradėjo plisti. Daugybė Lietuvos įmonių tą dieną švenčia kovo 19 dieną, bet įdomiausia yra tai, kad ši diena pradėjo plisti ir pasaulyje.

Šiuo metu internete mes turime daugiau negu 20 adresų, kur švenčiama Kliento diena, ir išskiriama, kad tos dienos gimimo diena yra Klaipėda, Lietuva. Mes su jumis turime puikią progą padėti... tiesiog pasidžiaugti, kad yra iniciatyvių žmonių ir kad šalia sportininkų, kurie garsina Lietuvą pasaulyje, šalia meno žmonių, kurie garsina Lietuvą, yra jaunųjų verslininkų, jaunųjų entuziastų, kurie tiesiog turėjo tikslą padėkoti savo klientams ir kelti aptarnavimo kultūrą, o kaip antrą žingsnį, net to nesitikėdami, padarė Lietuvai didžiulę garbę pasaulyje. Lietuva šiandien ir amerikiečių puslapiuose... Įvedę „Kliento diena“, ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, Airijoje, Latvijoje, Vengrijoje, Švedijoje, Gruzijoje, Ukrainoje, Armėnijoje, daugybėje kitų šalių galite rasti parašyta, kad Kliento diena – kovo 19 diena – gimė Klaipėdoje.

Mes su jumis šiandien turime puikią progą tą dieną įteisinti ir taip padovanoti mūsų uostamiesčiui tokią dar vieną dieną. Atvykę į Klaipėdą mes tikrai būsimė pagerbti taip pat, kaip kad nuvažiavę į Brėmeną, žinodami, kad ten Brėmeno muzikantai gimė, Laplandijoje, ten, sakysim, Senelio Šalčio gimimo diena, o Klaipėda – tas miestas, kuriame gimė pagarba klientui, ir galbūt ta diena ir neaplenks Jūros šventės pagal savo populiarumą, bet aš tikiuosi, kad ji tikrai bus įsimintina, nes Klaipėdos žmonės labai džiaugsis tą dieną turėdami. Dėkoju už dėmesį ir siūlau priimti šitą įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Atrodo, grasinatės į Juozines, todėl pirmas ir klausia J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamasis pranešėjau, aš kaip tik norėjau paklausti, ar jūs žinote, kad ta diena jau užimta, nes visa Lietuva kovo 19 dieną švenčia Juozines, beje, katalikų pasaulis taip pat tą dieną švenčia kaip Juozapo vardo dieną, tad aš, kaip Juozas, prašyčiau gal parinkti kitą kalendorinę datą.

D. KEPENIS (LVŽSF). Mielas Juozai, aš manau, kad čia bus dviguba šventė. Jūs, būdamas Juozas, atėjęs į bet kurią Lietuvos viešųjų ar privačių paslaugų teikimo įmonę būsite pagerbtas dvigubai, ir kaip klientas, ir kaip Juozas. Noriu pasakyti, kad kovo mėnuo – tai ne pats didžiausias šventinis mėnuo, yra mėnesių, kur trylika švenčių, kur devynios, septynios. O kovo mėnesį bus

šešios šventės, taigi tikrai visiškai suderinsime ir su Juozinėmis, ir tikrai daug kitų gražių vardų, tą dieną švenčiamų, galės pasidžiaugti būdami dar ir klientai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, aš suprantu, kad katalikai švęs Juozines, o bedieviai galės švęsti Kliento dieną, taip? Čia pajuokausiu. O dabar rimčiau. Ar neatrodo, kad mūsų reitingai po tokių siūlymų toliau nenuilstamai slinks į apačią. Mes vietoj reikiamų dalykų, kuriuos turėtume priimti Lietuvos piliečiams, sugalvojame Kliento dieną. Turbūt galima švęsti nebūtinai įrašius į atmintinų dienų sąrašą?

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Aš nemanau, kad Lietuvos žmonės, ypač pajūrio žmonės, taip pagalvotų. Aš manau, kaip tik jie pasidžiaugs, kad Seimas tikrai atsižvelgia į tai, kas gimsta. Ir tie jauni žmonės, kurių dėka ta diena gimė, tikrai pasijus vertingi savo šaly, nes gaus palaikymą iš pačios aukščiausios Lietuvos institucijos.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, jeigu vis dėlto reaguosite ir keisite dieną, atsižvelgdamas į kolegą J. Bernatonių pasiūlymą, tai noriu pasakyti, kad birželio 13 diena irgi užimta, parinkite kokią nors kitą, nes Antaninės. O jeigu rimtai, tai noriu paklausti, pavyzdžiui, gydytojais dabar savo žmones vadina pacientais, ar jie irgi galės švęsti, ar juos galėsime vadinti klientais, ar čia jie į tą kategoriją žmonių jau neįeis? Ir kitas dalykas, kaip rekomenduotumėte švęsti Kliento dieną žmogui, pavyzdžiui, užėjusiam į „Vynoteką“, kaip jūs įsivaizduojate pardavėjas savo klientą galės pasveikinti su ta diena ar pagerbti?

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už tikrai tokią vaizdingą jūsų palyginimą. Tačiau aš manau, kad kartais mes visi, būdami klientai, dėl nelabai kokybiško elgesio su mumis, kai mus supykdo, sunervina arba kaip nors kitaip užgauna paslaugų teikėjai, iš klientų netikėtai tampame pacientais. Aš linkėčiau visiems klientams netapti pacientais ir tokiu būdu kviesti paslaugų teikėjus taip elgtis su savo lankytojais, su savo klientais, užsakovais, kad jie niekuomet netaptų pacientais. (*Balsai salėje*) Be abejo, be abejo.

PIRMININKĖ. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). 1972 m. kovo 19 d. per Juozines kaip tik pradėjo eiti „Lietuvos katalikų bažnyčios kronika“, kurios leidėjai tikrai buvo KGB klientai bent 19 metų, ar kiek. Čia taip beveik nerimtai. O dabar kalbant rimtai, asmeniškai man, apskritai siūlyti... Klientas yra funkcija. Ir siūlyti švęsti kaip žmogų, kaip funkciją, daryti tai atmintina diena – tas pats kaip švęstume kovo 20 dieną žmogiškųjų resursų dieną ar dar ką nors. Čia mes jau iš didelio rašto išėjome iš krašto. Man visiškai tai nepriimtina ir atrodo, kad dabar švęsdami kliento funkciją arba dar kaip nors šiuo atveju į žmogų tikrai pradedame žiūrėti tikrai kaip į funkciją. Atsiprašau, tikrai balsuosiu prieš.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Nežinau... Ačiū už klausimą. Neįsivaizduoju, kai aš ateinu pas siuvėją, aš atlieku funkciją. Aš ateinu pas siuvėją atlikti užsakymo, arba ateinu į remonto įstaigą, į kepyklą kaip žmogus, kuris ieško ten deramai parengtos paslaugos, ir labai džiaugiuosi, kai man ją suteikia puikiai. Jeigu jūs sakote, kad funkcija, tai mūsų visas gyvenimas yra funkcija.

PIRMININKĖ. Klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų jūs uždavėte tikrai tokią gerą toną verslui, kad jie galbūt tiesiog vertintų savo klientus, kurių dėka gali gauti pajamų. Be abejo, jie turėtų gerbti klientą, klientas turi būti karalius, tai turime priminti verslo sektoriui. Bet kadangi iš kolegų mes išgirstame įvairiausių sąsajų – pacientas, klientas, tai kitas klausimas yra tas masinis apsipirkimas, arba vartotojiškumas, šiandien tampantis taip pat jau turbūt atitinkama priklausomybe. Norėčiau paklausti, ar nevertėtų ir apie tai pagalvoti mums kaip žaliesiems, ypač norintiems taupyti resursus ir mažinti vartotojiškumą, eiti žiedinės ekonomikos keliu... Yra tokia atmintina diena lapkričio mėnesio paskutinį penktadienį – Nieko nepirkimo diena. Tam, kad visi susimąstytų, gal sumažintų pirkimą, pasirošytų Kalėdoms truputėlį kitaip, ne vien dovanomis, tai gal mums, kaip žaliesiems, iš tiesų būtų verta atkreipti dėmesį į Pasaulinę nieko nepirkimo dieną ir ją patvirtinti kaip atmintiną?

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Labai geras klausimas, ačiū už tai. Šios dienos pagrindinė idėja ir buvo būtent tą dieną nieko nepirkti ir nieko neprašyti, tiesiog gauti padėką iš tų organizacijų – ar tai

būtų savivaldybė, ar tai būtų, sakysime, gydytojas, kuris turi savo klientūrą, kad pasikviestų ne dėl paslaugos, o padėkoti už tai, kad jis jį pasirinko. Kad pasirinko jį kaip gerai organizuotą paslaugos teikėją, ir abudu išgertų arbatėlės, ir pakalbėtų apie gyvenimą, apie džiugų, laimingą gyvenimą, ir kad tai tęstųsi, kad ta diena nebūtų vienintelė, kad kiekvieną dieną mes mažiau pirktuome, o daugiau bendrautume su gerais žmonėmis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausimus baigia jūsų suolo draugas A. Kirkutis. Prašom.

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Iš tikrųjų atrodo gana paprastas ir net juokingas dalykas ta Kliento diena, bet paprastai tarp paprastų dalykų slepiasi labai rimti dalykai. Iš tikrųjų mes žinome, kad Senis Šaltis neegzistuoja ir kad Laplandijos šalis nesvarbi, bet koks yra *marketingo* dalykas. Ir Klaipėda, ir Kliento diena, man atrodo, labai didelė perspektyva, sprendžiant iš to, kaip pasaulis pasigavo šitą idėją ir kaip ji vystosi. Ji gali tikrai Lietuvą garsinti. Klaipėda labai tinkamas miestas tam. Jeigu pažiūrėtume į Klaipėdos pagrindinį dangoraižį, tai jis kaip tik yra K raidės. Man atrodo, ši idėja gali turėti labai gražią ir labai tolimą perspektyvą. Ačiū.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tuo labiau kad aš jau minėjau, daugybė pasaulio šalių būtent kovo 19 dieną švenčia ir pamini, kad tą dieną Klaipėdoje Kliento diena ir gimė. Mes turime nemokamą progą viešinti savo šalį pasaulyje, žiūrėkite, čia gyvena apsukrūs, energingi žmonės, kurie žino, ką daro, ir tai pasauliui labai tinka.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų norinčių klausti klausimus. Motyvus nori išsakyti ir palaikyti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kviečiu pritarti. Tai išskirtinė šventė, kuri pasaulyje neturės analogo. Nuo to priklauso, kiek gali ateiti į mūsų valstybę investicijų. Žiūrint iš kitos pusės, mums yra svarbu formuoti kliento sąmoningumą, poelgius dėl kultūros tos pačios. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Tikrai nebalsuosiu prieš, bet negaliu pritarti. Aš noriu priminti visiems tokį sparnuotą posakį: klientas visada teisus. Jei įteisiname kovo 19 dieną, kad klientas teisus, tai kitos gal jau bus neteisios. Aš manau, kad gerbkime klientus, kas būna klientais, bet nemanau, kad tai yra dalykas, kurį mes turime įtvirtinti dar atmintinų dienų sąrašė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti. Prašom balsuojant apsispręsti dėl teikiamo siūlymo. Balsavo 57 Seimo nariai: už – 35, prieš – 1, susilaikė 21. Taigi po pateikimo projektui Nr. XIIIIP-2478 yra pritarta. Kaip pagrindinis komitetas yra siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas, papildomo nenumatoma. Svarstymo data – lapkričio 8 diena.

17.25 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Ernesto Jasaičio peticijos“ projektas Nr. PNP-62

Gerbiami kolegos, pagrindinę darbotvarkę mes baigėme. Dar iš rezervinių liko mums išklaustyti Peticijų komisijos sprendimus. Kur mūsų komisijos pirmininkas? Taigi Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Ernesto Jasaičio peticijos“ projektas. Prašom P. Čimbarą mums jį pateikti. (*Balsai salėje*)

P. ČIMBARAS (LSDDF). Kurį?

PIRMININKĖ. Dėl E. Jasaičio.

P. ČIMBARAS (LSDDF). Gerai. Ačiū, pirmininke. Peticijų komisija šių metų rugsėjo 26 dieną išnagrinėjo E. Jasaičio peticiją, priėmė sprendimą tenkinti jo pateiktą pasiūlymą pakeisti keletą įstatymų ir juose nustatyti, kad būtų sudarytos sąlygos asmenims susirašinėti su viešojo administravimo subjektais, teismais ir kitomis valstybės institucijomis per vieną langelį, tai yra elektroninių ryšių priemonėmis.

Komisija ši sprendimą priėmė atsižvelgusi į Susisiekimo ministerijos pateiktą nuomonę, kad jau yra parengti įstatymų projektai, kurie įgyvendina pareiškėjo peticijoje pateiktus pasiūlymus. Planuojama, kad įstatymų projektai bus pateikti Seimui svarstyti šių metų rudens sesijoje. Toks tikslas yra įtrauktas į Vyriausybės programos įgyvendinimo planą siekiant užtikrinti, kad visi viešojo sektoriaus dokumentai būtų siunčiami per e. pristatymo sistemą.

Prašau pritarti komisijos išvadai ir priimti Seimo protokolinį nutarimą tenkinti pareiškėjo pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pateikimą. Motyvus nori išsakyti A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LSF). Iš tikrųjų nepritariau šiai Vyriausybės programos nuostatai, nepritariau Vidaus reikalų ministerijos idėjai, turiu, deja, nepritari ir šiai peticijai. Žiūrėkite, yra numatoma, kad visi be išimties suaugę Lietuvos gyventojai ir privataus sektoriaus juridiniai asmenys turi turėti privalomai sukurtą ir privalomai tikrinamą individualią elektroninę dėžutę.

Ką reiškia privalomai tikrinama? Kas sureguliuos, ar pilietis tikrina savo valstybinę elektroninio pašto dėžutę, ar ne? Kaip valstybės institucijos įgyvendins tokį projektą? Bet tai irgi nėra esmė. Esmė yra, jog bus *įvalstybintos* elektroninės paslaugos, kuriomis kiekvienas pilietis privalės naudotis. Šiuo metu piliečiai gali rinktis, jie turi įvairių pašto dėžučių, kas nori, neturi, nes yra tam tikras nusiteikimas nedalyvauti elektroninėje erdvėje, nenaudoti elektroninio pašto paslaugų, nedalyvauti socialiniuose tinkluose.

Aš matau tokią problemą, kad mes slenkame ten, apie ką rašė Dž. Orvelas. Atrodo nekaltai, atrodo nuostabiai, bet iš tikrųjų, jeigu mes dabar numatome peticijoje, įstatyme, jog kiekvienas pilietis privalės tikrinti valstybinę pašto dėžutę, kur mes baigsime, aš jau nebežinau.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytą nuomonę. Kolegos, suprantu, kad bendru sutarimu Peticijų komisijos siūlymui pritarti negalėsime Seime. Prašom balsuoti dėl Peticijų komisijos pateikto protokolinio nutarimo tenkinti E. Jasaičio peticiją.

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 25, prieš – 12, susilaikė 20. Komisijos siūlymui nepritarta. Gražiname jums ją peržiūrėti.

17.29 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viltanos Šakenytės peticijos“ (projektas Nr. PNP-63) priėmimas

Prašom pateikti Seimo protokolinį nutarimą „Dėl Viltanos Šakenytės peticijos“.

P. ČIMBARAS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Komisija rugsėjo 26 dienos posėdyje taip pat išnagrinėjo V. Šakenytės peticiją ir priėmė sprendimą atmesti jos pateiktą pasiūlymą pakeisti Referendumo įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ir nustatyti, kad Konstitucijos 9 straipsnis būtų laikomas priimtu, jeigu tam pritaria daugiau kaip pusė piliečių, dalyvavusių referendume, bet ne mažiau kaip viena trečioji piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus. Komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktą nuomonę. Manytina, kad šioje peticijoje pateiktas pasiūlymas galimai prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos vieningumo ir darnos, teisinės valstybės ir atsakingo valdymo konstruktyviems principams. Kaip žinome, Seime buvo priimtas panašus Referendumo įstatymo pakeitimo įstatymas, kurį vetavo Prezidentė, Seimas veto priėmė. Taigi analogiškas siūlymas negali būti tenkinamas. Prašau pritari komisijos išvadai priimti Seimo protokolinį nutarimą atmesti pareiškėjos pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pareikšti niekas nieko nenori.

Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti Peticijų komisijos siūlymui atmesti V. Šakenytės peticiją? Galime. Dėkoju.

17.31 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Klemenso Alsio peticijos“ (projektas Nr. PNP-64) priėmimas

Prašom tada pateikti protokolinio nutarimo „Dėl Klemenso Alsio peticijos“ projektą.

P. ČIMBARAS (LSDDF). Rugsėjo 26 d. posėdyje taip pat iš esmės išnagrinėjome K. Alsio peticiją ir priėmėme sprendimą atmesti jo pateiktą pasiūlymą papildyti Privačios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnį ir nustatyti, kad asmuo, siekiantis tapti privačiu detektyvu, privalo turėti ne žemesnį kaip aukštesnįjį išsilavinimą ar specialųjį vidurinį išsilavinimą, iki 1995 metų įgytą teisininko kvalifikaciją ir 10 metų veiklos teisėsaugos, teisėtvarkos ar žvalgybos institucijose profesinę patirtį. Šiuo metu Privačios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad as-

muo, siekiantis tapti privačiu detektyvu, privalo turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių teisės studijų krypties išsilavinimą.

Komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ir Vidaus reikalų ministerijų pateiktas nuomones. Jos mano, kad šiuo metu nėra pagrindų ir objektyvių priežasčių keisti 2015 metais priimtamė Privačios detektyvinės veiklos įstatyme nustatytą privačių detektyvų veiklos Lietuvoje teisinį reglamentavimą. Dėl privačios detektyvinės veiklos specifikos ją vykdant gali būti sudarytos sąlygos pažeisti žmogaus teises ir laisves, ypač teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą ir teisę į asmens duomenų apsaugą.

Taigi prašau pritarti šiai komisijos išvadai ir priimti Seimo protokolinį nutarimą atmesti pareiškėjo pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar bendru sutarimu galime pritarti Peticijų komisijos siūlymui?

Dėkoju. K. Alsio peticija yra atmetama.

Gerbiami kolegos, šios dienos darbotvarkę mes baigėme. Pareiškimų taip pat neturime.

Skelbsiu šios dienos vakarinį posėdį baigtą, bet prieš tai prašau registruotis. Registracija.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai.

Taigi šios dienos vakarinis posėdis baigtas. (*Gongas*) Gero vakaro!

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Abišala Aleksandras 9
Adomėnas Mantas 49, 50, 57
Alsysis Klemensas 69, 70
Andrikis Rimas 57
Antanavičius Kazimieras 9
Anušauskas Arvydas 11, 12, 15, 17, 21
Armonaitė Aušrinė 12, 13, 14, 15, 16, 55, 59, 62, 64,
65, 69
Augūnaitė Viltė 11
Ažuolas Valius 38
- Bakas Vytautas 25
Balsys Linas 57
Bartkevičius Kęstutis 56, 57
Baškienė Rima 7, 23, 34, 44, 55, 56, 57, 58
Baura Antanas 31, 50
Bernatonis Juozas 66, 67
Brazauskas Algirdas Mykolas 7, 9
Budbergytė Rasa 52, 57
Burokienė Guoda 23, 58, 59
Butkevičius Algirdas 24
- Čimbaras Petras 68, 69
Čmilytė-Nielsen Viktorija 61
- Dagys Rimantas Jonas 17, 20, 60, 61, 62, 63
Dumbrava Algimantas 38, 39, 49, 57
Džiugelis Justas 57
- Gailius Vitalijus 32
Gelūnas Arūnas 47
Gentvilas Eugenijus 11, 34, 35, 36, 61, 64, 65
Glaveckas Kęstutis 11
Gražulis Petras 22, 24, 25, 26
Grybauskaitė Dalia 13, 24
- Haase Irena 22, 23, 34, 55, 56, 57
- Ilgūnas Gediminas 8
- Jakeliūnas Stasys 24, 56, 57
Jarutis Jonas 35, 36, 40, 41
Jasaitis Ernestas 68, 69
Jovaiša Eugenijus 20, 50
Jovaiša Sergejus 39, 40, 53, 57, 65
Juozapaitis Vytautas 57
Juršėnas Česlovas 7, 10
- Kamblevičius Vytautas 56, 57, 62
Karbauskis Ramūnas 24, 64, 65
Kepenis Dainius 66, 67, 68
- Kernagis Vytautas 34, 57
Kinduryš Gintautas 57
Kirkutis Algimantas 68
Kubilienė Asta 60
Kubilius Andrius 21
Kubilius Jonas 7
- Landsbergis Gabrielius 23
Liesys Jonas 33, 34
Lubienė Stefanija 7
Lubys Apolinaras 7
Lubys Bronislovas 7, 8, 9, 10, 11
- Mackevič Michal 11
Majauskas Mykolas 16, 26, 27, 28, 31, 33, 42, 43
Maldeikienė Aušra 57
Martišius Mantas 24, 25, 44, 45
Masiulis Kęstutis 57
Matulas Antanas 67
Mažeika Kęstutis 11, 35, 36, 37
Misiūnas Eimutis 33, 37, 38, 39, 40, 41, 42
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 57
- Narkevič Jaroslav 48, 49
Navickas Andrius 63, 67
Navickienė Monika 57
Nekrošius Arvydas 29, 30, 31, 32, 33
- Olekas Juozas 17, 20, 31, 32, 35, 37, 39, 40, 41, 42, 47,
48, 52, 57, 62
Orvelas Džordžas (Orwell George) 69
- Palionis Andrius 54, 55
Papirtienė Aušra 57
Pavilionis Žygimantas 13, 14, 16
Petrauskienė Jurgita 45, 47, 48, 49, 50, 51
Poderys Virgilijus 57
Popovienė Raminta 57
Pranckietis Viktoras 7
Puteikis Naglis 53, 58
- Rastenis Vytautas 55, 56, 57
Razma Jurgis 11, 17, 18, 19, 20, 21, 29, 32, 33, 56
Rinkevičius Viktoras 38, 57, 65
Rozova Irina 24
Rutkūnas Tauras 44, 58
- Sabatauskas Julius 14, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 52, 57
Salamakinas Algimantas 55, 57
Sinkevičius Vytautas 13, 14
Sysas Algirdas 31, 52, 53, 54, 55, 59, 65, 67, 68

- Skaistė Gintarė 47
Skardžius Artūras 17, 21
Skvernelis Saulius 65
Starkevičius Kazys 24, 35
Steponavičius Gintaras 24
Streikus Zenonas 24, 29
- Šakalienė Dovilė 24, 57, 61
Šakenytė Viltana 69
Šalaševičiūtė Rimantė 63
Šarknickas Robertas 68
Šedbaras Stasys 29
Šėrys Juozas 8
Šiaulienė Irena 7, 43, 44
Šimonytė Ingrida 51, 52, 53
Širinskienė Agnė 12, 13, 14, 15, 17, 29, 59, 60
- Urbšys Povilas 17, 30, 31, 63
- Vagnorius Gediminas 9
Valionytė Birutė 10
Valiukevičiūtė Ona 24, 57
Valiūnas Petras 12
Varkalys Jonas 24
Varžgalys Juozas 36
Vasiliauskas Gediminas 57
Vingrienė Virginija 67
Vinkus Antanas 16
- Zingeris Emanuelis 57
- Žalimas Dainius 22, 23
Žemaitaitis Remigijus 33, 34, 56, 57

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*